

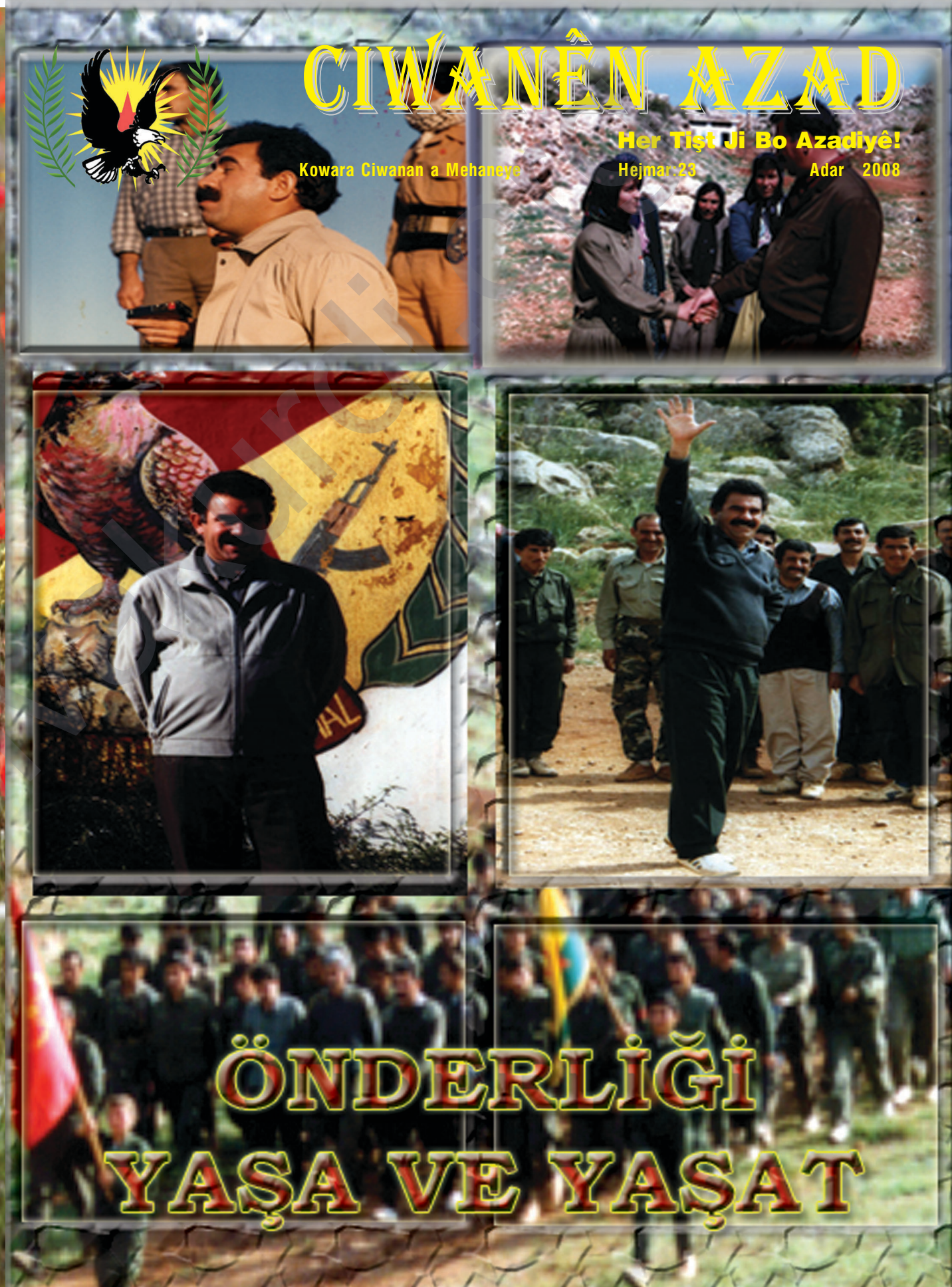

*Gün biter gülüşün kalır
bende
anılar gibi sürüklenir
bulutlar
Ömrümüz ayrılıklar
toplamıdır
yarım kalan bir şiir belki de*

*Aykırı anlamlar arayıp
durma
güz biter sular köpürür de
kapanmaz gülüşünün
açtığı yara
uçurum olur cellat olur
her gece*

*Her gece yeniden bir talan
başlar
acı ses olur, ses deli bir
yağmur
eski bir eylüle gireriz
böylece*

*Sığındığım her yer adınla
anılır
ben girerim,
sokağı devriyeler basar
bir de gülüşün eklenir
kimliğime*

CIWANÊN AZAD

Her Tîşt Ji Bo Azadiyê!
Hejmar: 23 Adar 2008

Kowara Ciwanan a Mehaneyê

ÖNDERLİĞİ

YAŞA VE YAŞAT

Eski Sovyetler Birliği'nde yaşayan Kürtler içerisinde ilk Kürt kadın dengbêji, ilk Kürt kadın sanatçı Susika Simo'dur. Susika Simo, 1946 yılında Kürt halkı adına ilk kez sahneye çıkıp Kürtçe kılâm söyleyen kadın dengbêjdir. O zamana kadar devlet nezdinde kabul edilen hiçbir Kürt dengbêji olmamıştır ve Susiko Simo ilk kez devlet sahnesinde Ermenistan'da kılâm söylemiştir. Kulya Neftalyan'la birlikte çalışıyordu ve sadece Ermenistan'da değil, Gürcistan'da yani tüm Sovyet ülkelerinde sahneye çıkıp kılamlar söylemiştir. Kulya Naftalyan'ın kendisi halterciydi, Susika Simo ise ses sanatçısıydı. Kulya Naftalyan sporcu olarak, Susika Simo ise; bir Kürt sanatçı olarak sahneye çıkıyordu. Susika Simo Ermeni olan Kulya Naftalyan'ın eşiydi. Ermenistan'da Flarmonya sahnesi on iki azınlık halkın kültürlerini, sanatlarını, yeteneklerini, sergiledikleri en büyük salon ve mekandı.

Flarmonya'ya sadece azınlık halklar değil, Ermeni, Rus ve her halktan insanların gelip, sergilenen yetenekleri, sesleri izledikleri, dinledikleri popüler bir yerdi.

Kürt halkının katı geleneklerinin aşılamaayan bazı yönlerini Susika Simo her yönüyle aşan biriydi. 1965'lerde Ermenistan'da o dönemlerin en büyük ve ünlü yeri olan Kızıl Meydan'da konserler verirdi. Herkes Susika Simo'yu dinlemek için günler öncesinden bilet alır ve salona girmek için saatler öncesinden sıraya girerdi.

Susika Simo konser verirken, sarı, yeşil, kırmızı elbiseler giyer ve başına da kefyeye bağlarlardı. En çok da "Devra berê, devra berê, Belengaz bû, Lenin rabu em xilas bu, Nave Lenin şirin şa bu..." şarkısını söylerdi.

Söylediği tüm kılamlar Kürtçe motifliydi. Simo, o dönem imkansızlıklardan dolayı kaset çıkaramamıştır.

İçindekiler

Yanlış Hesap Zap'tan Dönecektir..... 2
KOMALEN CİWAN

**Orta Doğu'da Gelişen Çatışmalar ve
Mücadeleler Sonucu Belirliyor..... 6**
M. KARASU

Önderlik Gerçeği..... 14
Erdal ŞİYAR

Meşru Savunma Ve Gençlik..... 24
Umut ÖZGÜR

Kökler..... 28
A.Ö. Bilim Aydınlanma Akademisi

**Uveys Ana, Bilinçsiz Bir İsyan
Doğurucusu..... 32**
Abdullah ÖCALAN

Erdalların - Aryaların Yolundan..... 38
Kasım ENGİN

**Sanat İnsanın Asli Düşünce
Tarzıdır..... 45**
A. Haydar KAYTAN

Efsaneya Bazekî..... 52
Rehawal

**Arayış, Sevda ve Yarım Kalan Bir
Günce: Hülya..... 56**
Mücadele Arkadaşları

Şiir..... 60
Aygun KAÇKAR

Bulmaca..... 64
Ciwanen Azad

Editörden

Merhaba gençler ve genç kalanlar!

Her günü farklı önemli olaylarla geçen, dört mevsimi kendi içinde yaşatan bir Mart ayını daha geride bıraktık. Mart ayı geçmişten en bu güne olduğu gibi dolu dolu halkın direniş ve eylemleri ile misyonunu Newroz Serhildanlarıyla noktaladı.

Fakat alanlarda barışı haykıran milyonların sesine karşın Kürt halkının bu çığlığını hazmedemiyen AKP Hükümeti Wan, Hak-kari ve Siirt'te halka silah, jop ve kalaslarla saldırarak sözde Kürt sorununa çözüm paketini böylelikle Kürt halkına sunmuş oldu.

Ayrıca Kamışlo'da yapılan Newroz şenliğinde ise Suriye devletinin vahşi saldırısıyla 3 Kürt gencimiz şehit düşmüştür. Kürt hakkının ve barışın düşmanları bunu unutmasın ki; "Kürt halkı büyük direniş ve serhildanlarla ananızdan emdiğiniz sütü burnunuzdan getirircesine ahını alacaktır."

Bahar ayları Kürt halkı ve Ortadoğu halkları açısından birer dönüm noktasıdır. Mart'ın Newroz ateşiyle, Nisan'ın Amara'dan yükselen Güneşiyle özgürlük çemberi oluşturulmuştur. Bilindiği gibi 4 Nisan Kürt halk Önderinin doğum günüdür. Biz bu ayki dergimizi Önderliğimize adanmak istedik. Elimizden geldiği kadar Önderliğimiz üzerine değerlendirmeler ve konular yayınlamaya çalıştık. "Önderlik gerçeği" yazısı ile tarihte farklı halk önderleri ile önderliklerin çıkış zeminlerini değerlendirmeye çalıştık.

Diğer taraftan Türk ordusunun başlattığı ve sekiz gün süren operasyonunun sonuçlarını, halkın gerillayı sahiplenışı ayrıca ABD'nin Ortadoğuda kendi çıkarları için ne tür politikalar izlediğini yansıtmaya çalıştık.

Nisan ayı ile halkların direnişinin zirveye yükselişiyse Ortadoğu ve tüm dünyada "Edî Bes e" çığlıklarımız yankılanacak ve duyulacaktır. Nisanın özgürlük güneşi ile Önderliğimizin doğum gününün tüm ezilen haklara kutlu olmasını diliyoruz

Amed'de buluşmak dileğiyle...

Genç kalın...

Yanlış Hesap Zaptan Dönecektir!

**KOMALEN
CİWAN**

“15 Ağustosla başlayan Diriliş savaşı Zap direnişiyile yeni bir evreye girdi. Oramar aslında bu yeni savaş sürecinin başlangıcıydı. Zap direnişi ise bu yeni sürecin tarzını kesin bir biçimde başarı ve zafer çizigisi biçiminde belirledi. 15 Ağustos süreci, nasıl ki bir halkı küllerinden yarattıysa ve süreçle milyonları mücadeleye sevk edip ayaklandırdıysa içine girdiğimiz yeni savaş süreci de şimdiden başarıyla halka mal olmuş ve milyonları ayağa kaldırmıştır. Zap direnişi, artık barbar Türk sömürgecilerine karşı yaşamın her alanında Kürt halkının direniş ruhudur”

Mart 2008 tarihi itibariyle halkımızın tarihi açısından çok önemli bir sürecin içine girmiş bulunuyoruz. Newroz Kürt halkı ve Kürdistan açısından yeni bir tarihsel kurtuluş hamlesinin başlangıcı ifade etmektedir. Bu tarihsel kurtuluş hamlesi Oramarla başladı, Zap direnişiyile ivme kazandı ve Newrozla birlikte derinleşerek, büyüyerek, yayılarak devam etmektedir.

Özgürlük hareketi son yılların en kapsamlı imha konseptini büyük bir direnişle önemli oranda darbeledi. Düşmanın uluslararası destekçilerinin

desteğiyle 2007 son baharında startını verdiği uluslararası imha planı Oramarda darbe aldı, Zapta tam anlamıyla yenilgi sürecine sokuldu.

Türkiye deki Mehmetçik basınının da desteğiyle büyük bir psikolojik savaş yaygarası temelinde başlatılan imha seferine karşı gerilla öncülüğünde halkımızın sergilediği direniş bütün hesapları alt üst etti. Artık siyaset literatürüne yeni bir kavram kazandırıldı. Bundan sonra “ Yanlış Hesap Zaptan dönecektir”

Kürdistan gerillası efsanevi bir direniş sergileyerek, bütün dünyayı hayre-

te düşüren, düşmanları ise şoke eden ve hüsrana uğratan bir direniş sergiledi.

Dünyanın en gelişmiş savaş tekniğine dayanan ve yine dünyanın en büyük ordularından birisi olarak geçinen Türk ordusunu Şamkê, Çiyayê reş, Şkefta Brindara ve Çemço sırtlarında hezimete uğradı. Türk ordusu hem askeri, hemde psikolojik olarak kanlı cumhuriyet tarihinin en büyük hezimetini ve yenilgisini yaşadı.

Aylarca büyük bir çabayla, yoğun bir psikolojik bombardımanla oluşturdukları “zafer” havası Zap kayalarına çarptı ve paramparça oldu.

Kürdistan gerillası için ise meşru savunma savaşında zafer çizgisine dayanan yeni bir savaş dönemi başlamış oldu.

Zap direnişi Kürt halkının direniş ruhunu sergilemiştir

15 Ağustosla başlayan Diriliş savaşı Zap direnişiyle yeni bir evreye girdi. Oramar aslında bu yeni savaş sürecinin başlangıcıydı. Zap direnişi ise bu yeni sürecin tarzını kesin bir biçimde başarı ve zafer çizigisi biçiminde belirledi. 15 Ağustos süreci, nasıl ki bir halkı küllerinden yaratırsa ve süreçle milyonları mücadeleye sevk edip ayaklandırdıysa içine girdiğimiz yeni savaş süreci de şimdiden başarıyla halka mal olmuş ve milyonları ayağa kaldırmıştır. Zap direnişi, artık barbar Türk sömürgecilerine karşı yaşamın her alanında Kürt halkının direniş ruhudur.

Kürt halkı Kuzey Kürdistan başta olmak üzere dünyanın her tarafında artık kesin başarı ve zafer dışında, özgür bir ülke, insanca bir yaşam dışında başka hiçbir seçeneğin durduramayacağı bir hamlesel direniş süreci içine girmiş bulunmaktadır. Kürt halkı bu gerçeği ortaya koyduğu mevcut direniş düzeyiyle iliklerine kadar hissettiğini, anladığını ve böylesi bir sürecin bütün bedellerini ödemeye hazır olduğunu göstermektedir.

Kısaca Apocu hareket öncülüğünde yürütülen halkımızın özgürlük savaşımı açısından Zap Direnişi bir milat olmuştur. Bizler çok kapsamlı bir savaş ve mücadele sürecinin içine girmiş bulunuyoruz.

Bu süreç bizim açımızdan mücadeleyi kesin başarıyla taçlandıracağımız, Kürt sorununu halkımızın özgürlük amacını gerçekleştirme ve

özgür Kürdistan'ı yaratma temelinde çözeceğimiz bir mücadele sürecidir. Temel özelliği zaferi amaçlıyor olmasıdır. Yine yenilginin tüm kapıları kapatılmıştır. Ama çok kapsamlı ve ağır görevleri de herkesin önüne koymaktadır. Abartısız bir biçimde Kürt halkının dünyanın her tarafında yaşadığını herkes görmektedir.

Türk devleti daha azgın bir şekilde tekrar yönelmeye çalışacaktır

Bununla birlikte düşmanın boş durmadığı ve kesin yenilgiyi kabul etmediği, çözüme gelmediği, kolay kolay gelmeyeceği de anlaşılmaktadır. "bir muharebeyi kaybettik ama savaşı henüz kaybetmedik" mantığıyla yeni muhaberele hazırladığı, daha vahşi ve daha azgın saldırılara girişeceği şimdiden anlaşılmaktadır. Bu çerçevede Türk devletinin dışarıdan aldığı desteklerle Kuzeyde Kürt özgürlük hareketini tümüyle tasfiye etmek, halkımızı iradesizleştirmek ve Güneyde Kürt halkının kazanımlarını daraltmak amacıyla geçen süreçte uygulamaya çalıştığı konseptte dayalı olarak yeni ve kapsamlı saldırı planları yaptığını iyi biliyoruz.

Dolayısıyla mevcut durumda ortaya çıkan gelişmeleri kesinlikle abartmadan, zafer sarhoşluğuna kapılmadan, kendimizi kaybetmeden çok büyük düşman saldırılarını göğüsleyecek şekilde ülke başta olmak üzere dünyanın her alanın-

da tavizsiz bir direniş temelinde çok ağır bir mücadele dönemine göre kendimizi hazırlamak durumundayız.

Baharla birlikte düşman kış aylarında sürdürdüğü askeri saldırılarını katlayarak sürdürecektir. Kuzeyde yürüttüğü saldırıları arttırırken Güneye yönelik yeni hamleler peşinde koşacak ve muhtemelen daha kapsamlı girişimlerde bulunacaktır. Haftanın, Xakurke gibi alanlarda kendisini deneyecektir. Yine Zapı unutmayacak ve ağır yenilgisinin intikamını almak için daha büyük güç ve teknikle yeniden girmeye çalışacaktır.

Xinêre gibi alanlara sürpriz saldırılar düzenlemeye çalışacaktır. ABD desteği kısmen sürecek, hava saldırılarını devam ettirecektir. Bunun yanında halkın her alanda gösterdiği direniş kırmak için muhtemelen kanlı katliamlara girişmeye çalışacaktır. Yine tüm legal kurumlara yönelik bir saldırı kampanyasını yaygın biçimde sürdürmek isteyecektir.

TC yürüttüğü cephe savaşına paralel olarak uluslararası alanda kendisini pazarlamaya devam edecek ve bunun karşılığında hareket üzerinde çeşitli ülkeler nezdinde bir kuşatma yaratmaya çalışacaktır.

Güneye yönelik yeni Bir saldırı ise Zap'ı bile aşan çapta ağır askeri yenilgilere uğratılacaktır

Fakat askeri anlamda sürdüreceği saldırılar özellikle kuzeyde ağır kayıplara ve şahadetlere neden olsa da baharla birlikte önemli oranda gerilla tarafından boşa çıkarılacaktır. Güneye yönelik olası saldırıları ise Zapı bile aşan çapta ağır askeri yenilgilere uğratılacaktır. Kışın elverişsiz şartlarında gerillanın çok fazla istediği gibi düşmanı darbeleyemediği iyi bilinmektedir. Dolayısıyla baharla birlikte mevsim şartlarının çok daha elverişli olacağı, gerillanın çok daha ölümcül darbelerle düşmanın askeri saldırılarını püskürteceği açıktır.

Bunun yanında halka yönelik uyguladığı psikolojik saldırı dalgasının önemli oranda boşa çıktığı, sonuç almadığı ortadadır. Olası katliam girişimleri de daha büyük direnişlerle karşılanacak ve halkın hareketle bütünleşme düzeyi çok daha ileri seviyelere çıkacak, Kürdistan'ın her alanı ve bir çok metropol tümünden serhildan alanına dönecektir.

Bu gelişmelere paralel olarak dünya nezdinde TC devleti prestij ve güç kaybedecek, her gün biraz daha yabancı güçlere muhtaç olacak ve zayıf düşecektir. Halkımız ise hareketimiz şahsında dünya halkları nezdinde saygınlık kazanacak ve daha çok sempatiyle ele alınacaktır.

Çeşitli dönemlerde uluslararası güçler Türk devletini baş aşağı gidişten kurtarmak için psikolojik yönü ağır basan yönelimler içine girse bile gelişecek saldırılar hiçbir şekilde mücadeleyi geriletmeyecek tam

tersine halkın sahiplenmesini daha fazla büyütecektir.

Bütün bunları zaten çatırdayan TC devletini içten zayıflatacak, ekonomik olarak yeni krizlerle karşı karşıya getirecek ve siyasal olarak da çok derin çelişiklere sürükleyecektir. Şimdiden başlayan çatırdamalar mücadelenin gelişimine paralel olarak çok daha derin kutuplaşmalara ve çözümlere yol açacaktır.

Bu gidişat Türk devletinin geri adım atması ve Kürt halkının özgürlük iradesi karşısında boyun eğmesiyle halkımızın onurlu ve haklı mücadelesi başarıya ulaşana kadar devam edecektir.

Avrupa'da mücadelenin etkisiyle şekillenen çok dinamik bir Kürt gençliği söz konusudur

Belirttiğimiz hususların tümü kuşkusuz mücadelenin temel dinamiklerinin görevlerini yerine getirmeleriyle mümkün olacaktır.

Gerek yurt içinde ve gerekse de yurt dışında halk direnişinin öncülüğünü kuşkusuz gençlik yapacaktır. Medya savunma alanların da gelişen tüm düşman saldırılarının püskürtülmesi görevini üstlenen gerilla bizzat bir gençlik ordusudur. Her alanda belirttiğimiz düzeyde gelişmelerin olması, Kürt gençliğinin Apocu bilinçle donanmış şekilde örgütsel ve eylemsel görevlerini yerine getirmesiyle mümkün olabilir.

Genel mücadele içinde bu süreçte Avrupa önemli bir misyon üstlenmektedir. Avrupa'daki mücadelemiz ise gençliğin dinamizmine sahip olduğu oranda eylemsel ve örgütsel bir etki yaratabilir.

Avrupa'da mücadelenin etkisiyle

şekillenen çok dinamik bir Kürt gençliği söz konusudur. Yeni bir devrimci gençlik kuşağıyla karşı karşıyayız. Sayıları yüz binleri bulan Kürt genci yürüyüşlerde meydanlara çıkmaktadır. Bu gençlik Avrupa'da ülkeden kopuk yetişmiş ancak kendi kimliğini de fark etmiş ve mücadelenin etkisiyle büyümüştür. Yine bu gençlik cesaretli, fedakar ve her türlü eyleme atılmaya hazırdır. Fakat ülke bilinci zayıf, duygusal ve örgütsüz bir gençliktir. Yönlendirilmeye açık ve agresiftir. Ancak yurtseverlik bilinci geliştiğinde ülkeye büyük bir özlemle bağlanmakta, mücadeleye büyük bir hevesle atılmakta, her türlü örgütsel ve eylemsel göreve girmektedir. İçinde bulunduğumuz mücadele döneminin görevlerini üstlenecek ve yürütecek olan işte bu yeni gençlik neslidir.

Son süreçlerde yeni nesil Kürt gençliği giderek kendi öncülerini çıkarmaktadır

Öncülük düzeyine misyon üstlenmiş olanlarında bu gerçeği derin bir sorumlulukla idrak etmeleri gerekmektedir. Gençlik hareketinin ve gençlik kitlelerinin öncüsü olma gibi bir misyona da sahip olan kadro ve çalışan yapısı olarak bizim en önemli görevimiz; bu aşamadan sonra daha fazla örgütlenmeyi geliştirmek, var olan örgütlülüğü daha bilinçli bir yaklaşımla çok daha sağlam temellere oturtmaktır.

Bu çerçevede ulaşılmayan tek bir Kürt gencini bırakmadan herkesi örgütlenmeye ve eyleme çekmek temel bir yaklaşım olarak benimsenmelidir.

Avrupa'nın her tarafında var olan Kürt gençliğinin kendisini örgütle-

mesi halinde, sadece Avrupa Kürt gençliğinin potansiyeli ve direnişi bile düşmanın tüm saldırılarını boşa çıkaracak, gerillayı büyütecek ve kesin zaferi ortaya çıkaracak bir düzeyi elde edebilir. İşte bunun için Avrupa'nın her alanında yerelden gençlik inisiyatifleri geliştirilmelidir. Bu inisiyatiflerin öncelikli görevi Kürt gençliğini bir araya getirerek bir örgütsel güç haline dönüştürmektir. Eylemle pekiştirilen örgütlülükler her gün biraz daha büyüyecek ve YCK dönemi bile aşacak gelişmeleri açığa çıkarabilecektir.

Türkiye'nin yalan reklam kampanyalarına karşı gerçekleri kamuoyuna göstermek gerekiyor

Önümüzdeki dönemde en temel ve öncelikli görevimiz bulunduğumuz her alanı bir eylem sahasına çevirmektir. Öncelikle Önderliğe yönelik imha saldırısı gerçeğini bir an bile unutmadan, her zaman buna karşı bir eylemsel duruş içinde olmalıyız. Ey-

lemsizlik gevşekliliktir.

Ve bir anlık bir gevşekliğin bile çok pahalıya mal olacağını bilerek her birimizi bulunduğumuz alanda anlık eylemsel görevlerimize yüklenmek durumundayız. Paralel olarak ülkede gerek halka ve gerekse gerillaya karşı gelişecek olası katliam ve saldırılara karşı anında eylem koyan, refleks gösterebilen bir yaklaşımı olağan bir yaşam şekline çevirmek durumundayız.

Yine geliştireceğimiz eylemlerimizin en temel bir amacı da tüm dünyaya Kürdistan halkının mücadelesini göstermek ve Türk devletinin barbarlığını teşhir etmektir. Buna bağlı olarak bulunduğumuz Avrupa ülkelerinden seyahat amacıyla Türkiye'ye gidişlerin önünü almak ve yürütülen yalan reklam kampanyalarına karşı gerçekleri kamuoyuna göstermek gerekiyor. Yürütülen kirli savaş ekonomisine bu kapsamda darbe vurmaya önemli bir görev olmaktadır. Geliştireceğimiz renkli ve yaratıcı eylem biçimleriyle Türkiye'nin bir turist cen-

neti olmadığını herkese göstermeyi başarmalıyız.

Hiçbir vahşet, katliam ve zulüm Kürt halkının zafere ve özgürlüğe olan tutkusunu kıramaz!

Bunun yanında her türlü faşist ve ırkçı yaklaşımın üzerine gitmek ve geriletmek temel görevlerimizden birisi olmaktadır. Tüm değerlerimizin, yine kurumlarımızın her türlü saldırı karşısında savunulması yine bir diğer görevimizdir.

Kısaca Mart ayından itibaren içine girdiğimiz yeni mücadele döneminde bizlerde tam anlamıyla bir eylem seferberliğine geçmek durumundayız.

Bu kapsamda biz kendi cephemizden görevlerimizi büyük bir sorumlulukla yerine getirerek her türlü saldırıya cevap olmayı yaşamımızın temel gerekçesi olarak ele alacağız. Bu bilinçle donanmış örgütlü Kürt gençliği Kürt halkını özgür bir gelecekle buluşturmayı mutlaka başaracaktır.

Bu temelde bir kez daha tüm Kürt gençlerini gerilla başta olmak üzere mücadelenin her alanında öncülük düzeyinde yer alarak görevlerine sahip çıkmaya çağırıyoruz. Hiçbir saldırı, işkence veya şiddet biçimi, özgürlüğe susamış Kürt halkının özgürlük yürüyüşünü engelleyemez!

Hiçbir vahşet, katliam ve zulüm Kürt halkının zafere ve özgürlüğe olan tutkusunu kıramaz!

Sonuç itibarıyla her yerde daha çok örgütlenme ve eylem yaratarak daha fazla Oramarlara, daha fazla Zaplara diyoruz.

Ve kesin zafer için daha çok Dağlara, Özgürlük mekanlarına!

Ortadoğu'da Gelişen Çatışmalar ve Mücadeleler Sonucu Belirliyor

M. KARASU

"ABD bu defa da bu operasyonun sonuçlarını kendisi açısından farklı biçimde değerlendirmek isteyecektir. Özellikle Türkiye'yi kendi politikalarının içine çekmede kullanacaktır. ABD ve Avrupa'nın, diğer dış güçlerin bu kadar hesap yapmasının temelinde yatan esas gerçek, Türkiye'nin inkar ve imha politikasındaki ısrardır. Türkiye, Kürt sorununun çözümü konusunda özel savaşın eskiyen yerlerini yamalama dışında bir politika üretememektedir. Bu da Türkiye'yi giderek ABD'nin tümünden uydusu, her dediğini yapan pozisyona düşmeye götürmektedir"

Ortadoğu ve Kürdistan'da önemli siyasal gelişmeler yaşamaktayız. Bu gelişmelerin başta Türkiye olmak üzere tek tek ülkelere yansımaları da olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında 2008 yılının siyasal gelişmeler açısından çok çalkantılı geçeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Ortadoğu, yeni dünya dengelerinin oluşumunda her zaman olduğu gibi şimdi de çok önemli bir yer tutmaktadır. Hatta yeni dünya dengeleri belirli yönleriyle Ortadoğu'da gelişen çatışmalar ve mücadeleler sonucu belirleniyor. Bu nedenle Ortadoğu dünya dengelerinin oluştuğu omurilik soğanı gibidir.

Bu açıdan tabii ki yeni dünya sürecinin nasıl olduğunu anlama açısından Ortadoğu'daki gelişmeleri görmek, değerlendirmek önem kazanmaktadır. Özellikle de Kürtler söz konusu olduğunda bu gerçek bizim açımızda çok daha fazla geçerli hale gelmektedir.

Kürtlerin 21. yüzyıldaki kaderi bu mücadele içerisinde çizilecektir. Bu yönüyle de gelişmelerin Kürtler açısından ne anlam ifade ettiğ-

ni, gelişmeleri kendi lehlerine çevirmek için neler yapması gerektiğini, yeni dengelerin oluşmaya doğru gittiği bu dönemde çok iyi değerlendirmek, ona göre bir yaklaşım, bir örgütlenme anlayışı, siyasal ve mücadele stratejisi ortaya çıkarmak gerekmektedir.

ABD beklediğinden çok daha büyük direnişlerle karşılaşmıştır

Ortadoğu söz konusu olduğunda tabii ki, ABD'nin müdahalesi önemli bir olgu olarak öne çıkmaktadır. Dört yıllık süreç sonunda ABD'nin kendi istediği düzeni tümüyle kuramayacağı, müdahale ettiği günden itibaren farklılaşan siyasal denklem gerçekliğinde bu çok net olarak anlaşılmalıdır. ABD, son dört yıl içinde yaşadıkları dikkate alındığında müdahaleden sonra bu kadar zorlanacağını beklemediği açıkça görülmektedir.

Ne var ki ABD beklediğinden çok daha büyük direnişlerle karşılaşmıştır. Bir yönüyle de kendisini tam bir kaos içerisinde bulmuştur. ABD bir kaos yönetimi olarak bu durumdan çık-

mak isterken, tam da kaosa içine düşmüştür.

Bir taraftan bazı alanlara kendini yerleştirirken, etkisini artırırken, ilişkilerini güçlendirirken diğer yandan ciddi zorlanmalar yaşamıştır ve yaşamaya da devam etmektedir.

Bu açıdan ABD'nin dünyada ve bölgede yeni dengeler kurulurken yaşadığı bu zorlanmanın siyasal sonuçlarını iyi anlamak, bunun hangi siyasal ilişkileri, tarzı, mücadeleyi ortaya çıkardığını görerek, halklar için olumlu-olumsuz yanlarını mücadele gerçeğimizde doğru değerlendirmek gerekiyor.

Şunu önemle belirtmek gerekir ki, ABD yaşadığı zorlanmalar karşısında bölgedeki siyasal aktörleri değerlendirmek ve kullanmak istemektedir. Sadece kendi siyasi ve askeri gücüyle bölgede etkin olamayacağını gören ABD, bu yönüyle bölgenin çeşitli siyasal aktörlerini devreye sokarak, onlarla ilişkilendirilip, kendisi açısından kullanarak yeni bir dönem başlatmıştır.

Bu aslında Backer-Hemilton planının belli düzeyde devreye sokulmasını ifade etmektedir. Her ne kadar

Geldikleri gibi geri döndüler

Bush yönetimi Backer-Hemilton planını reddetti biçiminde yansımalar olmuşsa da, gerçek böyle değildir. Bu plan, sistem tarafından değerlendirilip tartışılarak, kimi rötuşlar yapıp, bazı yerler çıkarılarak bazı yerlere de eklemeler yapılarak devreye sokulmuştur.

Her şeyden önce ABD, dünyanın diğer güçleri ile ilişki açısından müdahalenin başındaki pozisyonda değildir. AB'yi ve BM'yi işin içine katmadan kendisinin tek başına çok zorlanacağını görmüştür. Bu nedenle AB ve BM ile ilişkilerini düzeltmiş, onların da görüşlerini ve çıkarlarını belirli düzeyde gözeterek dikkate almıştır.

AB ve BM ise yaşanan ekonomik, siyasal gerçeklik karşısında ABD ile karşı karşıya gelmenin kendileri açısından ciddi sıkıntılar yarattığını farketmiş, ortak sistemin parçaları olarak ABD ile ilişkilerini sürdürerek dengeleyebileceklerini görmüşlerdir. Dolayısıyla karşılıklı ilişkileri düzeltme, ilişki ve çelişki diyalektiği içinde bir sistem gerçeği çıkarmaya yönelmişlerdir. Becker-Hemilton planı, bu gerçeğin somut ifadesi olarak görülmelidir.

ABD, yaşadığı deneyim sonucu özellikle müslüman-sünni güçleri hem Irak'ta hem de Ortadoğu'da belirli düzeyde örgütleyerek, Irak'ta Şiiliğe karşı Sünniliği güçlendirerek dengelemeye yönelmiştir. Yine bu sünni cephesiyle İran'ı dengelemeye çalışmıştır. Ve böylece

bu siyasal ilişkilerle İran'ı baskı altına alarak kendi istediği politikaya çekmek istemektedir. İran'la savaş içerisine girmekten çok onu hizaya getirmek istediğini söylemek daha gerçekçi olacaktır. Bu yüzden savaşı silahlı alandan çok siyasi alanda yürüterek sonuç almayı hedeflemektedir.

ABDTürkiye'nin yönünü kendi politikası içine sokarak istediğini gerçekleştirmişti

ABD'nin politikaları bu yöne doğru evrilirken, Ortadoğu'da kuracağı yeni dengelerde Türkiye'ye önemli bir yer vermeyi düşünmektedir. Vereceği bu rolü iki biçimde değerlendirmek mümkündür. Birincisi, Irak-Güney Kürdistanlı güçler ve Türkiye'yi ortak bir politikada birleştirmek ve böylece yaratacağı bir güçle bütün Ortadoğu'da ağırlığını arttırmak, ikincisi ise Türkiye'yi sünni cepheye yakınlaştırarak Ortadoğu'da kuracağı yeni düzenin güç dengelerini oluşturmaktır.

ABD'nin son zamanlardaki bütün politikalarını bu eksende değerlendirmek gerekir. Tabi ki ABD'nin politikası daha çok Ortadoğu ve Kürt gerçeğine uymayan, özellikle Kürt halkının özgürlük mücadelesini ve iradesini dikkate almayan, geçmiş yüzyılda olduğu gibi Kürt özgürlük hareketini yeniden saf dışı bırakmak isteyen,

-daha doğrusu Kürtlere sınırlı bir yaşam alanı tanıyarak- daha çok diğer bölge güçlerini esas alan bir Ortadoğu düzeni kurmak istediği bilinmektedir. Böylelikle Kürtlere,

Güney Kürdistan'da küçük bir yer vererek kendine bağlama, diğer taraftan da Kürt sorununu çözümsüz bırakarak diğer güçleri de kendine muhtaç kılp Ortadoğu'daki bu gerilim ve çekişme ortamında kendi siyasal egemenliğini 21. yüzyılda da devam ettirmek istemektedir. ABD'nin politik yaklaşımlarını bu çerçevede ele almak gerekmektedir.

Son zamanlarda ABD ile Türkiye ilişkilerinin eskiye göre daha fazla yoğunlaştığını görüyoruz. Özellikle 5 Kasım'da Bush "PKK, ABD'nin de düşmanıdır" diyerek, PKK'nin tasfiye edilmesi konusunda Türkiye'ye destek vermiştir. Bunun karşılığında da Türkiye'yi kendi bölge politikalarına bağlayan, yakınlaştıran bir durum ortaya çıkmıştır.

Her ne kadar Türkiye "bir şey vermedik" dese de, bu gerçeği yansıtmamaktadır. Ancak ABD'nin her dediğine "evet" dediğini de düşünmüyoruz. ABD, Türkiye'yi adım adım kendi politikasına çekme gücünü kendisinde gördüğünden, -istediği her şeyi kabul ettirmese de- Türkiye'nin yönünü kendi politikası içine sokarak istediğini gerçekleştirmişti.

PKK'nin pasifleştirilmesi Kürtlerin aleyhine olacağı açıkça bellidir

Bu ilişkiler sonucu Türkiye ilk önce hareketimize yönelik hava saldırılarını gerçekleştirmiş, bundan sonuç alamayınca, ABD ile ilişkilerini daha da yoğunlaştırarak, ABD'nin politikalarına daha da kendini yakınlaştırarak kara hareketi iznini almıştır.

Bu kara hareketinde ABD açısından öngörülen hedeflerle Türkiye açısından öngörülen hedefler farklı olarak ele alınmalıdır. Türkiye'nin büyük bir başarısızlıkla sonuçlanan kara hareketine ABD izin vererek hem Türkiye'yi kendine daha fazla bağlamak, hem de bu hareketle KDP ve PKK üzerinde baskı yaratmak istemiştir. Yani ABD, kara hareketine izin vererek bir taşla üç kuş vurmak istemiştir.

ABD, KDP'ye *"Bu topraklarda Türkiye'ye düşmanlık yapan bir hareketin varlığını kabul edemeyiz ve Türkiye'ye belirli düzeyde izin vermek zorundayım"* diyerek KDP üzerinde baskı yaratarak, KDP'yi PKK'nin üzerine sürmeyi hedeflemektedir. Diğer taraftan ABD, *"Türkiye'ye izin veriyorum, benim çizgime gelmezsen tasfiye olursun"* yaklaşımıyla PKK üzerinde de baskı yapmayı hedeflemiştir. Böylelikle Türkiye ile Irak ve Türkiye ile Güneyli güçler arasındaki ilişkinin kendi istediği doğrultuda yürütülmesine engel olan PKK'nin aktif pozisyonunu ortadan kaldırmak ve giderek PKK'yi tek taraflı ateşkese, hatta silahları bıraktırmaya kadar götürmeye zorlamaktadır. PKK'nin pasifleştirilmesi Kürtlerin aleyhine olacağı açıkça bellidir.

Bundan dolayı ABD, Türkiye ile Irak ve Güneyli güçleri bir araya getirmek istemektedir. Böylelikle Türkiye-İrak, Türkiye-Güneyli güçlerin ilişkilerinde sorun olan, bu nedenle Türkiye-İrak, Türkiye-Güneyli güçler ve Türkiye-ABD ilişkilerinin gelişmesinde sıkıntılar yaratan Kürt özgürlük

hareketi etkisiz kılınmış olacaktır. ABD'nin amacı buydu.

Türkiye ise, ABD'nin bu politikasını kendisi açısından değerlendirerek PKK'yi tasfiye etme, bu temelde de pozisyonunu güçlendirerek ileride bugünkünden daha fazla Irak, güney Kürdistan ve bölge politikalarında etkili olmayı hedeflemişti.

15 Şubat'la başlayan halkın direnişi bu işgal hareketiyle birlikte daha da boyutlanmış

15 Şubat'ta halkımız uluslararası komplonun yıldönümünde Önderliğine ve hareketine sahip çıkarak bu komplolara artık yeter demiştir. Kürt özgürlük hareketinin bu tür ilişkilerle tasfiye edilmesine müsaade etmeyeceğini, bütün baskılara rağmen, yığıtçe duruşuyla göstermiştir.

Kürt halkının 15 Şubat'taki bu kararlı duruşu hem Türkiye'yi, hem de uluslararası güçleri düşündürmüştür. İşte böyle bir ortamda Kürt halkının tüm parçalardaki iradesini koruma, geliştirme gücü olarak varlığını sürdüren ve Kürt özgürlük mücadelesinin esas güç merkezi olmaya devam eden gerillanın tasfiyesine yönelik bir saldırı başlatılmıştır. ABD'nin desteğiyle kış koşullarında başlatılan bu saldırı, aslında Türk devletinin niyetiyle ilgilidir.

Onların planlamasına göre bu kış koşullarında ani saldırıyla gerillanın üzerine gidecek, gerilla karargahının ve temel güçlerinin bulunduğu askeri güçler ezilecek, gerillanın esas güç merkezinin dağıtılmasının ardından diğer gerilla sahalarına yönelerek -onlara göre HPG karargahının düşürüldüğü andan itibaren halkın ve gerillanın moralinin bozulmasını da kendine dayanak yapıp -diğer güçleri de tasfiye edecek ve etkisizleştirecekti. Böyle hesap yapılmıştı. Ama halkımızın dediği gibi hesap gerilladan, Zap'tan dönmüştür. Bu aslında

ABD'nin ve Türkiye'nin bütün planlarını alt-üst etmiştir.

Onlar sanıyordu ki bir-iki gün içinde HPG karargahı düşecek hemen onun arkasından diğer alanlara yönelinecek, oraları da kısa sürede etkisizleştireceklerdi. Böylelikle de Kürt özgürlük hareketi karşısında hem Türkiye'nin hem de ABD'nin pozisyonu güçlenecekti. Ne var ki düşünülen olmamıştır. Aksine 15 Şubat'la başlayan halkın direnişi bu işgal hareketiyle birlikte daha da boyutlanmış, yalnız kuzey Kürdistan'da değil, güneyde, güneybatıda, doğuda, Avrupa'da bütün Kürtlerin yaşadığı bölgelerde yaygınlaşmış ve halk gerilla etrafında bütünleşmiştir.

ABD'nin erken geri çekilin çağırısı Türk ordusu için can simidi olmuştur

Türk ordusu operasyonun ikinci-üçüncü gününde bu hareketin yeni bir Sarıkamış hareketi olduğunun farkına varmıştır. Belki Sarıkamış kadar asker sayısı fazla değildir, ama günümüzde zaten insan gücünden fazla teknik savaş yürütülmektedir. Teknik destekli saldırı gücü, gerillanın direnişi karşısında avantaj olarak hesaplamasına rağmen kış koşulları tamamen aleyhine dönmüştür. Her ne kadar belirli bir güç değişikliği yaşasa da yani askeri gücünü

operasyon boyunca değiştirip yenilese de kiş koşullarında yaşadığı bu perişanlığı giderememiştir.

Aslında büyük kayıplar verdiği, bozgun yaşadığı, ama geri çekilmeyi de yapabilecek bir ortamın bulunmadığı koşullarda genelkurmay karargahı bu durumdan nasıl kurtuluruz hesapları yaparken ABD'nin savunma bakanı ve başkanın ağzından "erken geri çekilin" çağırısı gelmiştir. ABD'nin bu çağırısı, Türk ordusu için can simidi olmuştur. Kamuoyuna yansıtmasalar da "ABD söyledi, öyle çekilindi" havasının oluştuğu ortamda, Türk ordusu gerilla karşısındaki başarısızlığını böylece örtmüş, amiyane deyimle namusu kurtarmıştır. ABD savunma bakanı "yarın değil, çabuk çekilin" demiştir! Hatta iki hafta diyerek en azından Türkiye'ye bir haftalık süre tanımuştur.

Ne var ki Türk ordusu bir hafta değil, bir gün bile kalacak pozisyonda olmadığı için apar topar askerini çekmiştir. Aslında bir yerde ABD, Türkiye'nin gerilla karşısında perişanlığını görerek kendi planladığı siyasi hedeflerinin tersine döndüğünü, işgal hareketi sürerse kendi pozisyonunun daha da zayıflayacağını görerek, Türkiye'nin geri çekilmesini kendi çıkarına görmüştür.

Karadan böyle bir askeri harekate izin veren ABD'nin, neden böyle söylediğini irdelemek gerekir. Harekatin süresi ABD tarafından belirlenmiştir. Hatta Kandil gibi derinlikler, bu operasyonun planlamasının dışında tutulmuştur. ABD esas olarak PKK'nin iradesini kırma, KDP üzerindeki etkisini ve baskısını arttırma ve Türkiye'yi de kendine bağlamak istemişti. Ama direniş gelişince, bütün halk PKK etrafında birleşince, PKK'nin iradesini kırma, PKK üzerine siyasi baskı kurma sonucu ortaya çıkmadığı gibi PKK'yi güçlendiren bir direniş ortaya çıkmıştır. Bu gerçeklilik, ABD'nin 1999'da gerçekteştirdiği uluslararası komplonun

da amacına ters düşen bir durum yaratmıştır.

Komployla ABD Kürt özgürlük hareketini sınırlayıp KDP ve YNK'nin önünü açma, böylelikle Kürt siyasi gerçeğinde bu güçleri öne çıkararak kendi politikasını hem Kürdistan gerçeğinde hem de Ortadoğu'da etkili kılmak istemiştir. Kendi politikalarına engel olan PKK'yi saf dışı etmeyi amaçlamıştır. Komplonun böyle bir amacı vardı.

ABD bu amaç için yıllardır büyük çabalar harcayarak PKK'yi daraltma, tasfiye etme, etkisiz kılma, ideolojik, siyasi ve yaşamsal olarak kendi çizgisine çekme mücadelesini verirken, PKK'nin direnişiyle karşılaşmıştır. Arzuladığı sonuçların tersi etkiler yaratıldığını görmüştür. PKK bu direniş ile bütün bu saldırıları boşa çıkarıp daha güçlü bir konuma gelerek hem Kürdistan'da, hem de Ortadoğu'da siyasi güç haline gelmiştir. Bu gerçekte karşısında ABD telaşa kapılmıştır. Bu nedenle de PKK'yi daha fazla güçlendirecek bu işgal hareketinin uzun sürmesini istememiştir.

ABD'nin politikasında ne Kürtleri ne de bölge güçlerini düşünme vardır

Bu askeri hareketin sonuçlarını birçok bakımdan değerlendirmek gerekir. İlk önce ABD açısından değerlendirmek önemlidir. ABD aslında hareketin daha fazla uzamasını istemeyerek daha doğrusu Türkiye'yi bu bataklıktan kurtararak aslında kendi izlediği politikanın tümünden çökmesini, batmasını, etkisiz kalmasını engellemiştir. Eğer bu hareket biraz daha uzun sürseydi ABD KDP, Güneyli güçler ve hatta Kürtler üzerindeki etkisini tümünden yitirecekti.

Türkiye'ye geri çekilin, diyerek bu çekilmedeki rolünü, ağırlılığını hissettirerek Güneyli güçler üzerindeki etki

ve baskısını belirli bir düzeyde sürdürmeye devam edecektir. Yine gelişen direniş sonucunda PKK'nin daha fazla güçlenmesini ve kendi politikalarını tümünden boşa çıkarmasının önünü keserek, bir yönüyle PKK üzerinde çeşitli biçimlerde baskı yaratma imkanını elinde tutmaya çalışmıştır. Nitekim önümüzdeki dönemde ABD'nin KDP ve YNK eliyle PKK'nin üzerinde baskı kurmak istediği şimdiden anlaşılmaktadır. ABD'nin ve Güneyli güçlerin söylemi, böyle bir politika içerisinde olacaklarını göstermektedir.

ABD PKK'ye silah bıraktıramazsa bile tek taraflı bir ateşkes ile pasif konumda tutmaya çalışmaktadır

ABD, PKK direnişinin ortaya çıkarıldığı itibarın, PKK'yi daha fazla güçlendirerek, Türkiye karşısında etkili hale gelmesini ve daha fazla zorlamasını istememektedir. PKK'nin bu direnişten aldığı güçle yürüteceği mücadelenin, ABD Türkiye ilişkilerini bozacağını, Türkiye'yi Irak ve Güneyli güçlerle birleştirip Ortadoğu'da güç yapıp buna dayanarak ağırlılığını arttırma politikasını belli düzeyde engelleyeceğini görmektedir. PKK'nin direnişini ve mücadelesini etkin olmanın çıkarmak bunun için de Güneyli ve çeşitli güçler üzerinden PKK'yi aktif konumdan çıkarmaya, silah bıraktıramazsa bile tek taraflı bir ateşkes ile pasif konumda tutarak, kendisinin Türkiye ile ilişkilerinin yine Güneyli güçler ile Türkiye'nin ilişkilerinin daha rahat yürütülmesini sağlamaya çalışacaktır.

Daha doğrusu ABD, PKK'nin pasif tutulduğu bir ortamda Türkiye-Irak, Türkiye'nin-Güneyli güçlerle ilişkisini geliştirerek kendi politikasını yürütmeye çalıştığı söylenebilir. Dolayısıyla ABD'nin politikasında ne Kürtleri ne de bölge güçlerini düşünme vardır. ABD bu güçleri birbirlerine yakınlaştırıp, belirli düzeyde bir araya getirip

bir eksen yarattıktan sonra da, uygun fırsatını bulduğunda PKK'yi tümünden tasfiye etmeye yönelecektir.

ABD'nin böyle bir politik hesap içerisinde olduğunu ve bundan tümünden vazgeçtiğini söylemek mümkün değildir. Ancak ABD yapmış olduğu bu hesabın içerisinde Türkiye'yi daha fazla teslim almak için PKK'nin gücünü ve direnişini koz olarak kullanmak istediğini bilmeliyiz. Dolayısıyla ABD'nin ne Türk ne de Kürt dostluğu vardır. Çıkarı gereği her iki gücü de Ortadoğu'daki politikasında politik bir araç olarak elinde tutmak istemektedir.

PKK karşısında daha da zorlanan bir Türkiye, önümüzdeki dönemde ABD tarafından daha fazla kullanılacaktır. ABD, Türkiye'yi kendine daha fazla bağlamak için, PKK'yi tasfiye etme sözü vererek, destek vaadinde bulunarak tümünden kontrol altına alma politikasını geliştirecektir. Önümüzdeki süreçte PKK direnişi karşısında ağır darbeler alan Türkiye ABD'nin bu tür politikalarına daha fazla çekilecektir.

Anadilde eğitim gerçekleşmediği takdirde sorun çözülmüş olmayacaktır

ABD Türkiye'nin bu işgal hareketiyle PKK'nin pozisyonunu zayıflayacağını düşünüyordu. Bu temelde yeni ilişkiler yumağı kurmak isterken ortaya farklı bir durum çıkmıştır. ABD bu defa da bu operasyonun sonuçlarını kendisi açısından farklı biçimde değerlendirmek isteyecektir. Özellikle Türkiye'yi kendi politikalarının içine çekmede kullanılacaktır. ABD ve Avrupa'nın, diğer dış güçlerin bu kadar hesap yapmasının temelinde yatan esas gerçek, Türkiye'nin inkar ve imha politikasındaki ısrarıdır. Türkiye, Kürt sorununun çözümü konusunda özel savaşın eskiden yerlerini yamalama dışında bir politika üretmemektedir. Bu da Türkiye'yi gi-

derek ABD'nin tümünden uydusu, her dediğini yapan pozisyona düşmeye götürmektedir.

Türkiye'de zihniyet değişimi yaşanmamıştır. *"Dil serbestliği, eğitim ve kültürel haklar verilirse, yerel yönetimler inisiyatifli kılınırsa ilerde konjoktür değişince farklı şeyler de isterler, devlet kurarlar"* denilerek tümünden çözümsüz politikalara saplanıp kalınmıştır. Emekli askerler içerisinde, ordu hiyerarşisinde yer alan bazı kesimlerde, sivil bürokratlar içerisinde bu klasik zihniyeti aşmayanlar bulunmaktadır.

Öte yandan MHP, CHP gibi çok fazla ulusalcı olan, bu nedenle Kürtleri eriterek Kürt toplumu ve Kürdistan üzerinde Türk uluslaşmasını daha fazla derinleştirmek ve geliştirmek isteyen çevreler de bu zihniyeti sürdürmektedirler. Bu politikanın terk edilmesi ve yeni bir yaklaşımın gösterilmesi gerektiği halde, bu politika terk edilmemektedir.

Özellikle anadil eğitimi konusunda tutucu olmaları, Kürt halkı üzerindeki hain emellerinin itirafıdır. Zaten klasik politikada ısrar etmelerinin nedeni de budur. Çünkü bir demokratik çözümün dil eğitimi olmadan sorunun çözülemeyeceğini onlar da bilmektedirler. Anadilde eğitim gerçekleşmediği takdirde sorun çözülmüş olmayacaktır. Bunlar çözüm anlayışı yerine bastırmada ısrar etmektedirler.

İnkarcı politikaların sürdürülmesinin imkanı kalmamıştır

Klasik politikayı ısrarla sürdürme yaklaşımı en fazla da Türkiye'ye zarar vermektedir. Bu tür yaklaşımlar Türkiye'yi bir çıkmaz sokak girdabına sürükleyerek kısır bir döngüde tutmaktadır. Tüm diğer politikalar da bu konudaki çözümsüzlüğün esiri olmaktadır.

Büyük gelişme potansiyeli olan Türkiye'nin politik üretimdeki yaratıcılığını

doğru kullanmaması nedeni ile yaşadığı handikaplar Türkiye'nin demokratik açılımlar yapması önünde büyük bir engeldir. Askeri hareketlerle sonuç alınmıyor denilerek, demokratik siyasal çözüm yolları geliştirilebilmelidir.

Kürt özgürlük hareketinin de beklentisi bu gerçeğin artık görülmesidir.

Ama görünen odur ki, Türk devleti ve siyasi çevreler sorunu böyle algılamamaktadırlar. Kendilerini bir muharebe kaybetmiş gibi görmektedirler. Bu nedenle yeni savaşlara, muharebeler hazırlanmaktadır.

Nitekim Türk genelkurmayının brifinginde ve aynı gün yapılan bakanlar kurulu toplantısında Kürt sorunun demokratik çözümü doğrultusunda herhangi bir çözüm yaklaşımı ortaya konulmamıştır.

Zaten hükümet bakanlar kurulu toplantının kararlarını açıklamak için genelkurmayın brifingini beklemiştir. Yapılan açıklamadan sonra da, orduyla yaptığı ittifak ve işbirliğinin gereği bastırma politikalarına devam edeceklerini açıklamışlardır. Zaten daha sonraki günlerde Talabani'nin Türkiye'ye gelişi örnek gösterilerek siyasi açılım beklenmemesini, Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesi için siyasi, sosyal ve ekonomik tedbirlerin dün olduğu gibi bugün de devam edeceği vurgulanmıştır.

Değerlere Bağlılık

Zap'taki Büyük Direnişi Ortaya Çıkarmıştır

Cemal ERDAL

Önderlik gerçeği daha çıkışından itibaren her türlü baskılara, sıkıntılara ve zorluklara karşı mücadele eden bir örgüt ortaya çıkarmıştır. Bunun tarzını, bunun üslubunu, bunun ideolojik ve siyasi anlayışını geliştirmiştir. Tabii ki bizim hareketimizin de ideolojik ve siyasi olarak bazı yetersizlikleri vardı. Reel sosyalizmin yanlışlıkları ve eksikliklerinden etkilenmişti. Klasik sosyalist anlayışın yarattığı olumsuzluklar, darlıklar ve dogmatik yanlar vardı. Önderliğimiz bunları da ideolojik ve teorik çalışmalarla aşarak Kürt özgürlük hareketinin önünü açmıştır.

Kürt Özgürlük Hareketi tarihteki mücadele birikimini, Önderlik gerçeğinden aldığı örgütçü yönetim ve kadro anlayışını daha da geliştirerek, derinleştirerek, zenginleştirerek bugün dünyada gerçekten hem kapitalist sisteme karşı, hem de inkarcı sömürgeci sisteme karşı en güçlü zeminde mücadeleye eden bir örgüt haline gelmiştir. Zap'taki direnişin başarısını esas olarak da buna bağlamak gerekiyor.

Halkımızın 15 Şubat'taki ayağa kalkışını buna bağlamak gerekiyor. Kürt halkının Önderliğine ve hareketine bağlılığını buna bağlamak gerekiyor. Bütün bunlar, bütün bu gelişmeler bir bütün olarak birleşerek Zap'taki büyük direnişi ortaya çıkarmıştır. Bu direniş ideolojik, teorik gelişmelerden, Önderliğe, örgüte ve halka bağlılığından gücünü almıştır.

Türk ordusu Zap'ta gerilla karşısında yenilgiye uğramıştır

Kürt halkı en zor koşullarda geliştirdiği direnişle bugünkü sonuçların yaratılmasında en önemli rolü oynamıştır. Zaman zaman çeşitli çevrelerin "PKK'nin tabanı daraldı" ya da "Apo cezaevine düştü, örgüt ve halk üzerindeki etkisi azaldı" söylemlerinin 15 Şubat'taki halkın ayağa kalkışı, halkın ayağa kalkışının ortaya çıkardığı moralle gerillanın gösterdiği direniş tarafından boş olduğu bir kez daha gösterilmiştir.

Halkımızın 15 Şubat'ta gösterdiği büyük direniş ve

Türk ordusunun Zap'ta gerilla karşısında yenilgiye uğraması, Kürt sorununun çözümü açısından önemli imkanlar ortaya çıkarmıştır.

Artık siyasi olarak Türk devleti ve komplocu dış güçler değil de, Kürt Özgürlük Hareketi ile Türkiye demokrasi güçlerinin inisiyatif kazandığı bir süreç içerisinde girmiş bulunuyoruz. Öyle masa başındaki hesaplarla Kürt Özgürlük Hareketini tasfiye etmek, bu doğrultuda yapılan planların gerçekleşeceğini düşünmek, kendini kandırmaktan başka bir şey değildir.

Halkımız, PKK'nin gücünü, Önderliğinin ve Kürt Özgürlük Hareketinin gücünü 8 Mart'a ve Newrozlarda alanlara çıkararak çok açık bir biçimde ortaya koyacaktır.

8 Mart'ta Önderliğin ideolojik-teorik öncülüğü ile siyasal pratik desteği altında gelişen kadın özgürlük hareketinin geldiği düzey açığa çıkmıştır. Kürt kadının önderliğine bağlı olduğu ve Kürt özgürlük hareketinin yenilmezliğinin mayası haline geldiği bir

"Artık siyasi olarak Türk devleti ve komplocu dış güçler değil de, Kürt Özgürlük Hareketi ile Türkiye demokrasi güçlerinin inisiyatif kazandığı bir süreç içerisinde girmiş bulunuyoruz. Öyle masa başındaki hesaplarla Kürt Özgürlük Hareketini tasfiye etmek, bu doğrultuda yapılan planların gerçekleşeceğini düşünmek, kendini kandırmaktan başka bir şey değildir"

kez daha kanıtlanmıştır.

8 Mart, Newroz'un nasıl gelişeceğini gösterdiği gibi, 2008 yılının özgürlük ve demokrasi yanlılarının inisiyatifini ile gelişeceğini de dost ve düşmana ilan etmiştir. 8 Mart'ta Kürt kadınının ortaya koyduğu performans, çok boyutlu değerlendirilecek düzeyde bir niteliğe sahiptir. Başta kadın özgürlük hareketi ile Kürt özgürlük hareketinin değerlendirip bundan gerekli sonuçları çıkararak mücadeleyi güçlendirici bir etkene dönüştürmesi gerekmektedir.

Güney halkı işgal hareketi sürecinde Türk devletinin niyetini iyi anlamıştır

15 Şubatla başlayan ve Newroz'da zirveye ulaşacak olan bu süreç, bu yıl içinde Kürt halkının özgürlük ve demokrasi iradesinin kendisini herkese kabul ettirdiği bir yıl haline gelecektir. Artık ABD de Avrupa da belli düzeyde bunu dikkate alacaktır. ABD ve Avrupa Kürt halkının iradesini dikkate almayan politikaların artık eskisi gibi pürüzsüz sürdürülemediğini görmektedir. Her ne kadar güney Kürdistan halkı üzerinde baskı kurup PKK'nin üzerine sürmek isteseler de, bu artık 15 Şubat ve Zap'taki direnişten sonra gerçekleşmeyecektir.

Güney Kürdistan halkı PKK'nin kendi siyasi iradesi ve onuru olduğunu da görmüştür. İşgal hareketi sürecinde Türk devletinin niyetini daha da iyi anlamıştır. Bu yönüyle Güney Kürdistan halkının ve Güneyli siyasi güçlerin ABD'nin baskısına tümenden boyun eğeceği düşünülemez. Tabii ki KDP ve YNK'den tutarlı politikalar bekleyemeyiz. Her an her türlü eksikliğe, yetersizliğe, zayıflığa girebilirler. Ancak onlar da Kürt halkının duygularını ve gösterdiği tutumu söy-

le ya da böyle dikkate almak isteyeceklerdir. Çünkü gerillanın bu direnişi sadece Türk devletinin yaptığı bir askeri harekate karşı olmamıştır. Aynı zamanda bütün parçalardaki Kürt ulusal iradesinin tanınması ve Türkiye'nin her türlü inkarcı, imhacı politikalarına karşı da bir direniş olmuştur.

Kürt halkı Talabani'nin politikalarını serhıldanlarda onaylamadığını ortaya koymuştur

Bu hareketle birlikte bütün parçalarda Kürt halkının duygu ve düşünce birliği gelişmiştir. Genel olarak Kürt halkının gücüne güç katmıştır. Bir yönüyle Kürt halkı bu direniş etrafında birliğini sağlamıştır. Bir ulusal birlik gerçeği ortaya çıkmıştır.

KDP'nin, YNK'nin bu ulusal birlik politikasını, anlayışını çok zorlaması düşünülemez. Ancak ABD, diğer dış güçler ve Türkiye'nin baskıları karşısında tümenden halkın isteği doğrultusunda bir ulusal çizgiye gelmeleri, ulusal çizgi etrafında bir ulusal birlik politikaları izlenmeleri de beklenebilir. Halkın iradesiyle onların duruşu-

arasındaki kopukluk, farklılık devam edecektir. Ama Talabani'nin iki ay önceki tutumu da devam etmeyecektir. Talabani de bu halkın direnişi karşısında üslubuna, politikasına en azından biçimsel olarak da olsa düzen vermek zorunda kalacaktır.

Çünkü Kürt halkı Talabani'nin politikalarını serhıldanlarda onaylamadığını ortaya koymuştur. Türkiye ziyaretine soğuk yaklaşması da bu tutumun bir parçası olarak gelişmiştir. Dolayısıyla Kürt halkının bu tutumunu yalnız Talabani değil, tüm Kürt siyasi güçleri dikkate almak durumundadır. Belli düzeyde alacaklarını düşünmek de gerekir.

AKP, Kürt Özgürlük Hareketi ve Kürtlere karşı ferman çıkarırken, orduyla birleşip Kürt Özgürlük Hareketini ezerek pozisyonunu güçlendirip arkasından Güneye Kürdistan'ın pozisyonunu daraltmayı düşünüyordu. Bu açıdan Talabani'nin, "Kürtler AKP'ye oy versin, destek versin" yaklaşımlarını bir daha dillendiremeyecektir. Bunu bir daha dillendirildiği zaman bu Talabani'nin bitişi anlamına gelecektir.

Güçsüz olduklarından dolayı dış güçlere, baskıya ve şiddete çok daha fazla sarılmaktadırlar

Talabani'nin Türkiye'ye gelişi üzerimize çeşitli oyunların gelişmesi biçiminde bazı sonuçlar ortaya çıkarabilir. Çünkü Talabani gelmeden önce, özellikle de ABD'li yöneticilerle konuşmuş ve belli bir politika doğrultusunda Türkiye'ye gelmiştir.

Zaten Erdoğan, bu görüşmenin ABD başkanı Bush ile 5 Kasım'da yapılan görüşmede kararlaştırıldığını itiraf etmiştir. Dolayısıyla bu ziyaretin ABD'nin, Irak-Türkiye ve Güneyli güçleri birleştirme politikasını belirli düzeyde pratikleştirme çerçevesinde geliştiğini görmeliyiz. Ancak şunu da belirtebiliriz ki 5 Kasım'da Bush ve Erdoğan arasında mutabık kalınan PKK karşıtı politikanın temelleri bugün, o gündünden çok daha zayıftır.

15 şubat ile başlayan ve giderek yükselen halkın serhıldanlarının Türkiye'deki çeşitli kesimler üzerinde etki yapacağı açıktır. 8 Mart'ta açığa çıkan halkın gücü, Newrozla birlikte daha iyi görülecektir. Kürt sorununun demokratik çözümünün toplumsal zemini Kürdistan'da eskisinden daha güçlü hale gelmiştir. Yine siyasal zemini de eskisinden daha güçlü hale gelmiştir. İnkarcı ve imhacı politikada ısrar edenler aslında çok güçsüz durumdadırlar.

Zaten güçsüz olduklarından dolayı dış güçlere, baskıya ve şiddete çok daha fazla sarılmaktadırlar. Ancak bunların sonuç alamayacağı daha iyi görülmüştür. Artık Türkiye'deki aydınlar, yazarlar, sivil toplum örgütleri, çeşitli toplumsal kesimlerin örgütlü güçleri ve önderleri inkar ve imha ve Kürt sorununu şiddetle çözme politikalarında ısrarın Türkiye'yi daha fazla batağa götüreceğini, dış güçlere daha bağımlı hale getireceğini bugün daha iyi görmektedirler.

Bu nedenle Türkiye halkının iradesine ve Türkiye halkının Kürtlerle birleşerek özgür irade ortaya çıkarmasına dayanan daha özgürlükçü, daha demokratik, daha inisiyatifli bir politik iradenin ve buna dayalı bir Türkiye gerçeğinin ortaya çıkması için ayağa kalkmaları artık kaçınılmaz hale gelmiştir. Çünkü Türkiye'nin demokrasi güçleri Kürt halkı ile birleşerek Türkiye halkının ve Kürt halkının birlikteliğine dayanan siyasi iradeyle Türkiye'nin demokratik, özgür ve iradeli bir ülke haline geleceğini ya da Kürt sorununu ezme doğrultusunda ısrar edilerek Türkiye tamamen dış güçlerin parçası haline getirileceğini artık anlamış bulunmaktadırlar.

Kürt sorununun çözümü için bir iradenin ortaya çıkması gerekir

Türkiye bir yol ayırımındadır. Bu yol ayırımında nereye gideceğini halkların iradesi ve mücadelesi belirleyecektir. Eğer böyle bir yol ayırımında da demokratik güçler, sol-sosyalist güçler, liberal güçler, Türkiye'yi seven güçler Kürtlerle bir araya gelip demokratik siyasal çözüm için mücadele vermezlerse, Kürt sorununun demokratik çözümü için bir irade ortaya çıkarmazlarsa, bu aslında Türkiye'yi daha kötü çıkmazlara sokacak yeni bir dönemi başlatacaktır. Bu sadece Türkiye açısından değil, Ortadoğu halkları açısından da çok olumsuz sonuçlar doğuracaktır.

Türkiye'nin iradesizleşmesi, bir yönüyle Ortadoğu'nun iradesizleşmesi olacaktır. Bunu böyle belirtmekte fayda vardır. Tersine Türkiye iradeleşirse, demokratik iradesini ortaya çıkarırsa, Kürt sorununu demokratik çözümü temelinde birliğinin güçlendirirse aslında Ortadoğu halkları da güçlü bir iradeye kavuşurlar. Bu Newroz'u sadece Kürt halkı açısından bir Newroz değil, Türk

halkıyla Kürt halkının buluşmasını gerçekleştirecek Newrozlara dönüştürmemiz gerekiyor.

Kürt sorununu çözüm etkenleri eskiye nazaran artmıştır

Artık Türkiye'nin demokrasi güçleri de, Kürt demokratik güçleri de Türkiye'deki inkarcı rejimi ortadan kaldırıp, Türkiye'nin demokratikleştirilmesi açısından güçlerini birleştirmeleri zorunlu hale gelmiştir. Zaten inkarcı sömürgeci güçler de iki halkın birleşmemesinden yararlanarak kendi politikalarını uygulamaktadırlar. Yine iki halkın demokratik birliği yaratılmadığı için dış güçler Türkiye üzerindeki emellerini rahatlıkla gerçekleştirmektedirler.

Eğer Türkiye'nin demokrasi güçleri, Türkiye'nin geleceğinin tehlikeli olduğunu görüp, birleşebilirlerse olumsuz gidişatı engelleyebilirler. Aslında Kürt sorununu çözüm etkenleri eskiye nazaran artmıştır. Çözüm etkenleri tıkatma etkenlerinden daha güçlüdür. Kürt özgürlük hareketine karşı gerçekleştirilen kara hareketinin sonuç alamaması ve bu tür yönelimlere karşı Kürt halkının ayağa kalkışı özünde çözüm zeminini daha da olgunlaştırmıştır.

Bu nedenle Mart ayı başta olmak üzere Kürt halkı ve Türkiyeli demokratik sol ve sosyalist güçlerinin demokrasi ve özgürlük mücadelesini yükseltmeleri ve yeni operasyonların geliştirilmesine karşı tutumlarını ortaya koymaları önemlidir.

Bunun için de somut olarak Newroz'dan başlayarak "Artık Yeter", "Demokratik Özerklik Projesi Yaşamsallaştırılmalıdır" diyerek ayağa kalkmaları, demokratik Türkiye, özerk Kürdistan gerçeğini pratikleştirmede önemli bir adım olacaktır. Bu sağlandığında da 2008 yılının halklarımız açısından özgür, demokratik birliğin gerçekleşmesinde önemli bir yıl olacağını söyleyebiliriz.

Önderliksiz Halk Geleceği Olmayan Halktır

**Erdal
ŞİYAR**

Tarih boyunca adeta önderlik açlığını yaşayan bir halk olmamızdan ötürü Önderlik gerçeği üzerinde ne kadar durulursa azdır. İnananlar için peygamberler, siyaset yapanlar için liderler halklar için önderler her zaman tarihi dönemlerde tarihi rol oynarlar. Halkımızın tarihine baktığımızda Kürdistan halkı az yiğit oluşundan değil az cefakeş oluşundan değil az kahraman oluşundan değil ama hiçbir zaman gerçek bir önderliğe dolayısıyla gerçek bir örgütlülüğe kavuşamadığından dolayı az kazanan hatta hiç kazanmayan bir halk durumundadır.

Tarihte öyle anlar olmuştur ki önderliğin olması durumunda halkın önüne kendi yüz yıllık belki de bin yıllık geleceğini belirleyebilecek bir şans ve fırsatlar çıkmıştır. Ancak tarihi koşullar objektif zemin ne kadar olumlu ve ne kadar halklardan yana olursa olsun önderlik yok ise, eğer önderlik tarihi rolünü oynamıyorsa tarihin o halk-

lara adeta bahşedeceği başarı ve zaferleri kazanması mümkün olmamaktadır. Bu gerçeklik Kürdistan tarihi açısından da böyledir.

Halkımız tarihinde ilk defa Önderliğe kavuşmuştur

Bu nedenle susamışçasına Önderliğin yokluğunu her an hisseden halkımız binlerce yıllık tarihinde belki de ilk defa gerçek bir önderliğe kavuşmuştur. Halkımızı çağla bütünleştiren, çağı sorgulayan günümüzü gelecekle doğru ilişkilendiren bir önderlik, Önder Apon'un şahsında somutlaşmıştır.

Önder Apo sadece halkımıza değil, halkımızın özgürlük mücadelesi şahsında diğer halklara da öncülük edebilecek bir ideoloji ve özgürlük mücadelesi açığa çıkarmıştır. Zalimler dünyası, emperyalist güçler bu gerçeği en az bizim kadar bildiklerinden dolaydır ki halkımızı ve hareketimizi tam da can evinden şah damarında vurmak istencesine

Önderliğimize sürekli yönelmişlerdir. Zira bu güçler çok iyi bilirler ki önderliksiz bir halk öndersiz bir hareket geleceği olmayan bir halk, geleceği olmayan bir hareket anlamına gelmektedir.

Dünya adeta tüm kapılarını Önder Apo'ya kapatıncasına onu reddetmesi sonucunda Önderliğin "madem ki ben bu dünyalı değilim o halde çözümlenmeliydim" demesi bundandır. Deyim yerinde ise dünya Önderliğimizle Önderliğimiz dünyayla savaştı. Bu bir gerçektir ve tarih bunu böyle yazacaktır. Bu savaş mekanı ve biçimi değişse de halen sürmektedir.

Burada şu anlam çıkmaktadır; bir savaşın büyüklüğü o savaşın nedenlerine bakılıp anlaşılabilir. Demek ki bu büyük savaşın nedenleri de o denli büyüktür. Neden; Önderliğimizdir, Önderliğimizin büyüklüğüdür. Tarihin hiçbir aşamasında hiçbir halkın önderliği şahsında iradesine bu denli bir yönelim olmamıştır.

Bunu şanssızlığımız kadar sahip olduğumuz bü-

"En zor koşullarda, en mümkün olması dahi düşünülmemeyen düşünce zenginliğinin yaratıcılığını gösteren mutlaka çözüm gücü olan bir Önderliktir. Anı geçmişle ve gelecekle ilişkilendiren, sentezleyen, sonuç çıkararak bir Önderlik. Dogmaları yerle bir eden demokratik kişiliğini ve yaratıcılığını esas alan ve kendisinde gerçekleştiren bir Önderlik. Özgürlük hareketi bu Önderlik özellikleri ile yürümektedir"

yük Önderlikle de yorumlamak anlamak önemlidir. Hele söz konusu olan Kürt halkı ve Kürdistan gibi bir coğrafyada Önderliğin rolünün çok daha farklı çok daha belirgin olduğu açıktır. Bundandır ki egemen güçler ne kadar “Aposuz bir çözüm, Aposuz bir Kürt halkı, Aposuz bir PKK” diyorlarsa biz de o kadar ondan on misli daha fazla “Önderliksiz bir yaşam ve Önderliksiz bir Kürt halkı, Önderliksiz bir PKK olmayacaktır” diyoruz.

Sadece bugün değil geleceğin de Önderliği olma rolünü ortaya koymaktadır

Yine bu nedenledir ki Hareketimizin gelişim düzeyi halkımızın öz-

gürlüğünün gerçekleşme düzeyi ve Önderliğimizin sağlık sorunlarının acil çözümü ve özgürleşmesi birbirini şekillendiren koşullandıran ve paralel gelişecek olan amaçlardır. Birisini öbürü ile soyutlayıp ele almak tamamen büyük bir yanlışlık, kendi açımızdan yanlışlığın da ötesinde büyük bir hinlik ve hainlik olarak yorumlanabilir.

Önderliğimiz şüphesiz kendi şahsında hareketimize ve halkımıza çok şey kazandırdı. Kazandırdığı en büyük şey özgür insan, özgür halk olmak ve bunun ütopyasını yaşamak ve yaşatmaktır. Önderliğimizin beynimizi ve yüreğimizi, ufkumuzu bu kadar açması, bizi bizimle, kendi özümüzle bu denli buluşturması, önümüzdeki engeller, girdaplar ne olursa olsun bize

bu başarıya ulaşma ve başarma gücünü kazandırması Önderliğimizin özgürleştirici rolünü göstermektedir. Sadece bugün değil geleceğin de Önderliği olma rolünü ortaya koymaktadır. Önderlik gerçeği bir örgüt ve bireyler topluluğunun da üstünde bir gerçeği ifade eder. Bu nitelikli insanlar topluluğunun, vasıflı kişilerin hep beraber yapamadıkları kadar Önderliğin yapması, hep beraber düşünemedikleri kadar Önderliğin

düşünmesi onun Önderlik gerçeğinin büyüklüğünü göstermektedir. Öyle anlar vardır ki bir örgüt kafa kafaya verip çok yoğun tartışmasına rağmen karar vermekte zorlanabilir. Ama Önderliğimiz bir örgüt kadar tek başına karar verme, düşünce ve eylem gücüne sahip bir Önderliktir. Öyle anlar vardır ki bir örgüt tek başına yüzleri binleri bir araya getirmekte zorlanabilir. Ama Önderlik tek başına yüzbinleri milyonları harekete geçirebilir.

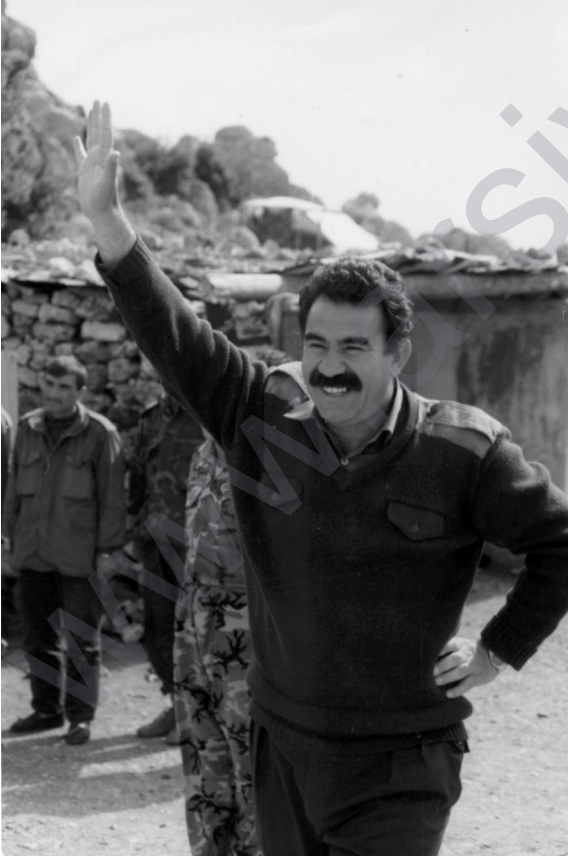
Halen şu bir olgudur; halkımız ve hareketimiz ölümüne Önderliğimize bağlı ise bunun muhakkak ve elbette sebepleri vardır. Önderliğimizin, hareketimizin kadroları ve neredeyse halkımızın mücadeleye yakın insanlarından birebir emek vermediği ilgilenmediği kimse kalmamıştır.

Önderlik demek eşittir gece gündüz yirmi dört saat eğitim örgütlenme eylem demektir

Önderliğimizin dopdolu yaşamının ifadesi budur. Önderliğimiz sürekli üreten, sürekli yaratan, sürekli arayışını sürdüren, sürekli yeniyi hedefleyen, sürekli yetersizlikleri yeni başarılarla gerekçe yapan bir özelliğe sahiptir. En kötü en olumsuz koşullarda daima alternatif olabilen daima çözüm gücü olabilen bir özelliğe sahiptir. Sürekli kendisini yenileyen, değişen her durum karşısında kendisini başarıya götürecektutum belirlemesine sahip bir Önderliktir.

Bunları Önderliğimizi övmek Önderliğimizin büyüklüğünü ortaya koymak için belirtmiyoruz.

Eğer Önderliğimize bağlı insanlar isek, hele hele mücadele arkadaşları

isek bu kişilik özelliklerini onun yaşam tarzını onun meziyetlerini onun düşünme tarzını kendimizde gerçekleştirmek bizim en temel görevimizdir.

Bunun için bunları belirtiyoruz. Yani biz Önderliğimizden beslenerek ancak bu mücadelenin neferleri, fedailerini, çalışanları, öncülerini olabiliriz. Önderlikten nasibini almayan asla bu harekete ve bu haka bir şey kazandıramaz. Bu, uzun yıllar boyunca sürmekte olan mücadelemizde kanıtlanmış bir gerçektir.

Önder vardır, yaşadığı sürece fiilen çalışmaların içinde ve başında olduğu sürece önderdir. Önder vardır, maddi imkanları ile önderdir. Önder vardır yarattığı mekanizmalarla bürokratik ilişkilerle önderdir. Önder de vardır maneviyatı ile sürükleyiciliği ile güven vericiliği ve ufuk zenginliği ile hareketi ve halkını başarıdan başarıya koşturacak iradeyi cesareti ve morali kazandırma gücü ile önderdir. İşte halkımızın ve hareketimizin önderliği böyle bir önderliktir.

Belirttiğimizi gibi önemli olduğundan tekrar belirtmek durumundayız. Hatırladığı gibi Filistin Kurtuluş Hareketinin lideri Yaser Arafat yaşamını yitirdiğinde henüz cenazesi yerdeyken yakın çalışma arkadaşları ile eşi arasında bir kavga çıktı. Bu kavga Yaser Arafat adına İsviçre bankalarındaki milyar dolarları üzerinde yürütülen bir kavga idi.

Yaser Arafat'ın çalışma arkadaşları yani örgütü bu paralar bizimdir derken eşi ise hayır bu para ailenindir demiştir. Ve kavga böyle başlamış büyümüştür.

Önderliğimizin büyük bir hareket neredeyse bir devlet şansına sahip

büyük bir ekonomik gücü olan bir harekete sahip bir durumu olmasına rağmen kendisine ait şahsına ait maddi hiçbir şeyi bulunmamaktadır. Önderliğimiz buna hiçbir şekilde tenez-zül etmemiştir.

Hatta öyle ki; babasından kalma kendisine ait bir toprak parçası içi bile "halk bahçesi yapın adına da halkın bahçesi deyin" talimatını vermiştir. Yani maddiyattan uzak ama düşüncesi, maneviyatı ve ruhsal dünyası zengin, halkın özgürlüğünü ve mücadelesini herşeyin üstünde tutan bir Önderliktir.

Özgürlük hareketi Önderlik özellikleri ile yürümektedir

En zor koşullarda, en mümkün olması dahi düşünülmemeyen düşünce zenginliğinin yaratıcılığını gösteren mutlaka çözüm gücü olan bir Önderliktir Anı geçmişle ve gelecekle ilişkilendiren, sentezleyen, sonuç çıkaran bir Önderlik.

Doğmaları yerle bir eden bilimin demokratik kişiliğini ve yaratıcılığını esas alan ve kendisinde gerçekleştiren bir Önderlik. Özgürlük hareketi bu Önderlik özellikleri ile yürümektedir.

Başına dünyanın kalktığı, tasfiyesinin ve darbelenmesinin hedeflendiği ve bu yönlü savaşın her zaman ve her düzeyde yürüdüğü bir gerçek iken bu halk ve bu hareket ayakta kalmış iradesini güçlendirmiş ve mücadelesini büyütmüşse bunda Önderliğin rolü kesinkes belirleyicidir.

Önderlik halkımıza ve bizlere soyulu ve özgür yaşama öğretisi kadar pratiğini de öğretmiştir. Önderliğimiz bizlere güzel yoldaşlık arkadaşlık yaşamını ve ilişkilerini öğretti. Önderliğimiz bizlere emek kahramanlığını

öğretti. Önderliğimiz bize ahlaki ölçüleri öğretti. Önderliğimiz bize yaşam güzelliğini öğretti. Dolayısıyla "Önderliği yaşamak eşittir başarmaktır" demek yanlış olmaz.

Önderliği benimsemek onun felsefesini hayata geçirmek anlamına gelmektedir

Önderliği anlamak mücadeleyi sonuna kadar ve başarıya götürmek anlamına gelir. Önderlik gerçeğini, ideolojik, felsefik, teorik, örgütsel, yaşamsal ahlaki birçok boyutları ile yine tarihle ve günümüzle kıyaslayarak ve karşılaştırmak yorumlamak mümkündür ve olması gerektir. Ya da bilmeliyiz ki doğru olan şudur; hareketimizin ve halkımızın Önderliği özgürlüğün ta kendisidir.

Sozializmin ta kendisidir. Onurlu ve bağımsız kişiliğin ta kendisidir. Başkasına boyun eğmeyen, başkasına boyun eğdirmeyi de kendisine layık görmeyen, adaletli, eşitlikçi, birlikte büyümeyi ve yücelmeyi esas alan bir Önderlik, siyasetin ahlakını ve ilkelerini her şeyin üstünde tutan, halkın mücadelesini ve onurunu esas alan yaşamı eşittir mücadele ve başarı olarak gören bir Önderliktir.

Bunun ideolojik yaratıcılığını, felsefik derinliğini, politik öngörüsü ve gerçekliğini an be an anlamamız ve yaşamamız gerekir. Şunu belirtmek durumundayız ki Önderliğimiz halen sağlık konusunda bir saldırı altındadır. Yani güvencede değildir yaşamı.

CPT'nin son açıklamış olduğu zehirlenme anlamında hayati tehlike ile karşı karşıya olmadığını belirtmektedir. Böyle olabilir. Ancak

ciddi biçimde tehdit eden normalin üstünde zehirli elementlerin ya da maddelerin bulunduğu bir gerçektir. İçinde bulunduğu izolasyon ve yaşam koşullarının her türlü fiziki ve psikolojik baskıya açık bir ortam olduğu dolayısıyla sağlığının henüz bir güvence altında bulunmadığı bir gerçektir.

Böyle bir dönemde her zaman-kinde daha fazla Önderliğimizi anlamak onun Önderlik özelliklerini daha çok kişiliğimize yedirmek, geliştireceğimiz ve başaracağımız mücadele ile Önderliğimizi sahiplenmek Önderlik gerçeğimizi anlamının kendisi olmaktadır.

Önderliği beynimizde ve yüreğimizde yaşatarak başarıya ulaşabiliriz

Eğer bu böyle ise birbirimizle büyük ve güçlü yürümek, birbiri-mizle örgütü daha güçlü kılmak, çalışma esaslarını ilkelerini ve tarzını güçlü benimsemek ve anlamak bunu yine Önderlik tarzı ile yaratıcılığı uygulamak ve başarmak esas alınmalıdır. Hayatta hiç bir şey karşılıksız ve ucuz değildir. Önder Apo gibi bir önderliğe önderim demek de karşılıksız değildir. Bunun onurunu yaşıyor isek temsiliyetini yapmak da o kadar önemlidir.

Bu her şeyden önce güçlü anlamayı ve beraberinde güçlü uygulamayı gerektirir. Şikayet eden yakınan kendisini başarıya yatırmayan bazı nedenleri başarısızlığa fazla zemin yapan bir üslup ve zihniyet Önderliğimize ait değildir.

Önderliğimiz tek kişi ile yola çıktı ve ordulaştı ve halklaştırdı ve özgürleştiriyor. Tarzdır bu, bir kişiliktir, bu bir başka özelliktir. Dola-

yısıyla mihenk taşımızdır. Neremiz eğri neremiz büğrü neremiz yanlış biraz Önderliğimize bakarak anlayacağız. Eğer böyle olmazsa Önderliğimizi ruhen beyinsel ve yüreksel olarak değil sadece fiilen fizikmen algılamış oluruz. Onu beynimizde ve yüreğimizde yaşadığımız ve anladığımız kadar onunla beraber olduğumuzu bile-rek başaracağımıza inanmalıyız.

Yetersizliklerimiz ya inançtaki zayıflığımız ya da uygulama düzeyimizden kaynaklanmaktadır

Önderlik bizlere bu hareketin ne tür zorluklarla ve ne gibi sıkıntılarla olanaksızlıklarla ortaya çıktığını ama Önderlik tarzı ile ne kadar başarılılabileceğini gösterdi, öğretti. Aynı tarzla Önderlik tarzı ile başarıdan başka hiçbir şey tanınmaz. Ve başarılmayacak hiçbir şey de yoktur.

Fakat biraz kendimizi, biraz Önderliği yaşarsak kendimizi Önderliğe yakın tutarak ve yaklaştırarak değil Önderliği kendi süzgecimizden geçirerek kendimizi yaşayarak hareket edersek kişiliğimizde ve pratiğimizde Önderliğimizi de boşa çıkarmış oluruz. Bu Önderlik gerçeğini anlamamak boşa çıkarmak olur.

Önderlik gerçeği zihinsel üretim pratiksel temsiliyet, zihinsel temsiliyet ve yaşamsal temsiliyettir. Nerede neyin ne zaman ve nasıl o lacağına doğru cevap olmaktır.

Ve felsefesinde de asla ve hiçbir biçimde başarısızlığın olmamasıdır. PKK böyle bir harekettir.

Ne zamanki yetersiz kalmış ne zamanki hak edilenin gerisinde az olanlar yetinmiş isek bilmeliyiz ki

o zaman Önderlik tarzından uzaklaşmışızdır. Yetersizliklerimizin nedeni asla maddi imkanlar olamaz. Asla ideolojik politik doğruluğumuzun yanlışlığı da olmaz. Böyle bir şey yok. Ya inanç yetersizliğimiz ya kararlılığımız ya da anlama ve uygulama düzeyimiz. Yetersizliğin altında yatan bunlar olabilir.

Yeter ki beslenmesini bilelim Yeterki onu yaşayalım

Bu nedenle kendimizi tanımak bulmak Önderliğimizin şahsında Önderliği temsil etmek ve başarmak kişiliği ile meziyetleri ile tarzı ile iyi anlamak ve iyi özümsemekten geçer. Kanıksamak kadar kötü bir şey yoktur. Hatta ihanettir. Bir mümin kadar bile Önderliğimizle yatıp kalkamazsak inançlarımıza hakaret etmiş oluruz.

Ütopyamıza hakaret etmiş oluruz. Önderliğimiz de genç yaşlarda iken önder oldu. Genç olmamızdan da kaynaklı Önderliğimizin bu dinamizimini genç ruhunu beynini yaşamak ve yaşatmak yine onu anlamaktan geçer.

Kendisinin de belirtmiş olduğu gibi hareketimizin kadrolarına ve halkımıza yüz yıl yetecek kadar ne lazımsa her şeyi vermiştir. Yeter ki beslenmesini bilelim. Yeterki onu yaşayalım. Onu yaşadığımız kadar onu da sahiplendiğimizi bilerek yaşatacağımıza da inanmalıyız. Önderliksiz bir yaşam herkes için hepimiz için haram olsun diyoruz. Bu slogana en iyi anlam verecek olan da gençliktir. Katılımı ile eylemliliği ile ve örgütlülüğü ile böyle olmalıdır. Önderlik gerçeği en başta gençlikte anlam bulmalıdır. Böyle bir gençlik kazanan gençliktir özgürleşen gençliktir Apocu gençliktir.

Çizgi Militanlığı Özgür Yaşamın Ve Zaferin Teminatıdır

**A. Ö. Bilim
Aydınlanma
Akademisi**

“Dikkat edilirse, bize karşı içten veya dıştan dayatılan tüm tasfiye hareketleri, önce bu temeli parçalayıp çizgimizi saptırma ya da yok etmeye çalışmışlardır. Çünkü bu mücadele ve ısrardan oluşan temel yok edildikten sonra gerisi gerçekten de tasfiye olacaktır. İşte bu nedenle çizgi savunuculuğu, militanlığı bizde ekmek sudan daha önce gelmektedir. İnsanlık tarihinin bu diyalektiğine sadakat ve saygı da, bizim yaşam ve mücadele felsefemizin özünü oluşturmaktadır”

Çizgi mücadelesi, doğru ve yeni olanın inanç ve bilinçle yoğrulma, bu bilinç ve inancı herkese ve her şeye rağmen bir sanatçı inceliğiyle somutta işleyip insanlığın hizmetine sunma mücadelesidir. Doğrunun mücadelesi, insanlığın başlangıcından günümüze kadar yürütülmüş olan ve hala da yürütülen bir mücadeledir. Çünkü insanın insan olması, onun doğru olan ile bütünleşmesi sonucu gelişir. İnsan diyalektiğinin özü budur, yani doğruya erme, onunla bir olma mücadelesidir.

Eskiler buna “hakikat aşkı” ya da “hakikate erme” derlerdi. İdeolojiler farklı gelişmiş olabilir, fakat her ideolojinin kendini ortaya koyma, kalıcılığa çabasını incelediğimizde, kendi doğrularını yaşamsallaştırmanın ve özellikle de insanda somut kişilik özelliklerine dönüştürmenin mücadelesini her düzeyde verdiğini görürüz.

Çünkü gerici ideolojilerin dokunulmaz kıldığı, tabulaştırıldığı dogmatik kalıplar

vardır ve bunlar yaşamın dinamik değişkenliği karşısında hep bir direniş, hatta yeni doğrulara karşı yoğun bir saldırı içerisindedir.

En küçük bir bilimsel gerçek uğruna büyük bedeller ödenmiştir

Yeni ile eskinin acımasız çatışması, esasında ideolojik bir çatışmadır. Bunun somut örneklerini mitolojinin, dinin, felsefenin ve bilimin gelişim seyri de götürür. Yeni olan, bu çatışmanın bedellerini hep ağır ödemiş, ancak doğru ve yeni olanda ısrar onun başarısını sağlamış ve tarihte kalıcı izler bırakmıştır.

Mücadeleyi ve ısrarı güçlü geliştiremeyen ise, doğru da olsa zayıf kalmış ve yenilmiştir.

Bugün bilimin, tekniğin ve insan aklının sınır tanımaz biçimde gelişim gösterdiği çağımız, şu an hiçbir tereddüt taşımadan dile getirilen en küçük bir bilimsel gerçek uğruna yüzlerce, binlerce insanın büyük bedeller ödemesi karşılığında bu düzeye

ulaşmıştır.

“Dünya dönüyor” demek şimdi çok kolaydır, ama bunu ilk söyleyen ölüme karşı karşıya kalmıştır.

Bugün uçmak sıradan bir olayken, insanın da uçabileceğini kanıtlayan Hazerfen Çelebi, böyle bir mucizeyi gerçekleştirdiği için aynı padişah tarafından hem ödüllendirilmiş hem de cezalandırılmıştır.

Sokrates, felsefeyi herkese taşımak istediği için ölüme mahkum edilmiştir. İsa, Mani, Şeyh Bedrettin ve daha bir çok isimli isimsiz kahraman bu açıdan çarpıcı örneklerdir.

İnsan, bilimde, ideolojide, politikada, felsefede, kültürde, ahlakta ve insan yaşamını ilgilendiren ne varsa hepsinde bir düzey sahibi ise, bunu kesinlikle tarihin doğruluk savaşçılarına borçludur.

Akışkan ve hep birbiriy-le bağlantılı olan insanlık tarihinin bu diyalektiğini ruhuyla, zorluklarıyla, fedakarlıklarıyla, kahramanlıklarıyla kavrayabilmek, günümüzün doğruluk hakikat savaşçılığında belirleyici bir güç kaynağıdır.

Çizgi savunuculuğu, militanlığı bizde ekmek sudan daha önce gelmektedir

Kendi mücadele tarihimize baktığımızda da, yokluktan dirilişi, dirilişten de kurtuluşu yaratan, bugünkü gelişim düzeyine ulaştıran esas hal-kanın ulusal, sınıfsal ve cins mücadelesi olduğunu görürüz. Zaten çizgi mücadelesi de ideolojik bakış açısıyla yürütülen bu mücadelelerin toplamı anlamına gelmektedir.

Önderliğimiz bunu bir yaşam ilkesi, felsefesi olarak temel almış, bizleri de hep bu yaşam felsefesinde militanlaştırmaya çalışmıştır.

Geçmişten günümüze kadar kazandığımız bütün başarılar, kesinlikle çizgi doğrultusunda sınıf, ulus ve cins mücadelesini güçlü yürüttüğümüz ve bunda hep ısrar ettiğimiz için gerçekleşmiştir.

Bizim temelimiz budur. Dikkat edilirse, bize karşı içten veya dıştan dayatılan tüm tasfiye hareketleri, önce bu temeli parçalayıp çizgimizi saptırma ya da yok etmeye çalışmışlardır. Çünkü bu mücadele ve ısrardan oluşan temel yok edildikten sonra gerisi gerçekten de tasfiye olacaktır. İşte bu nedenle çizgi savunuculuğu, militanlığı bizde ekmek sudan daha önce gelmektedir. İnsanlık tarihinin bu diyaloguna sadakat ve saygı da, bizim yaşam ve mücadele felsefemizin özünü oluşturmaktadır.

Şehitlerimiz ise, bu mücadelenin sembolleşmiş kahramanlarıdır. Haki arkadaş partileşme mücadelesinde ısrarın, Mazlum arkadaş ideolojik direnişin, Hayri ve Kemal arkadaşlar parti kimliğine sahip çıkmanın, Agit arkadaş doğru silahlı mücadele yürütme ve ordulaşmanın, Beritan arkadaş işbirlikçiliğe karşı özgür kadın

savaşçılığının, Zilan ve Sema arkadaşlar çeteciliğin tüm saptırmalarına karşı kadının çizgiye sahiplenmesinin ve son olarak da Gulan arkadaş yaşamı ve şahadetiyle, “özgür yaşamda ısrarın” sembolü olmuştur. Şehitlerimizin bu özelliklerini okumasını bilmek, yaşam felsefemizin özüne ulaşmayı ifade ettiği gibi, bu çizginin yenilmez mücadelecisi olmayı da ifade etmektedir.

Kadının özgürlüğü çizginin ve temelde de zaferin teminatı konumundadır

Çizgi mücadelesinin bizim açımızdan önemi ve gereği özellikle de kadın açısından çok açık ve net bir durumken, bu konuda yaşadığımız yetersizlikler, bazen de duyarsızlıklar, özellikle son süreçte ortaya çıkan sorunlarda da somut olarak görülmektedir. Bu noktada doğruların çetin savaşçısı olmak, her militanın olmazsa olmazıdır elbetteki, ama bu, en fazla da kadının görevidir. Neden kadının bu konudaki sorumluluğu büyüktür? Çünkü kadın, her ne kadar bu uygarlık sisteminin tüm olumsuzluklarına maruz kalan cins olarak bunun tahribatlarını yoğun yaşasa da, sonuçta bu sistemden kopmaya ve çözümünü en radikal boyutlarda geliştirmeye daha açıktır.

Bu temelde kadın, kendi özgünlüğümüzde ele aldığımızda mücadeleimiz içinde geri ideolojik yaşam ve ilişki dayatmalarına karşı daha erkenden ve daha güçlü tavır alma potansiyeline sahiptir. Bu boyutuyla, çizginin ve temelde de zaferin teminatı konumundadır. Bir de tabii ki Önderliğimizin önümüze koyduğu ve her geçen gün daha da büyüyen hedefler, sorumluluklar vardır.

Hedefle bütünleşme gücümüz, aynı zamanda çizgi mücadelesini yürütme gücümüzdür

Önderlik bir çok konuşmalarında “dünyayı kadınlar kurtaracaktır” diyordu. Dünyayı kurtarması gereken bir güç, elbetteki kendi önüne çıkan en küçük bir engel karşısında pes etmez ya da aslını ifade etmeyen gerekçelere sığınmaz. Büyük hedefler, büyük cesareti, kendine büyük inanç ve güveni gerektirir. İşte çizgi mücadelesinin esası da buradadır. Bizim önümüzde hedeflerimiz yok değil, var, ama kendi kişiliklerimizi, düşünce ve duygularımızı bu hedefle ne kadar bütünleştirmişiz? Bu hedefe kendimizi tümünden ne kadar adamışız? Bilmeliyiz ki, bizim hedefle bütünleşme gücümüz, aynı zamanda çizgi mücadelesini yürütme gücümüzdür ve bunlar birbiriyle paralel gider.

Başta Zilan ve Sema arkadaşlar bu gerçekliğin birer sembolü olmayı ifade ederken, özellikle Önderliğin son görüşme notlarında sık sık değindiği Beritan arkadaş da, kadın ordulaşması açısından bu gerçekliğin bir sembolü olmaktadır.

1991-92 yıllarında henüz “kadın orduya girsin mi, girmesin mi?” tartışmalarının yürütüldüğü bir süreçte, Beritan arkadaş, bir savaş komutanı olarak süreçteki yerini almıştır. Çünkü amacı büyüktür ve kendisini “savaşarak güzelleşme” ilkesine adanmıştır. Bu nedenle hiçbir engel, onun için gerekçe olmamış ve müthiş bir moral ve yaşam gücüyle güçlü bir çizgi savaşçılığını geliştirmiştir.

Beritan arkadaş işbirlikçi Güney güçlerine karşı kahramanca direnmiş ve teslim olmamışsa, bu kesinlikle O’nun çizgi mücadelesindeki kahramanlığından ve içteki yanlılıklara,

eksikliklere, sapsmalara karşı militanca geliştirdiği mücadelesinden kaynaklanmaktadır. Ve bu öyle bir direniştir ki, işbirlikçi güçlerin fiili ilerleyişini sınırlandırırken, aynı zamanda onlarda müthiş bir etki de yaratmıştır. Bu, bizim Güney'deki mücadelemizin kaderini belirlediği gibi, kadın ordulaşmasının kalıcılığını da belirlemiştir.

Beritan çizgisine bağlılık; doğruların güçlü uygulayıcısı olmak anlamına gelir

Genel olarak gerillanın Güney'de ve özgün olarak da orduda kalıcı bir güç olduğunu, düşmanda bile saygı uyandıran kahramanca direnişle ispatlamıştır. Beritan arkadaş bu doğruların savaşçısı olarak, esasta tarihte kalıcı bir değeri yaratmıştır. Beritan çizgisine bağlılık; büyük amaçların yılmaz savaşçısı, doğruların güçlü uygulayıcısı olmak anlamına gelir. Beritanlaşmak budur ve çizgi mücadelesinin özü de budur.

Ordu kadın gücü olarak bunu çok güçlü kavramalıyız. Sürecin gidişatı, ana doğrultusu nedir? Gelişebilecek olasılıklar neler olabilir? Bu doğrultuda gerek dış düşman yaklaşımları, gerekse de içteki tasfiyecilik yaklaşımlar nasıl ortaya çıkabilir veya günümüzde nasıl çıkıyor? Bunlara karşı nasıl mücadele etmeliyiz? Kadın tavrını nasıl geliştirmeliyiz?

Gündemimiz budur ve bu konuda ders çıkaracağımız muazzam bir mücadele tarihimiz vardır. Yeter ki bakmasını bilelim. Aslında birçok arkadaşımızın da fiili olarak içinden geçtiği, fiili yaşadığı bir tarihtir. Ancak yaşadığımız tarihe, yaşadığımız ana anlam verme sorununu yaşamaktayız. Birakalım binlerce, yüzlerce yıl

önceki tarihle olan bağlarımızın zayıflığını, kendi yaşadığımız tarihle bağlarımız dahi oldukça zayıftır.

Kadınlar çağımızın 'hakikat savaşçıları'dır

Bunlara anlam verme gücümüz zayıftır. Şu gerçeği kesinlikle kavramalıyız; yaşadığı anı, yaşadığı mücadele tarihini güçlü çözümleyemeyenler, çizgi mücadelesi veremez ve olumsuzluklar karşısında kadın tavrını geliştiremezler. Ortaya çıkan, geri ideolojilerin dayatmalarıyla objektif ya da subjektif bir şekilde uzlaşma olur. Tabii ki bu da kadın olarak kendi kimliğimize ve özgürlük amacımıza hem de insanlığın ortak kurtuluş amacına çok geriden bir yaklaşım olur.

Kadının sınıf ve cins mücadelesinin öncüsü olması, bu anlamda çok belirleyicidir. Bizim özgünlüğümüzün birinci kuralı budur. Bu nedenle tüm sorunlara yaklaşırken, onu çözmek, aşmak ve onunla mücadele etmek istiyorsak, tarihimizle güçlü bütünleşmeliyiz. Tarihimizi, şehitlerimizi sadece duygularımızla değil, düşüncelerimizle de, tüm ruhumuzla da okumasını bilirsek, aşamayacağımız engel, çözemeyeceğimiz sorun kalmayacaktır. Zorlanmalar elbetteki yine olacaktır, fakat bu, başarmanın, zaferin sancıları olarak gelişir, ki bunun kendisi de mücadelenin bir diyalektikidir. Sürece hazırlanmak, temel gündemimiz dahilinde yaşamak, öz olarak bunları pratikleştirme gücünü ifade eder. Özellikle de gerillanın bunu geliştirmesi çok belirleyicidir. Biz silahlı bir güçsek, bunun ciddiye-

tine göre kendimizi en güçlü bir şekilde donatmak zorundayız.

Düşmanlarımız olağanüstü bir savaşa hazırlanıyor. Bu hazırlığın önemli bir parçası da, bizi ayakta tutan temel değerlerimize saldırarak moral gücümüzü zayıflatmak ve parçalamaktır. Gerilla, düşmanın her düzeydeki iç ve dış tüm saldırılarına karşı sürecin teminatıdır. Bu nedenle bizi tasfiye etmek isteyen düşman, teminat olan orduyu her zaman temel hedef yapacaktır.

İşte bu nedenle de kadın, sürecin olağanüstülüğüne karşı kendini her düzeyde donatırken, en temel görevinin özgür yaşamın, çizginin ve zaferin teminatı olarak çizgi mücadelesinde öncüleştirmek olduğunu güçlü kavramalı ve bunu pratikleştirmelidir.

Kadınlar çağımızın 'hakikat savaşçıları'dır. 21. yüzyıl gerçekliği, kadına bunu emretmektedir. Biz bu gerçeğin emrinde, özgürlük manifestosu doğrultusunda, Beritan, Zilan, Sema ve Gulan arkadaşlarımızın yaşam ve mücadele çizgilerinde yürüdüğümüz takdirde, sadece başarı ve özgürlük bizim kaderimiz olacaktır.

Kürt Sorununa Çağdaş Çözümde Diyalogun Önemi

Ahmet DERE

"Kürdistan tarihine bakıldığında görülecektir ki hiçbir asır savaşsız ve çatışmasız geçmemiştir. Çok eskiye gitmeden sadece geçen son 30 yıla bakıldığında, Kürdistan'ın her dört parçasında da çatışmalar yaşanmaktadır. Yaşanan tüm olayları savaş kapsamında görmesek ve değerlendirmesek de, özellikle 1984 yılından bu yana Kuzey Kürdistan'da gayri resmi bir savaşın yaşandığı bir gerçektir. Bazıları bunu asimetric savaş, bazıları ise gerilla savaşı biçiminde değerlendirseler de esas olan bir savaşın ve bu savaşın da yol açtığı bir yıkım olduğu görülmektedir"

Türkiye'nin en temel sorunun Kürt Sorunu olduğu noktasında birçok aydın ve siyasetçi hemfikirdir. Gerek Türkiye'de gerekse de uluslararası alanda bazı çevreler bunu pek öncelikli bir mesele olarak görmeseler de gerçeğin kendisini dayattığı bir süreçteyiz.

Barış bir insanlık talebi olup, insanca yaşamaya yana olan herkes tarafından savunulması gereken bir olgudur. Bir yerde barış isteniyorsa orada savaş veya çatışmalı bir durum vardır demektir. Savaş ve çatışmalı durumlara son vermek için ise barışın sağlanmasına ihtiyaç görülmektedir. Barış ise diyalogu gerektirir.

Geçmişte bakıldığında diyalog ve karşılıklı ilişki geliştirmeden bir barış sürecinin geliştiğini göremeyiz. Dolayısıyla, özellikle çağımızda savaş ve çatışmaların istenmediği bu dönemde, barış için diyalogun geliştirilmesi daha çok önem arz eden bir çaba gerektirmektedir. Bu önemli çabaların sağlıklı

bir sonuca ulaşması için ise tarafların istekli olmasına ihtiyaç vardır. Bir tarafın istekli olması, diğer taraf veya tarafların olumsuz yaklaşım sahibi oldukları bir süreçte diyaloglar geliştirilemez dolayısıyla verilen çabalar sağlıklı sonuç verememektedirler.

Acıların en çok yaşandığı yerlerde barış çığlıkları duyulmaktadır

Herhangi bir sorunun en sağlıklı çözümü geliştirilecek belli bir diyalog sürecine bağlıdır. Ancak diyaloga olan ihtiyaç sadece savaşların yaşandığı alanlarla sınırlı görülmemelidir. Buradaki konumuz "Kürt Sorununa Çağdaş bir Çözüm" olduğu, diyaloga da olan ihtiyacı daha çok o çerçevede ele almak istiyorum.

Dünyanın neresinde olursanız olun, çeşitli siyasal ve sosyal sorunların yaşandığı tüm alanlarda diyalog bir ihtiyaç olarak hissedilir ve geliştirilir. İnsanlığın ulaşmış olduğu bu düzeyin diyaloga başarılı

miş olduğunu unutmamak gerekiyor. İkinci dünya savaşından sonra AB gibi bir müessesenin gelişmesi, yaşanan savaşın yol açtığı acılara son vermenin bir ihtiyacı olarak geliştirilen hoşgörü sayesinde gerçekleştiğini bilmek durumundayız. Aynı şey dünyadaki diğer birlikler ve platformlar için de geçerlidir.

Barış ve diyalog süreçlerine olan ihtiyaç, en fazla savaşların yaşandığı alanlarda dile getirilen bir istem ve haykırış olmaktadır. Savaşların bizzat yaşandığı alanlarda acının daha canlı hissedildiği nedeniyle bu bağlamdaki talepler daha çok öne çıkmaktadır.

Dünya tarihine bakıldığında bu gerçeklik çok iyi bir biçimde görülebilmektedir. İkinci dünya savaşının en fazla acısı Avrupa kıtasında hissedildiği için, barışa olan ihtiyaç da en fazla bu kıtadaki halklar tarafından istenmiştir. İkinci dünya savaşından sonraki sürece bakıldığında, Avrupa'daki halkların barış lehinde yükselen haykırışlarının etkisi günümüzde

hissedilebilmektedir. Yükselen bu haykırışlar Avrupa'daki yöneticiler tarafından da dikkate alınarak, günümüzde varolan çeşitli kurumların temelini atılmasına vesile teşkil etmiştir. AB gibi bir müessese de böylesi bir sürecin ürünü olarak ortaya çıktığını hatırlatmakta fayda vardır. Dolayısıyla Avrupa'daki sosyal, siyasal ve ekonomik gelişmeler, yaşanan bir savaş sürecinden sonra gelişen barış sürecine borçludur. Ağır bedellerin yol açtığı bir sürecin ürünü olsa da, günümüzde örnek alınan bir gelişme düzeyini yakalamıştır.

Kürtler, kendi insani haklarını elde etmek için savaşmak zorunda bırakılmıştır

Kürdistan tarihine bakıldığında görülecektir ki hiçbir asır savaşı ve çatışmasız geçmemiştir. Çok eskiye gitmeden sadece geçen son 30 yıla bakıldığında, Kürdistan'ın her dört parçasında da çatışmalar yaşanmaktadır. Yaşanan tüm olayları savaş kapsamında görmesek ve değerlendirmesek de, özellikle 1984 yılından bu yana Kuzey Kürdistan'da gayri resmi bir savaşın yaşandığı bir gerçektir. Bazıları bunu asimetrik savaş, bazıları ise gerilla savaşı biçiminde değerlendirse de esas olan bir savaşın ve bu savaşın da yol açtığı bir yıkım olduğu görülmektedir.

Yüzyıllardan beri, Kürt halkı kendi ulusal ve diğer tüm insani haklarından mahrum bırakıldığı için o da sürekli bir mücadele içerisinde olmuştur. Özellikle 1980'li yıllardan beri Kürtler, kendi insani haklarını elde etmek için savaşmak zorunda bırakılmıştır. Son 30 yıldır verilen bu mücadele içerisinde 30

binden fazla insan hayatını kaybetmiş, on binlerce kişi cezaevlerinde yıllarını geçirmek zorunda bırakılmış, binlerce köy boşaltılmış, yüz binlerce Kürt ise ülkesini terk etmek zorunda kalmıştır. Bugün Avrupa'da yaşamak zorunda bırakılmış bir milyon üç yüz binden fazla Kürt insanı da böylesi bir sürecin yaratmış olduğu bir sonucudur. Buna karşın Kürt halkı hiçbir zaman savaştan yana olmamış, tam tersine her yerde ve her fırsata barışa olan ihtiyacı haykırmıştır.

Kürt halkına dayatılan baskılar sadece savaş rantçılarında yaradığını hepimiz görmekteyiz

Gerek Ortadoğu'da gerekse de Avrupa'da sürekli barışı savunan ve bunun gerçekleşmesi için çaba sarf eden Kürtler olmasına rağmen, sürekli kendisine savaş dayatılan da yine Kürtler olmuştur. Bu haksız ve adaletsiz duruma rağmen

Kürt özgürlük hareketi 1993, 1995, 1997, 1999 ve 2004 yıllarında tek taraflı ateşkesler ilan etmiştir. Son derece barıştan yana olduğunu gösteren bu yaklaşımlara rağmen, Türk devleti, devlet olma imkanlarını da kullanarak Kürtlere sürekli savaşı dayatmıştır.

Bu durum karşısında pozitif rol oynaması gereken güçler ise, ne yazık ki Türk devletinin bu politikalarını desteklemişlerdir. Avrupa'daki bazı uluslararası kurumlar Kürt halkının söz konusu bu barışçıl çabalarını destekleyerek geliştirmeleri gerekirken, maalesef görmemezlikten gelmişlerdir. Hatta Kürtlerin bu iyi niyetleri, gerek Türk devleti yetkilileri tarafından, gerekse de uluslararası bazı güçler tarafından kriminalize bile edilmektedir. Dolayısıyla

Kürt halkına dayatılan bu yaklaşımın sadece savaş rantçılarında yaradığını hepimiz görmekteyiz. Dünyamızda yaşanan, kimi haksız kimi ise haklı olan bu savaşlara rağmen, ba-

rişçil çabaların da belli bir düzeyde geliştirildiğine tanıklık yapmaktayız.

Kürt sorununa demokratik bir çözümün bulunması daha ciddi bir aciliyet haline gelmiştir

Sorunların şiddette dayalı değil, demokratik yöntemler ve diyalog yoluyla çözüme kavuşturulmaya çalışılan bir süreçten geçtiğimizi gören çevrelerin gücü ve kapsamı her gün daha da fazla artmaktadır. Geç de olsa bu amaçla çaba sahibi olan çok sayıda kurum ve değerli şahsiyetler vardır. Bunlar arasında hatırı sayılır çoğu kurum AB sınırları dahilinde olanlardır. Uzun yıllardan beri takip ettiğim kadarıyla AB sınırları içerisinde giderek daha fazla etkin olan bazı müesseseler, barışçıl çözümleri üretme noktasında daha fazla ağırlık kazanmaktadırlar. Bu da belli bir ölçüde insanı umutlandırmaktadır.

İnsani değerlerin giderek daha fazla önem arz ettiği bu süreçte Avrupa

Birliği müessesesi önemli bir demokratik role sahiptir. İkinci dünya savaşından sonra temeli atılarak geliştirilen ve bugün 27 ülkeyi içinde barındıran bu Birlik giderek halkların Konfederasyonu haline gelme noktasında bir gelişme seyri içerisinde olduğunu hepimiz görmekteyiz.

Gerek dolaysız olarak bu Birliğe bağlı olan çeşitli kurumlar ve gerekse de ona üye olan ülkelerde bulunan demokratik sivil toplum kurumları da her gün bir önceki güne nazaran daha fazla etkin olmaktadır. Bu kurumların üstlenmiş oldukları misyon tarihidir ve yerine getirilmesi kaçınılmazdır.

Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmek için uğraştığı bu süreçte, Kürt sorununa demokratik bir çözümün bulunması da söz konusu bu kurumların temel bir misyonu durumundadır.

Türkiye-AB arasında müzakere sürecinin devam ettiği bu dönemde Kürt sorununa demokratik bir çözü-

mün bulunması daha ciddi bir aciliyet haline gelmiştir. Dolayısıyla bu dönem hem AB'nin ilgili yetkili organları ve hem de Türkiye hükümeti ve demokratik çevreleri açısından önemli bir fırsat olarak görülmeli ve değerlendirilmelidir.

Avrupalı aydın ve demokratların Kürt halkının özgürlük taleplerine karşı şimdiye kadar istenen düzeyde sesini çıkarmamış olmaları bir eksiklik olarak görmek gerekiyor.

Bunca yıldır Kürt halkının vermiş olduğu çağdaş ve demokratik mücadeleye rağmen komşu halklar olan Avrupalıların pek kayıtsız kalışlarına anlam vermede zorlanmaktayız. Özellikle içinde yaşadığımız bu çağda Kürt halkının özgürlük taleplerine karşı Avrupalı aydın, sanatçı ve demokratik çevrelerin sesiz ve ilgisiz kalmasını ciddi bir tarihi noksanlık olarak görmek lazım.

Sonuç olarak:

Gerek Avrupalıların geneli açısından gerekse Avrupa'daki Kürtler açısından olsun gelinen aşamada tarihi bir sorumluluk söz konusudur. Aydın insanlar olarak sürece doğru baktığımızda yapılması gereken görev ve sorumluluklar iyi görülecektir. Kürt halkı olarak daha berrak bir belleğe sahip olduğumuz bu süreçte yapılanları ve yapılmayanları unutmayacağız. Buna karşın yapılması gerekenlerin yerine getirilmemesini de göz ardı etmeyeceğiz. Dostlarımızın her tür samimi çabalarına değer biçmeyi, her dönemden daha fazla bilmek durumundayız. Yarınların insanlık için daha yaşanılabilir olabilmesi için, nerede olursa olsun, barışın kaçınılmaz olduğunu bilmek hepimizin görevidir.

Meşru Savunma ve Gençlik

Umut ÖZGÜR

“Doğadaki etki –tepkî yasanına göre karşımızdaki etki bizim tepkimizi belirlemektedir. Yaşama hakkına kasteden bir tehdit karşısında en temel ve ilk yapılması gereken o tehdidi bertaraf ederek yaşamını güvenceye almaktır. Bunun sağlamak için kullanılacak araçlar ve yöntemler, karşındaki gücün araç ve yöntemlerini etkisiz bırakacak yöntemler olmalıdır. İmha araç ve yöntemlerine karşı silahlı şiddet meşru bir hak olmaktadır”

Insanın en temel meşru hakkı yaşama hakkıdır. Ve doğada yaşayan her varlık doğuştan bu hakka sahiptir. Bununla birlikte toplumsal bir varlık olmasından kaynaklı insanın sahip olduğu sosyal kültürel ekonomik ve siyasal vb. hakları da vardır. Bu haklardan yararlanmakta temel ilke eşitlik ilkesidir. Bu ilke her birey, her toplumsal kesim ve toplum için geçerlidir. Meşru bir haktır.

Bu meşruluk kimi toplumlarda veya ülkelerde yazılı veya yazısız yasalarla güvence altına alınmıştır. Fakat ağırlıkta olan, egemen sistem yasaları toplumun çoğunluğunun aleyhine bir azınlığın çıkarlarını esas alacak şekilde düzenlenmiş gayri meşru yasalardır. Eşitsizliğe dayanan bu yasalara karşı duruş ve mücadele en meşru demokratik hak olmaktadır.

Her sistem kendi yasalarını ezelden gelen değişmez yasalar olarak

gösterip, bunlara dayanarak kendi çıkarları temelinde toplum üzerinde her türlü gayri meşru zor ve baskı aracını kullanır ve egemenliğini sürdürmeye çalışır. Bunun karşısında durmak karşı çıkmak, yasaları çiğneyerek onları işlevsiz kılmak her toplumun ve bireyin en doğal ve meşru hakkıdır.

Kürdistan'daki sistem gayri meşru bir sistemdir

Bu en genel anlamıyla bir meşruluktur. Ayrıca insanı insan yapan temel değerler açısından bu duruş aynı zamanda ahlakî onursal bir görevdir de. Bu tür bir eşitsizliği sineye çekmek kabul etmek, onun karşısında sessiz kalmak en temel insani değerlerin ayaklar altına alınıp yok edilmesine seyirci kalarak, insani değerlerini yitirmek ve yaşamın en gayri meşru eylemine katkı sunmayı ifade eder.

Kürdistan da ki sistem

de böylesi büyük bir eşitsizliğe dayalı gayri meşru bir sistemdir. Bir insanın ve toplumun en doğal haklarını bile yasaklayan, onun üzerinde baskı inkar ve imha uygulayan bir sistem kurumsallaştırılmış durumdadır. Dünyanın başka hiçbir yerinde bu derecede bir insanın ve ya toplumun en doğal hakkı ve yaşamının vazgeçilmez değerleri olan dili kültürü gibi doğuştan sahip olduğu hakları yasaklanıp baskı altına alınmamıştır.

İşte bu noktada böylesi bir baskıya maruz kalan Kürt toplumunun bunun karşısında bir duruş ve direniş içinde olması kadar doğal ve meşru bir hak olamaz. Bu meşru duruşun tabii ki bir amacı ve hedefi olacaktır. Bu hedef mevcut baskı araçlarını etkisizleştirerek eşitsizliği ortadan kaldırmak ve kendi meşru haklarına kavuşmaktır. Bu tabii ki ani bir tepkiden ziyade bir mücadele sürecini gerektirir. Ve

bir süreç meselesidir. Hedefi çok net olmayan plansız programsız, sadece duygulara dayalı tepkisel ve örgütsüz çıkışların da kazanımdan çok zarar getireceği açıktır. Bunun örneklerini Kürdistan tarihindeki isyanlarda görmek mümkündür. Bunu için derinlikli ve bilimsel bir tahlile, bundan yola çıkarak bir plan ve programa ihtiyaç vardır.

İmha araç ve yöntemlerine karşı silahlı şiddet meşru bir hak olmaktadır

Böylesi bir mücadelenin araçlarını süresini şiddetinin belirleyen karşısındaki gücün duruşu kullandığı araçlar ve kurumlaşma düzeyidir. Bu temelde Kürdistan'daki kurumlaşmış sömürgeci sisteme baktığımızda insanın en doğal ve kutsal hakkı olan yaşama hakkını bile tanımayan, bu noktadan yola çıkarak bireyin ve toplumun tüm insani haklarını gasp eden ve bunun için bireysel cinayetlerle de yetinmeyip soykırım da dahil her türlü imha ve şiddet yöntemleriyle imha silahını kullanan bir sistem görüyoruz.

Doğadaki etki –teпки yasanına göre karşımızdaki etki bizim tepkimizi belirlemektedir. Yaşama hakkına kasteden bir tehdit karşısında en temel ve ilk yapılması gereken o tehdidi bertaraf ederek yaşamını güvenceye almaktır. Bunun sağlamak için kullanılacak araçlar ve yöntemler, karşısındaki gücün araç ve yöntemlerini etkisiz bırakacak yöntemler olmalıdır. İmha araç ve yöntemlerine karşı silahlı şiddet meşru bir hak olmaktadır. Önderliğin ve PKK'nin

çıkışı ve yürüttüğü mücadele, esas aldığı taktik ve kullandığı araçlar böyle bir tahlil üzerinden belirlenip günümüze kadar uygulanmıştır. Bu anlamda PKK'yi Kürdistan'da uygulanan sömürgeci, işbirlikçi politika ve her türlü insanlık dışı uygulamaya karşı bilimsel bir tahlil, evrensel hukuk ve insani değerler temelinde en meşru demokratik mücadeleyi yürüten bir hareket olarak tanımlayabiliriz. PKK'yi gayri meşru göstermeye, halktan ve bu gerçeklikten koparmaya çalışan her türlü çabanın kaynağı bu sömürgeci düzenin sahipleridir.

Tarihin en eşitsiz savaşı Kürt halkına karşı yürütülmektedir

Bu temelde 35 yıllık mücadele sonucu Kürt halkının bir çok meşru hakkının kazanılmasına yol açmakla birlikte henüz meşru haklarını tamamen kazanmış ve güvenceye almış değildir. Hatta geldiğimiz aşama da karşı saldırıların en çok yoğunlaştığı halkımız üzerine katliam tehlikesinin gündemde olduğu imha ve inkar politikalarının her türlü araçla ve en gayri meşru yöntemlerle yaşama

geçirildiği bir süreci yaşıyoruz.

Önderliğin zehirlenerek imha edilmek istenmesi hiçbir hukuki siyasi ölçüye sığmayan, ahlak dışı, tamamen halkımızın iradesini ortadan kaldırmaya yönelik tarihin en gayri meşru saldırılarından birisidir. Yine hükümet, ordu ve tüm kurumlarıyla Türk devlet yetkililerinin adeta tüm işlerini güçlerini bırakarak, tüm dünyayı dolayış herkesi PKK düşmanı yapma çabaları yine ABD ve tüm bölge güçlerini yanlarına alarak özgürlük savaşçılarına karşı birkaç devlete karşı savaşabilecek nitelik ve nicelikteki askeri güçlerini savaş durumuna sokup harekete geçirmeleri saldırıların düzeyini bize göstermektedir.

Abartısız belki tarihin en eşitsiz savaşı Kürt halkına karşı yürütülmektedir. Bu anlamda Kürt halkının bu saldırılara karşı geliştirdiği ve geliştireceği silahlı ve

silahsız direniş en kutsal meşru direniş hakkıdır bunu vicdanı olan herkes teslim etmek zorundadır. Eğer eleştirilecek bir eksiklik varsa bu hakkın şimdiye kadar yeterince kullanılamamasıdır.

Toplumun meşru haklarını her zaman savunan gençlik olmuştur

Bu anlamda mevcut yaşanan bu savaş durumunda bu eşitsiz koşullarda Kürtlerden çözüm için bundan fazla çaba ve bir ön adım beklemek bu saldırılara karşı sessiz ve tepkisiz kalmasını beklemek, tek taraflı ateşkes ilan etmesini istemek ya çok büyük bir vicdansızlıktır, ya ajanlıktır ya da tarihin en büyük ihanetini dayatmaktır.

Bu duruma Kürt gençliği olarak baktığımızda bunu en iyi değerlendiren ve tavrının koymasına gereken kesim olarak kendi üzerimize düşen görevleri çok iyi görüp ortaya koymak ve gereklerini yerine getirmek önümüzde duran tarihi bir görevdir.

Her toplumun yaşadığı haksızlıklara, baskılara, sömürüye ve eşitsizliğe karşı ilk karşı duruşu ge-

liştiren, bunun cesaretini gösteren ve o topluma dayatılan kölelik yasalarını tanımayıp onlara ve onları koyanlara meydan okuyan, yani kısacası halkın meşru haklarını ortaya koyup savunan her zaman ve her toplumda gençlik olmuştur.

Her toplumun meşru savunma gücü o toplumun gençliğidir

Çünkü gençliğin adalet ve eşitlik duygusu güçlü olduğu kadar bunların çiğnenmesine bir o kadar da tahammülsüzdür. Bu pratikler dünyada ve tarihteki bir çok örnekte yaşandığı gibi Kürdistan tarihinde ve özellikle PKK'nin çıkışında da gençlik temel rol oynamıştır. PKK öncülüğündeki mücadele süreci boyuca da bu durum sürdürülmüştür.

Bunu PKK tarihinin tüm aşamalarında görebiliriz. Sadece yaş itibarıyla hepimizin tanık olup hatırlayabileceği 15 şubat 99 komplosunda bunun en somut örneği yaşanmıştır. Tarihin en adaletsiz ve kirli komplosuna karşı Kürt gençliği başta gerillada fedailleşen eylem çizgisiyle, geril-

laya akın akın katılışından tutalım bunu komployu uygulayan güçlerin her tarafta yaşamını cehenneme çevirerek meşru tepkisini ortaya koymuştur.

Kürt halkının meşru savunmasını üstlenerek komplocuların yasalarına baş kaldırmış ve kendi özgürlük yasalarından başka hiçbir yasayı tanımayacağını tüm dünyaya ilan etmiştir. Bu temelde Önderliğini savunmuş ve komploculara büyük bir cevap vererek komplonun ilk aşamasını başarısız kılmıştır.

Bu gün kompilonun onuncu yılına girerken o döneme benzer bir süreçten geçmekteyiz. 10 yıldır halktan koparmayı başaramadıkları Önderliğimizi fiziki imhaya götürecek zehirleme ve uygunsuz koşullarda tutmaları tek başına bizlere Onun özgürlüğüne hizmet edecek her türlü meşru savunma eylemi hakkını vermektedir.

Yine Önderliğimizin yaşamı ve halkımızın kendi, alın teriyle, kanıyla yarattığı tüm değerlerin teminatı olan özgürlük savaşçılarında yönelik imhayı esas alan, her türlü teknik ve silah kullanılarak yapılan saldırılar, Kürt halkına ve dolayısıyla onun öncüsü olan gençliğe büyük görevler yüklemektedir.

Bu aşamada tabii ki bizler için geçerli olan sadece halkımızın özgürlük yasalarıdır. Bunu tanımayan ve buna karşı işleyen her yasa bizim için gayri meşrudur ve bizim için hiçbir anlam ifade etmez. Halkımızı, onun temel değerlerini, özgürlüğünü ve Önderliğini tanımayan, saygı göstermeyen hiçbir yasa ve yaklaşım bizim için meşru değildir. Birer hedeftir ve mücadele alanıdır.

Her meşruiyeti karşı gücün uyguladığı hak ihlali ve kullandığı şiddet düzeyi belirler. Bu bir doğa yasasıdır. Doğada yaşayan bir hayvanın bile yaşam hakkını almaya kalkışana karşı kendini savunmak için saldırıya geçer. Etki-tepki olayında her tepki kaynağını aldığı etkinin şiddetine göre bir şiddeti açığa çıkarır. Sonucu ikisi arasında yürütülen mücadele belirler.

Evrensel Meşruluk ölçüleri

Bizlerin meşruluk ölçüsü eşitlik ve özgürlük ilkeleri olduğundan bunları sağladığımızda amacımıza ulaşmış oluruz. Hangi inanç, milliyet, etnik köken, kültür ve cinse mensup olursa olsun hiçbir birey ve topluluk üzerinde hakimiyet kurma çabamız ve amacımız olmaz, bizim için meşru değildir. Meşruluk ölçülerimiz evrensel hukuk, eşitlik ilkesi ve insani değerleri esas aldığından mücadelemiz tüm ezenlere karşı olduğu gibi tüm ezilen, haksızlığa uğrayanların yanında olmayı gerektirir. Bu anlamda evrenselidir.

Etki ve onun kaynağı ortadan kalktığı zaman ona karşı gelişen tepkiler de ortadan kalkar. Bu şekilde kazanılan haklar ve değerler yasal ve kurumsal güvencelere kavuşturularak topluma mal edilir. Tüm eşitsizlikler ortadan kalkana kadar mücadele bu şekilde devam eder. Sadece ilkel, duyguya dayanan, bir saman alevi gibi yanıp sönen bir tepki sadece sahibine zarar verir ve sonuçta karşı güce hizmet eder.

Ama tabi bilinçli insan ve özellikle devrimci bir mücadele yürü-

ten bizler bu tepkiyi çok daha bilinçli ve planlı, hedefe hizmet edecek ve genel mücadeleyi besleyecek, onu güçlendirecek şekilde yaşama geçirmeliyiz.

Araba yakma eylemleri meşru ve doğru bir eylem tarzıdır

Bizler için Önderliğimize ve halkımıza karşı uygulanan bu inkar ve imha konseptine karşı meşru hedeflerimiz bu konseptte yer alan direk veya dolaylı içinde olan ve rantından beslenen tüm güçlerin ve yürütücülerinin tüm yaşam alanlarıdır. Bu güçleri rahatsız edecek onlara her türlü maddi manevi ve siyasal olarak zarar verip caydırıcı rol oynayacak faaliyet bizlerin eylemlerimizin meşruluk alanıdır.

Ama bunu sadece bu güçlere karşı yapmak bunun dışında kalanlara ve özellikle sivil halka zarar verecek faaliyetlerden kaçınmak bilinçli, devrimci ve en önemlisi insan olmanın gereğidir. Buna iyi bir örnek ABD işbirliği ile T.C.'nin güney Kürdistan'a yönelik operasyonlarına karşı tepki olarak başlayan ve halen devam eden araba yakma eylemleridir.

Bu eylemler uzun vadeli, sürekli ve hedefler seçilerek yapılan eylemlerdir. Sıradan vatandaşa zarar vermektan kaçınan devletin kolluk güçlerini ve işbirlikçilerini, şovenist faşist odakları hedef alan ve onların yaşam alanlarını ekonomik ve psikolojik açıdan daraltan meşru tepki eylemleridir.

Yeterlilikleri yoğunluğu kapsamı tartışılabilir, yetersiz görülebilir fakat bu eylemler oldukça etkili ve isabetli eylemlerdir. Bu tür ey-

lemler geliştiği oranda caydırıcı etkisi olacak. Hem bu konseptin yürütücülerine bir göz dağı verecek, hedef olmayan maddi zarara uğramayan toplumsal kesimlerde de çözümsüzlük politikalarına karşı bir tepki açığa çıkaracaktır.

Zaten özgürlük mücadelemizin her alanının meşruluğu vardır. Fakat bu meşruluğu en uç boyutta uygulayan ve sınırlarını zorlayan gençlik olmalıdır.

Mevcut durumda Önderliğimize özgürlük hareketi ve halkımıza karşı geliştirilen saldırılar karşısındaki gençliğin meşru demokratik tepkisi oldukça yetersizdir. En alt sınırlardadır. Bu Kürdistan'ın her dört parçasında belli düzeylerde gelişse de Avrupa'da çok yetersizdir.

En fazla olanağın olduğu tehlikelerinin fazla olmadığı bu alanda bu konsepti teşhir eden ve caydırıcı rol onayan bir çok etkinlik geliştirilebilir.

Özellikle uluslar arası komplo-nun onuncu yılına girdiğimiz bu dönemde 99 yılına denk etkili ve yaygın bir etkinlik geliştirmek meşru bir hak olduğu kadar, halkımızın kaderini belirleyebilecek bir görevdir.

Baharla birlikte saldırıların daha da yoğunlaşacağı ve halkımızın bir kader mücadelesi içine gireceği bir süreç olduğu çok net ortadadır.

Bu anlamda mücadeleyi sadece meşru bir hak olarak ele almak değil bir onur savaşı ve görevi olarak görmek tüm bu saldırıları boşa çıkaracak düzeyde halkımızın direnişinde öncülük misyonunu yerine getirmek önümüzde duran tek onurlu yoldur.

Kökler I-

A.Ö Bilim Aydınlanma Akademisi

“Toprak yalnızca ayaklarımızın yeri tutmasını sağlayan ve boşlukta yaşadığımız duygusuna kapılmamızı önleyen bir olgu değildir; ondan çok daha öte bir şeydir. Toprak gözlerimizi yaşama açtığımız kutsal beşiktir, sayısız zenginlikleriyle bizi besleyip doyuran anadır. Tarihsel geçmişimizle derinliklerine kök saldığımız anayurttur. Üzerinde geleceğe ilişkin tüm düşlerimizi gerçekleştirmeyi düşündüğümüz dünyamızdır”

Sadık şehir nasıl fahişe oldu! O şehir ki, hakla dolu idi! Onda adalet yer tutmuştu, şimdi ise adam öldürenler. Gümüşün cüruf oldu, şarabına su katılmış. Reislerin asi, hırsız da ortakları; her biri rüşvet seviyor, ve hediyeler peşinde gidiyor; öksüzün hakkını vermiyorlar, ve dul kadının davası onların önlerine gelmiyor.” (Tevrat, İşaya, Bap 1)

Eski Ahit'i (Tevrat) okuyanlar, bu kitabın daha ikinci sayfasında, merkezinde Kürdistan'ın yer aldığı ve Dicle ile Fırat'ın suladığı toprakların cennet olarak tanımlandığını göreceklidir. Aden adıyla anılan bu topraklar, Batı dillerine Eden olarak geçmiş ve 'cennet' karşılığı olarak kullanılmıştır.

Daha öncesinde de Sümerler, Mezopotamya topraklarının Dicle ile Fırat nehirlerinin çıktığı bölümüne “Suyun Evi” diyorlardı. Cenneti sulayan her iki nehir bu evden çıkıp bereket dağı-

tan uzun yolculuğuna başlıyordu. Kürdistan ve bir bütün olarak Mezopotamya toprağı insanlığın ilk evi, anamız Havva ile atamız Adem'e yurt olmuş Cennet Bahçesiydi.

Dicle ile Fırat'ın içinden geçtiği toprakların merkezinde yer alan Urfa kenti ise, genellikle peygamberler diyarı olarak anılıp anlam kazandı. Yakın bir dönemde başlayan yeni Kürt tarihi içinde de Urfa yine öne çıkıp Güneşin Evi haline geldi. Kürt halkı için Başkan Apo

'Özgürlük Güneşiydi ve bu güneş Urfa'dan doğmuştu. Urfa bir kez daha kendi tarihsel misyonuna yaraşır bir doğuşa ev sahipliği yapmış ve yeni türden bir 'peygambersel çıkışın' doğum yeri olmuştu.

Aden bahçeleri...

Peki, Kürt Güneşi'nin Urfa'dan parlaması sadece bir tesadüf müydü? Tükenişin eşğine gelmiş veya getirilmiş Kürt halkının beklediği diriliş mucizesi Urfa'dan değil de Kürdistan'ın başka

bir alanından çıkmış bir insanın eseri olabilir miydi? Hiç tereddüt etmeden bu sorulara hemen olumsuz cevap vermek belki doğru olmayabilir; böyle bir önderliğin doğuş yerinin Urfa olması tesadüfi bir gelişme sayılabilir. Ancak yine de Kürt Güneşi'nin doğuş yerinin Urfa olması, Urfa'nın tarihsel gerçekliğine denk düşen ve herkesçe kabul görebilir bir olaydır.

Sadece uygarlık tarihi boyunca değil, uygarlık öncesi toplumsal tarihte de Urfa'nın yeri son derece önemlidir. Urfa ve çevresi sözcüğün gerçek anlamında bir insanlık beşiğidir. İsa'dan 500 bin yıl öncesine kadar götürülen paleolitik dönemde bile Urfa toplanıcılık ve avcılıkla geçinen insan topluluklarına kucak açmış; insanlığın üzerinde kesintisiz bir biçimde en uzun süreli yaşadığı bir alan olmuştur.

Zengin bitki örtüsü ve avlanmaya uygun hayvan türlerinin bolluğu, buranın insanlık için kalıcı yurt olmasında temel rol oynamıştır. Tevrat'ta sözü edilen Aden Bahçesi, tanımlanan pek çok özelliğiyle esasında Urfa ve yöresini çağırıştırır. Her türlü meyve ağacının toprağında boy verdiği bu kutsal bahçe, bugün bile hala sözü edilen bu özelliklerini korur.

Armut, ayva, elma, erik, zeytin, fıstık, badem, ceviz, kayısı, şeftali, kiraz, vişne, zerdali, dut, incir, nar, üzüm ve hatta tüm narenciye türleriyle donanmış Urfa toprağı; yaşamını meyve ve kök toplayarak sürdüren insanlar için "görünüşü güzel ve yenilmesi iyi olan her ağacın" yerden bittiği cennet köşesi demektir. Bir bakıma neo-

litik toplum öncesinin hazır besin maddeleriyle geçinen küçük insan topluluklarının yaşam gerçekliğini ifade eden Aden Bahçesi hikayesi, bize Urfa toprağının bereketli yüzünü gösterir.

"Halil İbrahim bereketi"

Yerleşik yaşama geçip toprağı tarımsal üretime açmayı, mağaradan çıkarak taştan ve ağaç dallarından yapılan evlere yerleşmeyi ve toprağı kalıcı yurt edinmeyi anlatan neolitik devrimin ilk geliştiği alanların başında yine Urfa gelir. Buğday, arpa ve mercimek burada ekilen ilk tahıl türleridir. Bugün bile buğdayın birçok toplum için temel besin kaynağı olduğu gerçeği dikkate alındığında, buğday ekiminin insanlığın gelişiminde nasıl bir rol oynadığı çok daha iyi anlaşılır.

Yerleşik yaşama geçiş, insanlığın gelişiminde ve bugünkü gelişme düzeyine ulaşmasında belirleyici bir yere ve öneme sahiptir. Urfa'nın üretime açılan ilk topraklar arasında yer alması tesadüfi değildir. Günümüzde bile Urfa sınırları içinde kalan toprakların yüzde 98,3'ünün ekilebilir özellikler taşıması, onun neden neolitik devrimin merkezi olduğuna açıklık getirmektedir. "Halil İbrahim bereketi," gerçekte Urfa toprağının müthiş verimliliğini ortaya koyan bir halk deyişidir. Ekilen bitki türleri zamanla çeşitlilik kazanır; buğday, arpa ve mercimeğe mısır, darı, nohut, çığit, burçak, susam, soğan, sarımsak ve biber eklenir. Tahıl ve meyve bolluğuna hayvanların evcilleştirilmesi de eklenince, insanlık artık yeryüzü cen-

netine giriş yapmış demektir. Hayvanların eti, sütü ve yağı kadar üretimde kullanılması da, bu cennet tablosunu daha çekici hale getirir.

Nüfus artışını sağlayan şey öncelikle güvenceli besin kaynaklarına ulaşmaktır

İnsanlık için gelişme, yaşam mücadelesinde başarı kazanmakla gerçekleşir. Yaşam çabasında sağlanan başarı aynı zamanda gelişmenin de ölçüsüdür. Avcı ve toplanıcı insan gruplarında sonuç almak çoğunlukla tesadüfe bağlıdır, bu durumun yaşam koşullarını oldukça zorlaştırdığı kesindir. Bu açıdan tarımsal üretime geçiş, insanlığın gelişme tarihi açısından muazzam bir devrim niteliğindedir.

Avlanacak hayvanlar, gıda malzemesi olacak bitki kökleri ve meyvesi bol yeni alanlar bulmak zorunda olan topluluklarda soyun sürdürülmesi çoğu zaman tehdit altındadır. Zamanında ve yeterli miktarda gıdaya ulaşmamak, bazı topluluk üyelerini, hatta tüm bir topluluğu yok olmaya götürebilir. Bu yüzden özellikle bu dönem açısından sonraki kuşaklarda önceki kuşaklara oranla nüfustaki artık temel bir gelişme belirtisidir. Nüfus artışını sağlayan şey öncelikle güvenceli besin kaynaklarına ulaşmaktır.

Toprağın tarımsal üretime açılması ve hayvanları evcilleştirme, bu güvencenin sağlanması demektir. Böylece toplum eskiye oranla inanılmaz ölçüde gelişme imkanı elde etmiş ve bir bakıma kendi türünün gelişimini sağlam koşullara dayandırmıştır.

Yaratıcı özellikleri her ikisinin de kutsallaştırılmasına götürmektedir

Gıda, hem toprağa yerleşme öncesindeki hem de yerleşik insan için yaşamın idame ettirilmesiyle özdeştir. Başkan Apo'nun da özenle vurguladığı gibi, kutsallık kavramının kökeni Sümerce'dir ve gıda anlamına gelen 'kauta'dan türetilmiştir. (Qaute, Dersim yöresinde kızartılan buğdayın öğütülmesiyle elde edilen bir besin türüne verilen addır.)

Her türlü özlemini içinde bulabileceği ve her çeşit güzelliği içine sığdırabileceği bir gerçeklik olması nedeniyle, yaşamı mümkün kılan her şeyin insan açısından kutsal sayılması doğaldır.

Bu arada işin içine insan emeği de girmekte ve topraktan ürün elde etmeyi sağlayan en temel unsurlardan biri olmaktadır. Toprakla haşır neşir olanın esas olarak kadın olması ve kadın emeğinin üretime damgasını vurması, aynı kutsallığın kadına da atfedilmesine yol açmaktadır. Kadın ve toprak, ortak özelliklere sahip iki varlık olarak algılanmakta, yaratıcı özellikleri her ikisinin de kutsallaştırılmasına götürmektedir.

Toprağa ana sıfatının eklenmesi, ondaki yaratıcılık işlevi nedeniyle. Ana kadın bu yönüyle topraktan önde ve üstün görünür. Çünkü kendisinden üstün olanın işlevini yüklenen kadın değil topraktır. Sadece analık işlevi bakımından değil, barnak kurması, toprağı işleyip ürününü devşirmesi, ağaç dikmesi, hayvan beslemesi ve böylece insan türünün yaşam güvencesini sağlam temel-

lere oturtmasıyla kadın en çok saygı kazanan güç olarak toplumda ön plana çıkmaktadır.

Toprak gözlerimizi yaşama açtığımız kutsal beşiktir

O artık bolluğun ve bereketin sembolü olan ana tanrıçadır. Uygarlığa geçişle birlikte ezilenlerin düşlediği yitik cennet, işte onların bu topluma duydukları özlemi yansıtır. Toprak yalnızca ayaklarımızın yeri tutmasını sağlayan ve boşlukta yaşadığımız duygusuna kapılmamızı önleyen bir olgu değildir; ondan çok daha öte bir şeydir. Toprak gözlerimizi yaşama açtığımız kutsal beşiktir, sayısız zenginlikleriyle bizi besleyip doyuran anadır. Tarihsel geçmişimizle derinliklerine kök saldığımız anayurttur. Üzerinde geleceğe ilişkin tüm düşlemlerimizi gerçekleştirmeyi düşündüğümüz dünyamızdır.

Onu severiz, çünkü ona borçluyuz, gereksindiğimiz her şeyi bize bağışlayan odur.

Verdikleri için kendisini doğru sahiplenmek dışında bizden hiçbir karşılık beklemez.

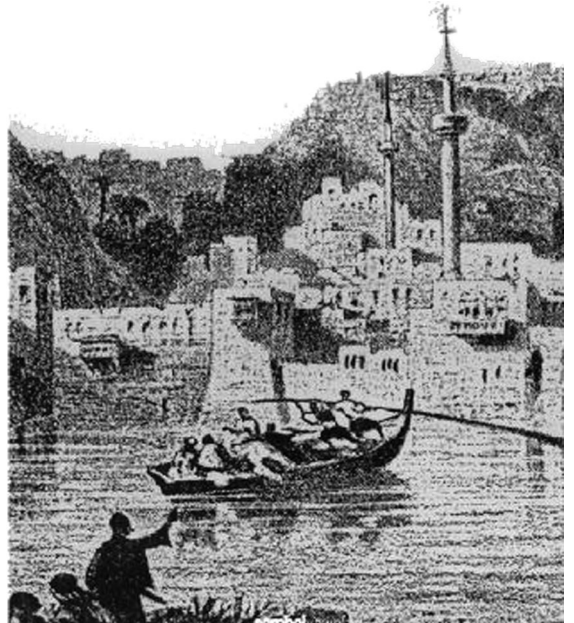
Dolayısıyla vatan adını verdiğimiz topraklara, küçümsemeyecek bir bedel karşılığında kolayca başkalarına devredebileceğimiz sayısını bilemediğimiz kadar çok parselden oluşmuş bir arsalar veya tarlalar

toplamıymış gibi yaklaşamayız.

Bunun milliyetçilikle hiçbir ilgisi yoktur. Tabii milliyetçilikte de bolca vatanseverliğe vurgu yapılır. Bir İrlandalı sosyalistin dediği gibi, milliyetçi sloganlarla ortaya çıkan burjuvazi de vatani sever; ancak o, vatanın kendisine borçlu olduğuna inanır. Onun vatan sevgisi, üretime yeni sokulmuş ve kazanç sağlayacağına inandığı bir makineye duyulan sevgiye benzer.

Kendisine yatırılmış sermayeyi çıkarıp kara geçen bir makine artık her ana için devreden çıkarılabilir ve eski önemini kaybeder; sahibinin gözünde eski değerini yitirir. Burjuvazinin vatana yaklaşımı da aynen böyledir. Burjuvazi, ulusal devlet denilen aygıt, oldukça geniş bir çiftlik olarak algıladığı vatan topraklarından borçlarını tahsil edebilmek için ihtiyaç duyar.

Aslında ülkesine sınır bekçileri diken devletle bir çiftliğin etrafına çekilmiş tel örgüler arasında

ciddi bir fark yoktur. Her ikisi de özünde aynı işlevi görür. Her ikisinde de mülkiyet ve onu koruma yaklaşımı vardır.

Doğayla, doğanın canlı ve cansız tüm varlıklarıyla güzel bir ilişkileri söz konusuydu

Urfa ve çevresinin merkezini oluşturduğu bereketli toprakları yerleşim alanı olarak seçen ilk insanların toprağa ve özünde aynı anlama gelen vatana yaklaşım biçimleri çok daha gerçekçi ve soyuluydu. Onlarda mülkiyet duygusu yoktu. Bugün dünyaya hükmeden zihniyetin tarihi bunu yazmasa da, bu insanların üzerinde yaşadıkları topraklarla organik bir ilişkileri vardı. Bu, oldukça hayat dolu bir ilişkiydi. Doğayla, doğanın canlı ve cansız tüm varlıklarıyla güzel bir ilişkileri söz konusuydu.

Tıpkı bugün hala Kürdistan'ın bazı yerlerinde kalıntılara rastlandığı gibi, gösterişli yüksek dağlar ve tapınakları olan dağ gölleriyle, tapınakları olan ırmaklarla, "görünüşi güzel ve yenilmesi iyi" tüm meyve ağaçlarıyla adeta insanla konuşmuş gibi konuşuyorlardı. Dilleri doğanın diline çok yakındı ve belki de aynıydı.

Onlar bugünün kırılıp parçalanmış insanı gibi kendilerine yabancılaşmamışlardı. Tabii onların tapındıkları gerçekliklerle ilişkileri, bilinen tapınmalardaki gibi bir köle ile efendi ilişkisi değildi. Bu ilişki kendileriydi, kendi istekleriydi. Onlar bir dağa veya bir ırmağa seslendiklerinde, sadece karşısındaki canlı ve kişilikli doğaya değil, aynı zamanda kendilerine seslenmiş oluyorlardı; ken-

di ruhlarındaki dağa ve ırmağa sesleniyorlardı.

Kimliğe ve kişiliğe özünü kazandıran ve biçim veren köktür

Onlar için ülke işte buydu. Bugün de kendi kökleriyle bağlarını koruyan her Kürt'ün hala ruhunda ve bilincinde yaşattığı ülke budur. Bu onun canlı ve yaşayan anayurdu, dünyanın bütün uzaklarına götürdüğü ülkesi, kendisiyle özdeşleştiği Kürdistan'dır. Bu, hiç kimsenin işgal edemediği, kimsenin ele geçiremeyeceği özgür bir ülkedir. Bu, kendi kökleri üzerinde özgür olarak yükselmek isteyen Kürt'ün ruhudur. Ve bu aynı zamanda bir insanlık bilincidir.

Milliyetçiliğin en büyük erdeminin her sorun için bir çözümden çok bir sorumlu bulmak olduğu tamamen doğrudur. Sorumlu da nedense sürekli başkası olur, milliyetçiye kırk kez zezem suyuyla yıkanmışçasına temizdir. Elinden gelse ve uygun bir karşılık verileceğine inansa satmakta kesinlikle tereddüt etmeye-

ceği vatana sahte bağlılığı, aslında kendi mülkiyeti saydığı topraklara bedeli ödenmeksizin el konulmasına duyduğu tepkinin yansımasıdır. İşgal güçlerine sitem anlamına gelen tepkisi bu yüzdendir. Dolayısıyla bunların anayurt gerçekliğinin özünü ilgisi bulunmamaktadır. Bu tür bir yaklaşımın köksüzlükle de bağlantısı vardır. Kimlik ve kişilikle kök arasındaki ilişki oldukça nettir. Kimliğe ve kişiliğe özünü kazandıran ve biçim veren köktür.

İnsanın ve halkların kökleri varolmanın başlangıcına, daha doğrusu insani varoluşun kesinlik kazandığı neolitik topluma kadar uzanır. Daha öncesi hala bir bakıma köksüzlük dönemidir. Öncesinde tohum halini sürdüren insanlık gerçeği henüz ekilip kök salabileceği topraklara yerleşmiş olmaktan uzaktır.

Bu haliyle sert rüzgarların önünde istemeden bir yerden başka bir yere savrulan bitki tohumlarını andırır. Bu açıdan ana toprakların derinliklerine uzanan köklerin bilinci, özünde insani varoluş bilincidir

Özgürlük Notları

Abdullah
ÖCALAN

“Kısaca anam bana şöyle bir duygu vermiş oldu; bana sığınarak, hep benden destek alarak, yardım görerek, böyle ağlayıp sızlayarak, özellikle böyle davranarak yaşayamazsın. Mutlaka bir cevabın olacak! Çok ilkel de olsa, bu bir oç alma veya bir yetiştirme duygusu gibi oluyor. Baba tarafından güçlü değil, ana tarafından çok daha güçlü. Baba tarafından da var, ama ana tarafı biraz belirleyici oluyor. Yaşarken mücadeleleceği olma özelliğidir bu”

Üveys Ana; Bilinçsiz Bir İsyan Doğurucusu

Olumlu veya olumsuz yönleriyle özgür kadın hareketi üzerinde etkiye bulunan bir kadın da benim anamdır. Bugün anamın ölümünün birinci yıldönümü oluyor. Şimdi bu kadın için de birkaç cümle ile değerlendirmede bulunmam yararlı olabilir.

Bu kıs değerlendirilmesinde ana gerçeği üzerine bir takım değerlendirmeler yaptım. Kürdistan’da üzerinde durmamız gereken bir gerçeklik de ana gerçeğidir. Analık genellikle bir doğuş ifadesidir. Ananın bizdeki en basit anlamı, birçok çocuk doğurur ve neslini devam ettirirsin biçimindedir.

Ben başından itibaren buna itiraz ettim. Denilebilir ki, anama en sert cevabı kendim verdim. O bir ana olarak benimle evdeki bütün hakkını beni doğurmaya bağlı olarak ileri sürüyordu. Ben de “şu tavuk ile civcivi görüyor musun? Tavuk civcivi için ne kadar anaysa, sen de benim için o kadar anasın” diyordum. Bu çok kaba bir benzetmeydi ama bunu yaptık.

Hatta “senin böyle çocukların olacağına, benim hiç olmazsa daha iyidir” denilecek anlamda bir yaklaşımı sıkça vurguladım. Neden? Çünkü o herhangi bir ana işte, ben de herhangi bir çocuk. Bu bir çelişki. Çocuk istediği gibi yaşayamıyor, ana da çocuğuyla kendini sürdürmek istiyor. Bu bir çelişki.

Bir İsyan Anası

Şehitlerden söz ederken, müthiş ölçüde bilinçli ve planlı olduklarını söyledim. Üveys ana da o kadar bilinçsiz, o kadar plansız; fakat kendine göre bir isyan anası. Denilebilir ki, gerçekten aynı zamanda erkeğin de kontrolüne fazla girmemiş bir kadın.

Tabii benimle olan ilişkilerini hatırlıyorum. Ne istiyor? Aslında ne istediğini de fazla bildiği kanısında değilim. İşte memur olur, biraz para kazanır, bana birkaç metrelik bez alır, birkaç giyecek alır’ diye düşünüyor.

Bunlar öyle fazla içeriği olmayan talepler. Kendisinin hayırlı evlattan kastettiği şey, onun o ruh haline

biraz anlayış göstermek, maddi ve manevi anlamda işte böyle kendisine karşılık vermek oluyor. Birçok çocukta bu anlamda herhalde karşılık verir. Anasının iyi oğlu ya da kızı olmaya özen gösterir sanırım. Kanımca sizin gerçeğiniz de, ağırlıklı olarak biraz böyledir.

Şimdi her şeyde aksilik burada başladı. Böyle bir çocuk olmanın ayrıcalığı mı dersiniz, talihi veya talihsizliği mi dersiniz, onu belledik. İnsan anasına karşı savaş verir mi? Biz verdik. Gerçekten çok tuhaf, halen de hepimiz görüyorsunuz. Anasının çok sevdiği çocukları, çocuğun çok sevdiği anası...

Bu durumlara çok az düştüğümü sanıyorum veya görmedim. Öyle olmaya çalıştık. Acaba suç muydu, gerçeklik ne dedi bana, doğrusu sizinki mi, benimki mi? Üzerinde durmaya değer. Neden erken yaşlarda böyle bir mücadele doğdu, onu da birçok değerlendirmede anlattım. Tabii burada kalıp böyle bir çocukluk döneminde bir teori çıkaracak değiliz.

Ama çocukluktaki şekillenmenin de daha sonraki bütün gelişmeleri etkilediğini psikologlar söylüyorlar. Biz de buna eminiz. Bu, bilimsel bir doğrudur aslında.

Benim bir takım özgürlük taleplerim var, ben de onları dayatacağım

O dönemin mücadeleciliği olmazsa daha sonraki dönemin mücadeleciliği de pek olmayacak. Ben mi çok akıllıydım veya karar mı çok değişti. Bu mücadeleciliği dayattı. Bu da ayrı bir konu. Burada çok olağanüstü, bilmem çok özel durumlardan bahsetmeye de gerek yok. Bu herhalde her ana-çocuk ilişkisinde yaşanan bir durum. Ama bizim başlattığımız süreç, çelişkinin biraz açığa çıkarılması süreci oluyor. Bu, erken yaşlarda o anlama geliyor.

Hesaplaşmayı çok erken başlatıyoruz. Onun bir egemenlik anlayışı var; etkilemesi var, kendisine göre bir takım aile geleneklerini egemen kılacak. Benim bir takım özgürlük taleplerim var, ben de onları dayatacağım. Aile gelenekleri nedir? Onun bellediği neyse odur. Benim özgürlük diye bellediğim şey nedir? Canımın istediği neyse odur. Çok ilkel bir egemenlik ve ona karşı gelişen bir özgürlük savaşı...

Burada önemli olan nokta, baba etkisinin fazla egemen olmamasıdır sanırım. Bu dikkate alınabilir. Çok güçlü bir baba otoritesi durumu kesinlikle farklı kılacaktır. Babanın aileyi tam bir kontrol altına alması ve onu öyle tümüyle etkisiz kılmasının benim üzerimde de bazı sonuçları olacaktır.

Örneğin bir çelişki durumunu görmeyebilirdim. Muhtemelen ana-ba-

ba çelişkisi benim çıkış yapmama fırsat veriyor. Etkisiz bir baba; yine de babalığını ve erkekliğini götürmek istiyor. Kolay bırakmak istemiyor. Ama diğer yandan da anaerkil düzeyine kendini artık böyle taşımak isteyen veya anaerkil bir kadın olarak, ana olarak ailede yer bulmak isteyen ve bu konuda kendine göre bir uğraşısı olan bir kadın var. Bu gerçekten önemli bir çelişki. Bu çelişki bana biraz olanak sunuyor. Bir yerde daha sonraki süreçlerde çelişkilerden yararlanmayı herhalde ilkin bu aile ocağında öğreniyorum.

Baba otoritesine karşı ana gücü denilen bir kavramla tanışıyorum

Bu, ailede bir etkisizliğe yol açıyor. Buna yol açtığı için de, ben de kendi kendime erken yaşta özgür davranabilirim diyorum. Anam, babama karşı çıktığına göre, neden ben de bazalarına karşı çıkmayayım? Diğer kadınlara göre böyle bir ana hem cesaret veriyor, hem de beni biraz daha serbest ve kendime göre kılmaya götürüyor.

Hani derler ya, iki güç birbiriyle uğraşırken üçüncü gücün gelişme durumu söz konusu olabilir. Bunlar birbirleriyle böyle uğraşırken, adeta birbirlerini etkisizleştirirken, bir üçüncü çocuk gücü gelişim gösterebiliyor. Bu durum üzerimizde etkili oluyor. Ben bundan herhalde biraz etkileniyorum. Mevcut durum ana-baba otoritesine fazla girmeden de kendimi bulabilmemi ve kendimi biraz daha özgür hissetmemi mümkün kılıyor.

Ana ile babanın birbirleriyle çokça savaşması, rahat ve huzurdan eser bırakmaması, ana kucağı, baba himayesi gibi kavramlara fazla yer bırakmıyor. Sen aslında bunlarda fazla

yer bulamazsın, himaye aramazsın, sevgi bulamazsın. Bunlar zaten birbirlerine her türlü saygısızlığı dayatıyorlar. Bu konuma fazla güvenilmez veya bu haliyle fazla güvenilmez.

Erkenden aileye güvenmeme veya aile değerlerine karşı kuşku geliştiriyor

Zaten bunun daha sonra nasıl anlamlı ve önemli olduğu anlaşıldı. Çünkü ailenin çocukları üzerindeki etkisi gerçekten çok belirleyicidir. Çoğunuzun halen bir aile çocuğu olduğunu söylemek gerekir. Siz aile ile ve ailenin değer yargılarıyla savaşıyor ve büyümüyor. Ben şimdi halen onlardan aldığımız yanlışları düzeltmeye çalışıyorum.

Bu köleleştirici, abartıcı, hırsızlaştırıcı ve kendini çok sahte bir biçimde adam yerine koyucu değerlere ve değer yargılarına nasıl açıklık kazandırdığımı ve bunlarla her gün nasıl savaştığımı göz önüne getirirseniz aile gerçekliğiniz kendisini biraz daha iyi açığa çıkarır. Hepinizin "ailenin iyi çocuğu" olarak büyüme ihtimali çok yüksek.

Evet, ben buna bir şey demiyorum. Ama bu büyüme tarzının içinde çok kir var. Çok bağımlılık var, çok kölelik var, çok abartma var. Onun acılı veya kabul edilemez sonuçlarını partiye taşıyorsunuz. İşte çoğunuz "partiyi bir aile olarak görüyorsunuz" diyorsunuz. Tıpkı ailenizin ilişkilerini parti ortamında aradığınızı, kendinizi partinin iyi bir çocuğu, parti ailesinin iyi bir çocuğu, ailenin iyi bir çocuğu gibi değerlendirdiğinizi belirtiyorsunuz. Tabii bunların örnekleri ortaya çıkıyor. Partiyi aile örgütü gibi görürsen, partinin başına bela olursun.

Aile ilkel bir kurumdur; bu kurumun değerlerini ulusal ve siyasal değerlerle karşılaştırırsan, oradaki benicilliği, ucuz ve beleştan yaşamayı partiden de beklersen orada bulduğun yüzü, saygı ve sevgiyi hiç emek harcamadan parti içinde de ararsan bir baş belası olursun. Nitekim bir kısmınız baş belası. Neden? Çünkü sizin aile gerçekliğiniz çok kötü işlemiş. Bu baş belası durumun altında hala çıkamıyorsunuz. Buradan çıkarılacak önemli bir sonuç budur.

Anaların bütün o gerilikleri biraz da bu çocukların yüzündendi

Ben inkar etmiyorum; ailelerin verdiklerine, ailenizin sizi büyütmesine hele bir ananın sizi büyütmesine büyük değer veriyorum. Bu çok zor bir büyümedir. Yani Allah bana her işi yaptırın da, bir ananın bir çocuğu yetiştirme işini vermesin derim. Çocuk yetiştirmek çok zor bir iştir. Burada geçerken onu da vurgulamalıyım. Zaten ben olsam, gerçekten her gün sille-tokat giririm.

Yani çocuk yetiştirmeye tahammül edemem. O koşullarda tahammül edemem. Tabii çocuklara karşı değilim. Onu da geçerken belirteyim. Övünmek gibi olmasın çocuklarla ilgilenmeyi yine en çok arkadaşça ben sürdürüyorum. Bir çocuğa çocuk gibi değil, gelecekte bir insan gibi yaklaşmayı en özlü bir biçimde ben hayata geçirmeye çalışıyorum. Ama yine de çocuklara böyle sinirliyim. Bir gün bile onların ağlayıp sızlamasına dayanmak mümkün değildir. Analar müthiş dayanıyorlar. Tabii bu dayanma onları da düşürüyor ve mahvediyor. Anaların bütün o gerilikleri biraz da bu çocukların yüzündendi.

Benim bütün iyiliğim, yetiştirme tarzına dahil olmamak

Hayır, bunlar bambaşka çelişkilerdir ve bambaşka ele alınabilirler. Dikkat çekmek açısından bunları söylüyorum. Yani Kürt gerçeği içinde ailedeki bu büyüme tarzı çok ağır sonuçlara yol açıyor. Ne kadar hızlı büyütüldünüz, ne kadar emek dışı büyütüldünüz, aileler yoksul oldukları halde sizi ne kadar paşa gibi büyüttü? Bunlar büyük çelişkidir, büyük sorundur.

Zaten çocuklar hep “oğlum büyür paşa olur” tekerlemesiyle büyütürler. Karşımızda hiç emek harcamayan bir general gibi duruyorsunuz. Bu, büyütülüş tarzınızın bir sonucudur. Sizi öyle alıştırıyorlar. “Çocuğun en iyisi, çocuğun en güzeli, çocuğun en paşasıdır” demişler. Sizin şimdi hiç emek harcamadan oldukça yırtıcı bir teorik ve pratik çabayla sağlayabileceğiniz gelişmenin kenarından bile geçmeden kendinize rütbeyi layık görmeniz, kendinize militanlığı yakıştırmamız bu yetiştirme tarzınızla bağlantılıdır. Benim bütün iyiliğim, işte yetiştirme tarzına dahil olmamak, böyle bir yetiştirmenin talihli ve talihsizliğini yaşamamaktır.

Demek ki, benim bu aile konumundaki çelişkili durumum veya çelişkinin çok erkenden açığa çıkması daha sonraki gelişmelerin üzerinde tayin edici bir etkide bulunmuştur. Bu kurumdan duyulan kuşku beni geleneklere, himayelere onlara dayanarak ayakta kalmalara karşı da kuşkuya götürdü. Zaten herkes “Babam beni şöyle korur, anam beni şöyle korur” diyerek yetiştirir. Anasına ve babasına dayanmadan bir çocuğun yetişmesi zaten

mümkün değildir. Ama bunun bizim yaşadığımız biçimiyle erken yaşta karşılanması ve çok erkenden bir kopuş, bizim daha sonraki bağımsızlaşmamıza büyük katkı sunuyor.

Anam beni kendi çelişkilerine göre bir savaşçılığa itmede müthişti

Toplumdaki çelişkileri anlamamıza, aile değerlerine göre değil, ulusal ve toplumsal değerlere göre özen göstermemize ortam sunuyor. Beni erkenden ona açık tutuyor. Yani onların beni himaye etmelerini inkar etmemeliyim. Şunu da hatırlatmalıyım ki, ben boyun eğmeci bir çocuk da olabilirdim. Ama hala hatırlıyorum. Anam beni kendi çelişkilerine göre bir savaşçılığa itmede müthişti.

Hatta en büyük terbiyeyi oradan aldığımı söyleyebilirim. Yani şunu gördüm; sen düşmanlarınla uğraşmazsan, ekmek yiyemez veya asla yaşayamazsın! Bu önemli bir eğitim özelliği olsa gerekir. Çünkü kendine göre düşman bellediklerine karşı mücadeleliydi; örneğin bir çocuk bana tokat vurmuştu, “intikamını almazsan, kesinlikle eve gelmezsin” diyordu. İntikam almadan geldiğimde beni kovuyordu. “mutlaka gidip sende karşılık vereceksin” diye zorluyordu.

Bazı çocuklarla kavgamı hala hatırlıyorum. Bu kavgalar kesinlikle onun zorlamasıydı. Bana kalsaydı, çocuklar beni vurduklarında, ağlayıp sızlayarak. “Beni korumalısınız, ana git sen intikamını al, baba sen al” derdim ve zaten öyle yapıyordum. Bütün çocukların durumu böyledir. Yani dayak yediklerinde ve kendilerine bir zarar geldiğinde, ağlaya sızlaya, koşu koşu önce babalarına, sonra analarına sarılırlar. Öy-

le karşılık verdim diye çalışırlar. Burada böyle bir karşılık söz konusu değil. Sen gidip karşılık vereceksin. Bu, doğru bir eğitim tarzı olsa gerek. Oda bir çocuktur, sende bir çocuksun. Kaldı ki kendisi de gidiyordu, onların sahipleriyle savaşıyordu. "Senin çocuğun böyle yapmışsa, bende böyle yaparım" diyordu. Ama bize de yaptırıyordu.

Çok silik ve her şeye boyun eğen bir çocuk olmak da mümkündür

Kısaca anam bana şöyle bir duygu vermiş oldu; bana sığınarak, hep benden destek alarak, yardım görerek, böyle ağlayıp sızlayarak, özellikle böyle davranarak yaşayamazsın. Mutlaka bir cevabın olacak! Çok ilkeli de olsa, bu bir öç alma veya bir yetiştirme duygusu gibi oluyor. Baba tarafından güçlü değil, ana tarafından çok daha güçlü. Baba tarafından da var, ama ana tarafı biraz belirleyici oluyor. Yaşarken mücadeleci olma özelliğidir bu.

Tabii bizi fazla ezdirmeyi de. Yaman bir kendini koruma savaşı da veriliyordu. Yani şunu hissettiriyordu; ben öyle kolay boyun eğmem; büyük kavga ederim, kıyameti koparırım! Köyde de ondan daha hamlı bir kişilik yoktu. Böyle tam bir isyan tufanı. Bağırıp çağırıda, küfürde üstüne yok; erkek yada kadın kim olursa olsun, korkusuzca üzerine giderdi, köpürür dururdu.

Yani olay bir kişilikti. Biraz da koruma yönünden bir paylaşmam olmuştu. Yoksa çok silik biri olabilirdik. Onların deyişi ile çok silik ve her şeye boyun eğen bir çocuk olmak da mümkündür. Bu anlamda değerini takdir etmek gerekir sanıyorum.

Bunun dışında bize verebilecekleri

ri fazla bir şeyleri yoktu. Okul sürecine girdikten sonra, anadan öğreneceğim fazla bir şey yoktu.

Ben hiçbir zaman dost ilişkilerine öyle ucuz hediyelerle yaklaşmadım

Bir kopuş sürecidir sürüp gider. Analardan kopuş ne kadar doğrudur, ne kadar yanlıştır? Örnek ana çocukları genellikle daha sonradan olanakları elverdiğinde ve paraları olduğunda, analarına hediye alırlar. Ben öyle bir yöneme başvurmam. Aslında paramda vardı, biraz para kazanmama rağmen, akrabalarımı veya anama şöyle bir hediye alayım diye düşünmedim.

Belki bunu yadırgamışlardır. Evet, bu konuda biraz inkarcı davranıyordum, ama bana göre oğulluk farklı olmalıydı, onların istedikleri gibi bir oğul olmamakla birlikte, bende başka türlü iyi bir oğul olma arayışı vardı. Ben hiçbir zaman dost ilişkilerine öyle ucuz hediyelerle yaklaşmadım. Halen de öyleyim. Size her şeyi söyledim; arkadaşlığa ne kadar bağlı olduğumu, erken yaşlarda ne kadar çocuk arkadaşlıklarının büyük arayıcısı olduğumu, onlarla olmak için ne kadar can attığımı, hata öyle arkadaşlıklar oluşturmak için nasıl büyük bir güç zaptettiğimi vurguladım.

Tabii bunun ucuz hediyelerle olmayacağını görüyorum. Bu da fazla ilgi çekici olmuyordu. Güçlü arkadaşlıkların oluşumuna, güçlü ilişkilerin oluşmasına fırsat vermiyordu. Onun için daha erken yaşlarda insanları bağlamanın değişik yollarını aklıma getirdim. Aileye bağlı olmanın da değişik büyüklük yollarını düşünmeye çalıştım.

Basit maddi ilişkilerle, hediye

ilişkileriyle, akrabalık ve kirvelik ilişkilerle olsa olsa birkaç ahbap çavuş kazanırsın. İnsanlığın kitlesini kazanamazsın, bütün halkını kendine kazanamazsın. Çünkü o zamanlar sorun buydu.

İnsanlar o kadar ilgisizler ki, sen derin bağlamak zorundasın

Bütün halkı kazanmayı bir yana bırakalım, komşularımızı bile çekemiyorduk. Sen nasıl bir kişisin ki, komşularını bile anlamlı bir biçimde kendinle bütünleştiremiyorsun? Çok istemene rağmen, köylülerini bile kazanamıyorsun? Tabii bu duygu bizi o zaman erkenden daha derin bağlar arama sürecine soktu. İnsanları, kapı komşuyu, bütün köylüleri, giderek bütün bir halkı, mümkünse insanlığı nasıl birleştireceksin? İlgi derinliğini nasıl yaratacaksın? Bizdeki ideolojik arayış, siyasi arayış, parti arayışı işte böyle olmuştu.

Yani insanlar o kadar ilgisizler ve birbirlerinden o kadar kolay vazgeçiyorlar ki, sen derin bağlanmak zorundasın. Evet, ucuz hediyelerle sağlanan bağlar, feodal usullerle kurulan bu bağlar bana fazla güçlü gelmediği için, ben de ilgi göstermedim. Din bağlılığı bana biraz daha derinlikli geliyordu.

O zaman ona sarıldım. O bağlarla topluluğa bağlanmaya, topluluğa güç vermeye ve güç olmaya özen gösterdim. Ardından bilim, felsefe, ideoloji, sosyalist ideoloji, siyasi ilişkiler dediğimiz ilişkiler, örneğin siyasi ilişkinin bendeki büyüklüğü nasıl oluştu? Bunlar aslında bu büyük zayıflıklara bir tepki olarak oluştu...

Önderliğin 94 çözümlemesinde alınmıştır.

Yeniden Doğuşun Yaratıcısı

Şehit Şerif Eğitim Devresi

Yavru bir kuşun kanatlanmasının vakti geldiğinde anası onu büyük bir uçurumun kenarına götürür. Artık sınırsız boşlukta uçmanın vakti gelmiştir. Yavru kuş büyük bir heyecan ve korku içinde nefes nefese kalır. Anası güven verici bakışlarıyla zamanın geldiğini söyler. Yavru kuş yüreğindeki uçmanın derin istemiyle tüm ikilemlerden sıyrılıp kendini boşluğa bırakır.

Kanatlarına rüzgarın dolduğunu hisseder, bir iki çırpınıştan sonra kanatlanıp uçmaya başlar.

Sonra rüzgarla sınırsızlığın tadına varıp, kendisi gibi uçan bir sürüye katılır. Ana kuş işte o zaman “yaşama hoşgeldin” der.”

Her şeyi bambaşkadır bu toprakların.

Sevinçleri acıyla doludur. Yaşamlar ölümün hemen kıyısındadır. Haykırışları ağıtlara karışır, nefretle iç içedir sevmeleri. En derin ikilemlerin kıl boyu ayrımındadır gerçekler.

Kavga, yaşama enerjisinin güç kaynağıdır. Varolmanın gerekçesidir kavgalı olmak. Aksi çaresizce boyun eğmişlikler de kaybolup gitmez.

Bütün kavgaların sonucundaki kaybedişler ve kazanımlar olağanüstüdür. Çünkü olağanüstülük tarihseldir. Tıpkı eylem şiddeti gibi.

Bütün kavgaların sonucu yeni başlangıçların çağrısına cevaptır. Yaratmak bir kader gibi işlenmiştir bu topraklara. Her yürek atışında yeniyi müjdeleyen canların sesleri yankılanır. Yaşam ve ölüm ayrımındadır doğuş.

Doğuş yenin çağrısı, özlemlerin en zirvesi, varolmanın ilk adımı, güneş ışığında kıvam bulmuş, tohumun ilk kıpranışıdır. Sevgiye dair

ilk sözcüğün ifadelenip, kanatlanarak yaşama çığlıkları bir merhabasıdır. Çünkü doğuş Mezopotamya'dadır.

Tüm yollar ve zamanın biriktirdiği an Amara da toplanmıştı. Bir uçurum boyuydu Amara. Lanetliğin ve kutsallığın çarpıştığı bir mekandı. Bir sondu ama yeni yazılan tarihin de başlangıcıydı. Son çırpınışıyla, bin yılların biriktirdiği acılarla yeni bir bahara kucak açıyordu Mezopotamya. Acılarla geçen zamanın ardında, labirentli, tuzaklı yolların sonunda yeni doğuşun sesleri yükseliyordu. Tıpkı ilk yaratma eylemindeki insanın sevinç dolu bakışları gibi heyecanlı bir dokunuş, hissediyti; kendi varlığının çabasıydı.

Güneş Amara'dan yükseliyordu

Doğa, baharı sıcaklığıyla hissettiren Güneş'in melodisine kapılmıştı. Matlaşmış renkler çiçek tazeliğiyle buluşup parıldayarak donuk bakışlara acısını dindirecek bir oğul sunmuştu. Zalim tanrıları tanımayacak bir oğul.

O, doğuşu kendini yaratma eylemiyle tamamlayarak anlam gücüne erişmeyi gerçekleştirdi. Çünkü bu toprakların her şeyi anlam kazanmayı bekliyordu, tarih kadar uzun bir yol vardı önünde.

Kendi benliğinde topladığı derin çelişkiler ilk isyana çağırıyordu. Yedi yaşında anlam gücüne erişmenin kavgasını başlatan bir çocukla yarım bırakılıp unutulmuş aşklar canlanarak yaşama umutla, tutkuyla sarılmanın enerjisini veriyordu.

Aşk savaşmanın gerekçesiydi.

Bütün aşklar sel olup benliğinde toplanarak bir baraj gibi bendini yıkmaya başlıyordu. Beş bin yıllık kader nağmelerine inat delicesine bir fırtına yükseliyor, çepeçevre kuşatılmışlıkları bir bir parçalıyordu. Tufan ve yeniden yaratılışın destanı bu defa tanrıların diliyle yazılıyordu. Yalancılığın ve zalimliğin maskeleri düştükçe makyajsız kalan suretlerin dehşetli görüntüsü tüm çirkinliğiyle açığa çıkıyor, kendi bataklığına gömülüyordu. Çırpındıkça daha da erken batıyordu.

Çünkü sevgi her şeyi ateş gibi sarmalayarak arındırdı. Gerçekler kılıç keskinliğindeki yol ayırımında sevginin eleğinden geçiyordu. Bu özgür ve güzel olanın acısıydı. Ve artık sis perdeleri bir bir aralanıyor, tüm gerçekler sade ve yalınca benliğine kavuşuyordu, sürüklenen benliğimiz anlam kavgasına başlıyordu. Kilidi kaybedilmiş dilimiz çözülerek yeniden söylemeye başladık. Yüreğimizde varlık bilincine erişmenin hazzını hissettik. Hep ışığı aramıştık.

Gerçek diye bilinen maskeli yüz düştükçe, biraz daha yaklaşıyorduk özümüzdeki cevhere

Oysa ki ışık yüreğimizin gizli köşesinde saklıymış. Tıpkı bin yıllardır okyanusun dibinde kaybolmuş hazine gibi kendimizdeki ışığı keşfetmeye koyulduk. Önümüzde ki bin yılların labirenti karanlık uçurumlara da giden yollarıyla duruyordu. Ama korkunun zamanı değildi şimdi. Çünkü ayrılıklar zamanı da çatlatmıştı.

Doğuşun sancıları ruhumuzda

depremler yaratıyordu. Karanlık ve aydınlığın kavgasını benliğimizdeki duvarları parçalayarak, uygarlığın kavgasını yüreğimizde ve beynimizde vermeye başladık. Gerçeğin ışığında vaftiz olmaya, arınmaya başlayarak öze dönüşün çabasıdayız. 'ekilen karalar' ve 'yükseltelen duvarlar' buluşmamız önünde hep engel yaratmıştı. Tuzaklarla, hilelerle dolu yolların serapları bin bir türlü maskelerle sahte bir çekiciliğe, ayartıcılığa oynuyordu.

Yılan soğukluğundaki yollarda irin sellerini aşarak gerçeğin özüne, aydınlığına koşmaya başladık. Gerçek diye bilinen maskeli yüz düştükçe, biraz daha yaklaşıyorduk özümüzdeki cevhere.

Amara'dan İmralı'ya bir köprü uzanır. Tüm günahların bedelinin saklı olduğu sırat gibi keskin ve yakıcı olan bu köprüde öze dönüşün yolculuğuna başladık. Tarihi tanıyarak kendi gerçeğimizi bulmaya başlıyoruz. Bizden çalınanı tekrardan almanın kavgasına girerek kendimizdeki beş bin yıllık canavarla savaşıyoruz. Yalın ve zalim olan tüm çıplaklığıyla karşımızdaydı. Biz kendimizi yarıttıkça o tükeniyor; kendi karanlığında boğuluyordu.

İşte şimdi yeni doğuşlarda bir keşif gibi her şeyi yeniden keşfedip ayrıntılardaki sırrı çözüyor, yankısını bulmayan bir ses gibi yayılıyor, yaşama ışık hızında sarılıyor. Sınırsızlığın özlemine kanatlanarak gideriyoruz. Sevgi öğretenimizin dilinden uçmayı, sınırsızlığı, evrenin yüreğine dalmayı öğreniyoruz. Ve durmadan koşuyoruz yeniden doğuşlara, yeni buluşmalara.

Erdalların - Aryaların Yolundan...

Kasım ENGİN

"Aradan bir kaç ay geçiyor, yaz ortası. Birde ne göreyim Erdal yoldaşa birlikte 4-5 gençlik koordinasyonunda yer alan arkadaş, gençlik kongresinden sonra HPG'ye gelmişler. Dünyalar bizimdir. Bu müthiş bir gelişme. Gençlik olması gereken yerde. Yani en ön saflarda, gerillada, Halk Savunma Güçlerin'de. Bu mücadele genç başladı ve genç sürdürülmek durumundadır. İşte bunun için oldukça sevinçliyiz. Yeni çalışma alanına geldikten sonra da hep görüşüyoruz. Onlar Zap alanının Şkefta Birindara sahasında Taburda kalıyorlar. Yani sonra da görüleceği gibi Zap alanının kalbinde"

Bir güzel genci daha yücelere uğurladık. Belki de bir çoğunuzun tanıdığı bir genç. Arya mı desem Erdal mı desem?

Kendim Erdal olarak tanıdım. Tanıştığımızda sıcak tebensümlü güleçliğiyle, önceden isminin Arya olduğu Erdalın şahadeti ardından ismini Erdal yaptığını anlatıyor. Ve de ekliyor, Erdal'a (Erdal Sincer yoldaşa)ölümüne bağlı olduğunu, onunla çalıştığını onun gibi olmak istediğini de söylüyor.

Henüz yeni tanışıyoruz. O Avrupa'dan gelmiş ben ise 17-18 yıl önce oralarda gelmişim. O Erdalla tanışmış ve ona bağlanmış, ben ise Erdalın arkadaşım.

Gelip benimle direkt tanışması Erdalla olan ilişkimdendir. Arkadaşlar ona söylemiş. Nitekim epey tartışmalarımız oluyor. Erdalden, ülkeden, gerilladan ve tabii ki yer yer Avrupa'yı da tartışıyoruz. Gençliği, Kürt gençliğini tartışıyoruz. Nasıl olduklarını, nasıl olması gerektiğini ve nasıl bunun yapılabileceğini de konuşuyoruz.

Güzel gençtir Erdal.

Canlıdır. Dinamiktir. Atiktir. Sevecendir. Girişkendir. Birde işbitirendir. Öyle Avrupa da kalıpta iki sol ele sahip değil, tersine becerikli bir gençtir. Öyle gevşek değil, eli ayağı sağlam, kendine güveni olan, özveriside eksik olmayan bir genç.

Ben oldum olası hep gençlere yakın durmuşum. Nedendir bilmem ama gençlik derken hep bana enerji empoze eden, dinamiklik katan ve de sıcak yakınlık veren bir ilişkiyi sürekli yaşadım. Belki de bu mücadeleye başlarken birazda Erdallar yani Yılmazlar gibi gençlikle başladığımız içindir. Ben Kürdistan Özgürlük Hareketi saflarına gençlikten gelen biriyim ve hep öyle kalmak için mücadele ettim. Dedim ya herhalde bundan kaynaklı hep gençliğe ya-

kın durduk. İşte Erdalla tanışırken de aynı durum.

Erdalla aynı sahada kalıyoruz. Ancak o gençlik koordinasyonu biz ise daha farklı bir çalışmadayız, ancak hep dirsek temasımız oluyor. Bir keresinde elimde bulunan silahın onun hoşuna gittiğini söylüyor. Biz gerillalar kolay kolay elimizde ki silahı kimseyle değiştirmeyiz. Sıcak savaşın içerisine giden yoldaşlar hariç. Onlara neyimiz varsa veririz.

Onlar fedai, onlar cen-gaver, onlar ölümün üstüne üstüne giden şahinler, onlar kelle koltukta düşmana karşı boynu dik, göğüsleri kabarık bu halkın en seçkinleri. Onları kırmak olmaz. Bu kez bir gerilla olarak kurallı ihlal ediyor ve Erdal yoldaşa yani genç yoldaşa silahımı veriyorum.

Bir müddet sonra HPG güçlerine gitmek için hazırlık yapıyorum. Yine Erdalla görüşüyoruz. Kendisine ilişkin görüşümü istiyor. Ona “HPG’ye gel, dönem HPG’ye geçme dönemidir.” diyorum ve alandan ayrılıyorum.

**Gençlik olması gereken yerde.
Yani en ön saflarda, gerillada,
Halk Savunma Güçlerin’de**

Aradan bir kaç ay geçiyor, yaz ortası. Birde ne göreyim Erdal yoldaşla birlikte 4-5 gençlik koordinasyonunda yer alan arkadaş, gençlik kongresinden sonra HPG’ye gelmişler. Dünyalar bizimdir. Bu müthiş bir gelişme. Gençlik olması gereken yerde. Yani en ön saflarda, gerillada, Halk Savunma Güçlerin’de. Bu mücadele genç başladı ve genç sürdürülmek durumundadır. İşte bunun için oldukça sevinçliyiz. Yeni çalışma alanına geldikten sonra da hep görüşüyoruz. Onlar Zap alanının Şkefta Birindara sahasında Taburda kalıyorlar. Yani sonra da görüleceği gibi Zap alanının kalbinde.

Terörist TC devletinin sınır ötesi operasyonu başlamadan önce bu alana neredeyse aralıksız hava saldırıları ve karadanda top atışları yapılıyor. Ancak buna rağmen alan sapa sağlam korunabilmektedir. Bu aynı zamanda gelecekte olası kara operasyonunun nasıl geçeceğinin de işareti. Yani kocaman bir sıfır. Yani kocaman bir fiyasko.

Evet, terörist devletin operasyonu kocaman bir sıfırla bitti. O kadar yalan ve sahtekarlığa rağmen kocaman bir fiyaskoyla bitti. Neredeyse herkesin desteğiyle gelen bir terörist ordu buna rağmen geri çekilirken arkasına bakmadan, adeta tabakaneye şey ye-

tiştirircesine koştular, kaçtılar.

Cümle iblisler onların lehine salt açıklama yapmadılar, onlara istihbarat bilgisinin yanısıra bir sürü teknik malzeme verdiler, taktik verdiler. Dünyanın tekniğini kullanarak geldiler ancak dünyanın görmediği bir korkaklık ve ödeklilik örneğiyle kaçıp gittiler.

**Erdalların ruhunu
durdurabilecek güç bu
dünyada yoktur**

Kardan, kuşa-kurda bir sürü halk

çocuğu yem oldu. Sarıkamış’taki gibi bozguna ve kıırma uğradılar. Olan yine fakir fukara çocuklarına oldu. Beylerin oğulları sağlamdaydılar, onlar Amerikalarda kolej okuyorlar, onlar gelecekte Türkiye de yönetici olacaklar. İngiltere kraliyet ailesinin varisleri

kadar dahi olamıyorlar. Onlar Afganistan da sıcak çatışma alanlarında göğüs göğüse çarpışmaya girebiliyorlar. Ancak bu kan emeci, zalim zümre elementleri en fazla Şırnak’a gelip uzaktan plan program yapabiliyorlar. Madem, o bulunan asi kanımızda o kadar kudret vardı, bari sen gel Zap ya da Erdalların bulunduğu Şkefta Birindara. Madem o kadar tarihin ahım şahımdır o zaman sen gel; tank, top, uçak kullanmadan gel. Aynı bu halkın seçkin evlatları gibi kleşle gel. Yüreğinle gel.

Ama nerede, dünyanın tüm tekniği ve dünya vantuzların yardımını almana rağmen, Edalların direniş ruhuna karşı ancak ve ancak arkana bakmadan elinden kaçmak gelir. Birde dünyanın en sahte yalancı başında yalan atmak ve halkımızın deyimiyile zırt gelir.

Sözün kisası; Erdalların ruhunu durdurabilecek güç bu dünya da yoktur. Dünyanın tekniğine karşı bu ruh, Apocu ruhtur. Ölümsüzlük ruhudur. Bu ruh hep genç kalmış bir hareketin gençlik ruhudur. Hiç bir güç bu ruhu; sömürüye, boyun eğmeye, haksızlığa, iradesizleştirmeye, iğdişleştirmeye, kimliksizleştirmeye, onursuzlaştırmaya, insanlıktan uzaklaştırmaya gücü yetmez.

Gücü yetmez çünkü bu ruh; ölümü göze alarak, kelle koltukta bir halkın en haklı ve makul davası için canlarını ortaya koyan Erdal ve yoldaşlarının direnişiyile örülen bir ruhtur. O zaman yapılması gereken bu ölümsüz ruhun etrafında kenetlenerek bir an önce dağların zirvelerine tırmanmak olmalıdır. Ve yapılması gereken bu dağların aşkına güvenerek hızlı dağlarla buluşmak olmalıdır.

Ve Erdal yoldaşlarla buluşmak olmalıdır.

Dîroka Newrozê

Siyamed SÏPAN

Dîroka Newrozê rayên xwe heta dîroka Sumeran berdide. B. Z. 3000 salan li Başûrê Mezopotamya Sumeriyan Şaristaniya herî mezin û girîng ava kiriye. Sumeriyan ji nûbûn û adaniya xwezayê ango bereketa xwezayê bawer dikir. Xwedaya Adanî ya wê demê Inanna bû û ji bo rûmeta Inannayê her sal di 21 ê Adarê, di festîvaleke olî de ku navê „Akîtil“ (=jinûvezayîna jiyane) lê dikirin, dihat lidarxistin û bi wî awayî festîval dihat pîrozkirin.

Pişt re Akadî, Hîtû, Misrî û gelek gel û şaristaniyên din jî, di 21 ê Adarê de şahiyên bi heman rengî li dar xistine. Bi kurtayî 21 ê Adarê di heman demê de di dîroka şaristaniyan de jî xwedî çîhekî taybet bûye.

Galatî û Frîgiyan jî ev cejin ji bo xwedawenda mezin Kîbela li dar dixistin. Ji bo

rûmeta xwedawenda navdar Kîbela, ku mîna xwedawenda rojê, adanî û di nava gelek gelan de mîna xwedawenda çiyayan jî dihat bilêvkin.

**Mediyên
bav û
kalên
Kurda ne**

Lêbelê herî zêde Newroz di dema Medan de ghiştiye asteke bilind, asteke ku êdî mirov dikare bêje bûye cejnek neteweyî. Bi bawerîya ku Newroz adanî, zêdayî û zîndîbûyîne bi xwe re tîne, dihat pîrozkirin. Û herwisa di dema Medan de karaktereke neteweyî jî bi dest dixê û wateya xwe mezintir dike.

Mediyên ku bav û kalên Kurda ne,

bawer dikirin ku Newroz roja nû ye û ev roja nû jî bi berxwedan û tekoşînê dest pê dike û wateya serhildan û azadiyê ye. Ev Roja nû bi pêxistina agirê Kawayê Hesinkar hê gurtir û xurtir dibe.

Ji ber ku li Komara Tirkî gelê Kurd bi salan di bin zext û komkujiyan de jiyaye, (xwe derbas kiriye.) (Ev her sê peyvên dawiyê nayên fêmkirin.)

“Li hemberî zext û zoriyan, Newroz, herdem mîna raperînekê di dîrokê de hatiye dîtin û pîrozkirin. Bi vî awayî li her deverê ev ruhê serhildanê belav dibe. Li hemberê van polîtîkayên dewleta Tirk yên tinekirin, inkarkirin û çewisandinê, Kurdan Newroz mîna raperînekê dîtiye û pîroz kirine. Kurdan di Newrozê de hêviya xwe ya jiyaneke azad veşartîye û hêviya jiyaneke birûmet dîtine”

Wê demê Kurdan nikariya Newrozê li gora rûmeta wê pîroz bikin.

Newroz êdî li nava Kurdan de roleke mezin dilîze

Di salên 1970 de Kurdan bi pêxistina agir li serê çiyayan û bi girtina dîlanê li derdora agir, ev cejn pîroz dikirin. Ji ber zext û zordariya dewleta Tirk, Cejna Newrozê li gundan, bi awayekî dizî û bi komên piçûk dihat pîrozkirin. Bi awayekî jihevbelavbûyî û tenê herêmî dihat pîrozkirin. Ji ber zextên zêde, li bajarên jî derfetên pîrozkirinê tine bûn.

Newroz êdî ji salên 1980 pêve di nava Kurdan de roleke mezin dilîze, digihîje asta netewbûnê û di rojê Kurdan de cihê xwe asê dike. Di vir de têkoşîna Azadiya Gelê Kurd, ku di bin rêbertiya PKK de hat destpêkirin, roleke mezin listiye.

Agirê Newrozê mîna okyanûsekê xwe bera nava hestên netewîtiyê dide

Weke bersivdayina van zextan, bi taybetî zextên di girtî-

gehan de û xurtkirina serhildanê di sala 1982 yan de yek ji avakerê Partiya Karkerên Kurdistanê (PKK) Mazlum Dogan di 21 ê Adarê de bi 3 darikên kibrîtê bedena xwe dide ber agir û cejna Newrozê silav dike. Ev silavdayîn li nava Kurdan tevan mîna bablîsokekê belav dibe û agirê Newrozê mîna okyanû-

sekê xwe bera nava hestên netewîtiyê dide.

Li hemberî zext û zoriyan, Newroz, herdem mîna raperînekê di dîrokê de hatiye dîtin û pîrozkirin. Bi vî awayî li her deverê ev ruhê serhildanê belav dibe. Li hemberê van polîtîkayên dewleta Tirk yê tinekirin, inkarkirin û çewisandinê, Kurdan Newroz mîna raperînekê dîtiye û pîroz kirine. Kurdan di Newrozê de

hêviya xwe ya jiyaneke azad veşartîye û hêviya jiyaneke birûmet dîtine.

Konfederalîzma Demokratîk di dîroka Kurdan de rûpeleke nû vekir

Newroz, ji salên 1990 pêve êdî li hemberî her zextê

dîsa jî bi tevlîbûneke ku herdem zêdetir dibû, dihat pîrozkirin. Newroza Amedê ku asta tevlîbûnê digihîje 2 milyon kesî, mînaka herî baş ya vê raperînê ye.

Herî dawiyê Rêberê Gelê Kurd Abdullah Öcalan di Newroza 2005 an de bi sîstema Konfederalîzma Demokratîk di dîroka Kurdan de rûpeleke nû vekir û êdî Newroz bûye Helbesta Azadiyê.

Li ser vî bingehe ruhê Newrozê û ji bo xurtkirina pêngava „Êdî Bes e“ ez Newroza we ya 2008 an, Bi germahiya agirê dilê Kawayê Hesinkar,

Bi wateya 3 kibrîtên Mazlum Dogan,

Bi diyariya Konfederalîzma Demokratîk ji aliyê Rêberê Gelê Kurd Abdullah Öcalan ve, Bi hêrsa bi milyonan gelê Kurd, pîroz dikim.

Hoffnungslosigkeit zwischen zwei Welten

Hevidar KOBI

Der Anteil der kurdischen Jugendlichen, die in Deutschland geboren, aufgewachsen und zur Schule gegangen sind ist hoch. All diese Jugendliche wissen wie der Alltag verläuft. Zu Hause herrschen die Regeln der Familie und in der Schule herrschen Regeln, die mit den Regeln der Familie unvergleichbar sind. Viele kurdische Familien sind wegen politischen Verfolgungen und existenziellen Gründen nach Deutschland geflohen in der Hoffnung eine sichere Existenz aufzubauen. Die feudale Gesellschaftsstruktur wird innerhalb der Familie weitergeführt. Der Mann ist das Familienoberhaupt,

er entscheidet über die Angelegenheiten in der Familie, alle haben ihm Gehorsam zu leisten und er ernährt die Familie Größtenteils. Die Mutter ist für den Haushalt und die Erziehung der Kinder zuständig. Beide Geschlechter haben spezielle Rollen und Aufgaben, die sie erledigen müssen. Söhne werden bevorzugt und höher gestellt als die Töchter, dass heißt, dass Jungs in dem Sinne mehr Rechte und Freiheiten besitzen als die eigenen Schwestern.

Extremer Druck auf Mädchen

Die Last der Mädchen ist schwerer, denn sie sie werden mit diversen Verboten konfrontiert und tragen somit die

„Ehre“ der Familie, welches als extremer Druck bezeichnet werden kann. Die Mädchen haben somit große Schwierigkeiten ihre eigene Identität zu entwickeln. Das gilt auch für die Jungs. In der Schule sieht das Leben anders aus.

Die Jugendlichen werden mit den Regeln der deutschen Gesellschaft konfrontiert und erleben eine Irritation. Jungs versuchen in der Schule ihre Machtposition auszuüben, die von den Lehrern aber nicht akzeptiert wird und Mädchen sehen, welche „Freiheit“ die europäischen Mädchen ausleben dürfen.

Der Druck in der eigenen Familie und die Sehnsucht nach Freiheit bringen die kurdischen Mädchen zur Verzweiflung.

Der Begriff Freiheit wird durch das Modell der „freien europäischen Frau“ falsch vermittelt. Die kurdischen Mädchen kommen zu einem Tiefpunkt, an dem sie von zu Hause ausreißen und Zuflucht in Frauenhäusern finden, die eigentlich dem Mädchen nur schaden. Sie hoffen auf Hilfe, doch es ist so geregelt, dass Frauen, die in Frauenhäusern leben, sich einen Job beschaffen müssen und wenn sie keinen finden, werden sie zur Prostitution aufgefordert um die Gebühren ihrer Zimmer zu bezahlen.

In der Schule werden kurdische Jugendliche von den Lehrern entmutigt und bekommen zu hören, dass sie niemals eine starke soziale Position erreichen werden und fallen in ein schwarzes Loch, welches sich Hoffnungslosigkeit nennt. Die

Aussichtslosigkeit, Verbannung aus der Gesellschaft und Verzweiflung wandelt sich in Wut um und das führt zur Gewaltbereitschaft der kurdischen Jugendlichen. Schuld ist der Kapitalismus, der sich wie eine goldbestückte Decke über die gefährlichen Resultate legt.

Das deutsche Volk ist so sehr an diese Gesellschaftsform gewöhnt, dass sie gar nicht bemerkt, dass die Menschen robotisiert werden. Frauen gelten als frei, werden aber bei jeder Gelegenheit als sexuelle Objekte oder als Hausfrauen dargestellt. Beispiele dafür wären die Waschmittelwerbungen oder die Hip-Hopvideos, in denen Frauen halb nackt zu sehen sind und über sie abwertend gerappt wird und dabei

Geldscheine über ihre Körper geworfen wird. Die Mühe der Frau wird im Berufsleben weniger gewertet, als die des Mannes und die deutschen Frauen geben sich Größtenteils damit zufrieden.

Männer protzen mit ihren Anabolikabespritzten Armen, teuren Autos und damit, dass sie in jeder Hinsicht, dass stärkere Geschlecht seien. So wird also der Begriff Freiheit und Gleichberechtigung von der deutschen Gesellschaft definiert.

Schaut euch den Lebensstil von *Sehid Bêrîtan* oder *Sehîd Mazlum* an, vergleicht diese Lebensstile mit denen der berühmten Deutschen, dann merkt man, wer als Vorbild richtig ist.

Suche nach der Identität

Das schlimmste, was kurdische Eltern ihren Kindern antun können, ist es die Besuche in die kurdischen Volkshäuser zu verbieten. Aus Angst, man würde ihre Kinder in den bewaffneten Kampf schicken, versuchen sie ihre Kinder so fern wie möglich von dem kurdischen Befreiungskampf zu halten. Kurdische Jugendliche lernen in den Volkshäusern, dass ihr Leben einen Sinn hat, dass sie wertvoll sind und über eine eigene Identität verfügen.

Lernen die Jugendlichen die

Lebensphilosophie, die vom kurdischen Vorsitzenden Abdullah Öcalan erschaffen wurde kennen, so versuchen sie automatisch diese Lebensphilosophie im eigenen Leben zu praktizieren. Liebe, Mühe, Hoffnung, Tüchtigkeit, Hingabe und Freundschaft bekommen in ihrem Leben einen neuen und hohen Wert.

Die Ernstnahme dieser Aspekte und Anwendung erschaffen eine vollkommen neue und wunderschöne Persönlichkeit. Durch die Weiterbildung in der Partei merken Jugendliche, dass Lernen und Lesen gar nicht so schlimm sind, sondern Spaß machen, interessant sind und außerdem stärker und wichtiger als jede Waffe sind. Jungs lernen, dass Frauen keine schwachen, wimmernden und dummen Geschöpfe sind, die nur für den Haushalt zuständig sind.

Sie lernen, dass Frauen starke, mutige, schöpferische und treue Persönlichkeiten sind, dass Frauen Rednertribünen besteigen können, im bewaffneten Kampf mit einer Kalaschnikow umgehen können, unabhängig sein können, sowie ihren Verletzten Genossen auf dem Rücken tragen können. Beginnt ein kurdischer Jugendlicher politisch aktiv zu werden, so spürt er, dass er eine wichtige Rolle einnimmt, nützlich ist und seine Mühe zum Erfolg

führt.

Das führt dazu, dass der Jugendliche an Selbstvertrauen gewinnt und mutiger wird. Daraus kann man schließen, dass der Jugendliche die Kraft gewinnt, sich gegen die Struktur der Familie und der europäischen Gesellschaft aufzulehnen.

Die Jugendlichen kommen in einen Zustand, in dem sie an den hoffnungslosesten Orten die schönsten Hoffnungen schöpfen. Sie merken, dass die Liebe, nicht nur ein einfaches Gefühl zwischen zwei Menschen ist, sondern dass Liebe, wenn man mit dem Herzen einer alten kurdischen Mutter fühlt, etwas Heiliges ist. Sei es die Liebe zum Volk, zur Natur, zum Genossen oder zur Freiheit. Die kurdischen Märtyrer als Vorbilder zu nehmen, ist das wirkungsvollste für jede Person. Sie haben uns gezeigt, wie eine Jugend sein muss. Mutig, willig, dynamisch, voller Freude, Hoffnung und Liebe.

Zeit zu Handeln

Seit neuestem, ist die Türkei mit der Hilfe schmutziger amerikanischer Kräfte in Kurdistan eingedrungen und bombardiert ständig von oben, die Lager der kurdischen Befreiungskämpfer, sowie kurdische Zivilistendörfer. Die kurdischen Jugendlichen in

Kurdistan und der Türkei sind nicht mehr zu bremsen. Sie verbrennen Autos, gehen auf die Strassen und bewerfen die Panzer mit Steinen und Stöcken. Die Wut und das Handeln der kurdischen Jugend sind zu Recht. Sie nehmen die kurdischen Märtyrer als Vorbilder und reagieren richtig.

Erst vergiftet der faschistische türkische Staat unseren Vorsitzenden Abdullah Öcalan, dann unterdrücken sie unsere kurdischen Repräsentanten und zuletzt dringen sie nach Südkurdistan ein und greifen unsere Befreiungskämpfer an. Sie schlachten die Hand, die wir um den Frieden zu erlangen, ihnen gereicht haben. Die türkischen Medien verbreiten weiterhin ihre unwahren Nachrichten, um das türkische Volk auf das kurdische Volk zu hetzen.

Wir, die Jugend in Europa dürfen kein Kaffeekränzchen machen, während unser Volk, unsere Jugend in der Türkei und Kurdistan und unser Vorsitzender unterdrückt und angegriffen werden. Unsere Pflicht ist es, uns wie eine Barrikade vor unser Volk zu stellen und es zu beschützen. Versuchen wir es nicht, sondern lasst uns schnell und effizient handeln. Wir, die Jugend sind nicht nur die Zukunft Kurdistans, sondern auch der heutige und morgige Zustand unseres Volkes.

Sanat İnsanın Asli Düşünce Tarzıdır

**A. Haydar
KAYTAN**

Sanatın ne olduğu sorusu ve bu soru çerçevesinde onun en kısa ve öz tanımlarını istendiğinde, ya cevapsız bırakılır, ya da genel geçer tanımların en yüzeysel olanı ile karşılanır. Sanatın tanımlanamayacağı önerisi, eğer sahici olanın alçakgönüllülüğünden değilse, çok büyük ihtimalle bir küçük burjuva bilgiçliğinden kaynaklanır.

Ne olursa olsun, bize sanat kavramından çıkarmamız gereken bir anlam gereklidir ve en yüzeysel bir tanım çabası bile muğlaklaştırıcı suskunluktan iyidir. Zira sanat kavramı ve onun tanımladığı etkinliklerin tümü insan duyularını ve dolayısıyla bütün bir duyarlık sistemini ilgilendirdiğinden, bu soruların yanıtları bizim için daha büyük bir önem arz eder.

Daha baştan farkına varmak gerekir ki, genel geçer bilgi, sanatın 'duyguların güzel ifade edilmesi' eylemi olduğunu

söylediğinde, onu düşünme eyleminden neredeyse keskin hatlarla ayırmaktadır.

Bilim boş inanca karşı zaferdir

Düşünme eylemi, sanattan daha çok felsefe ve bilim alanlarına ilişkin bir faaliyet olarak ayrılmak istenir gibidir. Bu bakış açısının temelinde, duyuların düşünceden önce ama kesin bir hatla ayrılması ilkesi sezilmektedir. Sorun esasta duyuların güvenilmezliğinden de öteye, merkezi beynin duyulardan koparılacak daha yüce bir düzeye yerleştirilmesinden çıkar gibidir.

Oysa insanın bedensel organizmasının bu türden bir ayrılaşması, biyolojiden sosyolojiye, tarihten ekonomi bilimine kadar birçok kurgusal disiplini ilgilendiren geniş bir alanda tartışma konusu olmaya açıktır. Bu disiplinlerin kurallar labirentine girmeksizin de, düşünme eyleminin insa-

nın bütün bedeninin şu veya bu düzeyde katıldığı bir etkinlik olduğu kolaylıkla ileri sürülebilir.

Merkezi beyin, yalnızca bütün düşünsel etkinliğin analitik ve sentetik faaliyetlere ilişkin bir odağıdır. Salt böyle bir tezin tartışılmaya değer olması, sanatı düşünceden ayıran tanım daha baştan kuşku bir duruma koyar. Öyleyse, sanatın 'duyguların güzellik ölçülerinde anlatımı' olduğunu ileri süren tanımda temel bir hata olmalıdır.

Bilim, kendi tarihini, deney yoluyla ispata dayalı yöntemin büyük mücadeleler gerektiren süreci olarak yazarken, hurafeye karşı zaferini ilan etmekte ve bunu kabul ettirmekte çok zorlanmamıştı. Bilim boş inanca karşı zaferdir, dinsel düşünceye ve dogmaya karşı zaferdir. Ama sadece bunlara karşı değil, aynı zamanda mitolojik tarihsel arka plana karşı da zaferdir.

Galileo Galilei, sabah doğu ufkundan yükse-

"Giderek insan zekâsının sınırları olarak belirlenmek istenen bu sınır, daha insanın yeni bir tür olarak ortaya çıkışı sürecinde ortaya çıkmış olan ve bugün neredeyse genetik kökenlere dayalı bir yanılığın zincirine yol açan düşünce sisteminin bir ürünüdür. Kendi içimizdeki sınırları aşamazsak, evrende karşılaştığımız sınırlar bizim için her zaman aşılmaz olarak kalacaktır"

lerek batı ufkunda batıncaya kadar çıplak gözle ilk bakışta yanlışlığa yer vermeyen bir kesinlikle gözlenen güneşin yer çevresinde değil de, yerin onun çevresinde hareketli olduğunu ispatlamaya çalışırken, aynı zamanda insanın görme duyusunun en temel bir yanlışlığını ispatlıyordu.

insan kendisi yerine aracını ön plana sürmektedir

Bilimsel netlik bu noktada kuşku götürmez bir derecede sağlandı. Duyulara olan güvensizlik de en sağlam dayanaklarından birini yakalamıştı. Gözler yerine, onlardan daha fazla teleskoplara güvenmek gerekir. Böylece insan kendisi yerine aracını ön plana sürmektedir. Bütün bu süreçte temel yanlış ne olabilir?

Birincisi, aracın insandan daha güvenilir bir yapı olarak öne çıkmasıdır. İkincisi ve belki de daha önemlisi, ortaya konan 'dünya güneş çevresinde dönmektedir' önermesinin, ilgi alanları daha büyük bir kapsamda ele alındıklarında kesinliğini büyük olasılıkla yitirme tehlikesiyle karşı karşıya oluşudur. Daha farklı, belki de daha yüksek düzeyli bir düşünce sistemi, aynı olayı daha doğru olarak çok farklı önermelerle ifade edebilir.

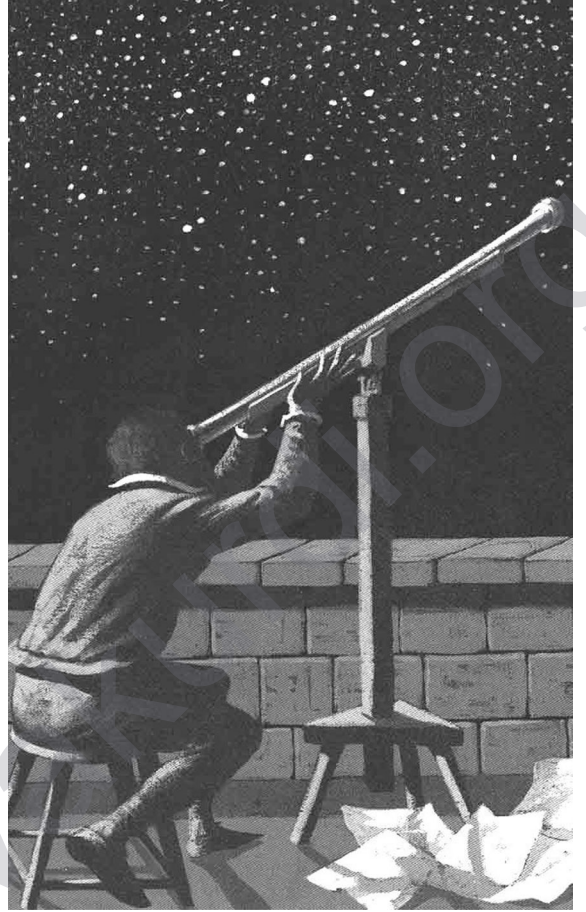
Daha şimdiden net olan şudur ki, Galileo Galilei gibi bir bilim dehasının öğretisi, yine aynı bilimin biraz daha etkin bir çabasıyla, çok büyük bir kolaylıkla kendisini bir ideoloji seviyesinde bulabilir. Böyle bir durumda, bugünkü bilimsel gelişme düzeyinde de, Galileo, in-

sanın görme duyusuna bu kadar erken bir güvensizliği geliştirmekten suçlu bulunabilir.

Duyuların 'terbiye' edilmesi olmaksızın herhangi bir toplum ayakta kalmaz

Gerçekten de bugünkü bilimsel teknik gelişmenin temelini atan düşünürler, sadece deneysel girişimlerinde bazı pratik kanıtlamalar yapan kişilikler olmanın çok ötesinde, aklın bugünkü erkeksi ve mülkiyetçi hegemonyasının kurucularıdır. Bu yeni kişilik temel işlevlerini, duyuların aklın egemenliğine verilmesi üzerine kurmuştur. Gözler yerine Locke'un mikroskobu ile Galileo'nun teleskopu hâkim olacaktır; kulaklardan daha çok 'Sahibinin Sesi' firması güvenilirdir.

Bilimsel anlamda aracın bu denli ön planda teknik bir üstünlük olarak insan karşısındaki yerini alması, insanın kendisine yabancılaşma tarihinin zirvesi olduğu kadar, aynı anlamda bir sosyal ilişki aracı olarak metanın nihai üstünlüğünün tarihsel tescilidir. İnsan, neredeyse geri dönülemez ölçüde, neredeyse bir zorunluluk olarak kendi bedensel

varlığının dışına sürülmüştür.

O, artık sadece araçların varlığında görme işlevini yerine getirmekle kalmamakta, ama aynı zamanda sadece araç şahsında bir görüngü olarak ifade ve anlam bulmaktadır. Tescil edilmiş insan, insandan sayılmamaktadır. Değişim değeri olmayan, toplumsallık dışında kalmakta ve böylece 'insanlık dışı' bir statüye itilmektedir. Bütün bu yabancılaşma süreçleri, esasta insan duyularının köreltilmesine ya da yaşamsal alanlarda belirleyici olmaktan çıkarılmasına dayanırlar. Bütün duyular, aynı zamanda bir yaşam ve üretim sistemi olma iddiası gü-

den her düşünce sisteminde, işlevsel olarak kısıtlanmış ve hemen tamamen baskı altına alınmışlardır.

Bu baskı altına alma o kadar evrensel bir çapta yaygınlaşmıştır ki, insanın toplumsal bir insan olması tamamen bu koşula bağlanmıştır. Duyguların ve duyuların 'terbiye' edilmesi olmaksızın herhangi bir toplumsal-siyasal sistemin ayakta kalması mümkün değildir. Dahası, bu mekanizma olmaksızın bir insan bireyinin kişilik olarak ayakta kalması mümkün değildir.

Kendi içimizdeki sınırları aşamazsak, evrende karşılaştığımız sınırlar her zaman aşılmaz olarak kalacaktır

Duyuların bu derece katı bir disiplin altına alındığı bir kişilik sisteminde, 'duyguların güzel bir tarzda ifade edilmesi' olarak tanımlanan sanat, gerçekte ne anlama gelmektedir? 'Terbiye' işini üstlenen beynin, onun en temel işlevselliği olan aklın buradaki rolü nedir? Böyle bir egemenlik mekanizması, temelde organik olan bir kişilik için, ne ölçüde kendi kendini baskı altına almak, kendi kendini imha etmek anlamına gelmektedir?

Duyarlık sistemimizdeki körelmelerin ve tersliklerin sonuçları bütün insan türüne ilişkin dev sorunlara ve büyük bir yabancılaşma olayına yol açmış bulunmaktadır. Tespit edilebilecek kadar açık olan bu sorunlara tarihsel bir vizyonla bakabilmek önemlidir. Özellikle de hangi evrimsel süreçlerin sonucu olarak, insan duyarlığı kendi somut bedensel yapısı

üzerindeki hâkimiyetini yitirdiği hususu, sorgulanmaya değerdir.

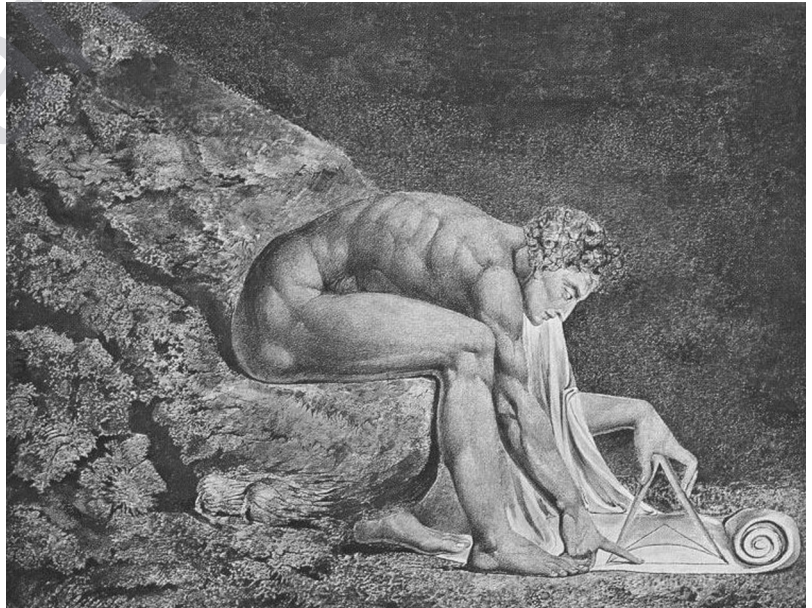
Bugünkü evrimsel düzeyinde insanın iç görü yetisi son sınırlarına kadar zayıflamıştır. Fakat bunun yerine, dışa yönelik duyarlığı yine belli bir sınır düzeyine ulaşmıştır. Öyle ki, içe yönelik yeni ve uzun bir süreç oluşmadan, dışarıda oluşan anlama sınırlarının aşılması olanaksız görünmektedir. Çünkü söz konusu sınırlar, dışımızdaki dünyanın sınırları değil, ama esas olarak bizim duyarlık sistemimizin sınırlarıdır.

Giderek insan zekâsının sınırları olarak belirlenmek istenen bu sınır, daha insanın yeni bir tür olarak ortaya çıkışı sürecinde ortaya çıkmış olan ve bugün neredeyse genetik kökenlere dayalı bir yanlıgılar zincirine yol açan düşünce sisteminin bir ürünüdür. Kendi içimizdeki sınırları aşamazsak, evrende karşılaştığımız sınırlar bizim için her zaman aşılmaz olarak kalacaktır.

Sanatın çözümlenmesi bir kişilik çözümlenmesidir

Sanat tanımının olduğu gibi, bunun çevresinde kurulacak bir sanat kuramının da bu sorulara doğru cevaplar vermesi gerekir. Eğer sanat gerçekten de sadece veya belirleyici ölçüde duyguların etkili olduğu bir etkinlik sürecini anlatıyorsa, o halde bugün sanatın doğru bir çözümlenmesini yapmak için duyguların insanın kişilik düzeyinde hangi statüde tutuldukları netleşmelidir.

Ve eğer sanat duyularla birlikte, insan organizmasının bütünlüklü ve temel bir etkinliği ise, bu demektir ki temel bir düşünme biçimi olarak, o zaman bu organizmanın bugünkü kişilik yapısında neden bu kadar parçalandığının doğru çözümlenmesi gereklidir. Her halükarda, sanatın çözümlenmesi bir kişilik çözümlenmesidir ve her kişilik çözümlenmesi de tarihsel bir çözümlenmedir.

Le Fiasco De L'armée Turque

Guney AZAD

Un fiasco prévisible
L'invasion du Kurdistan du sud fut un véritable fiasco pour l'armée turque et ses alliés. Les généraux turcs ne s'attendaient pas à une telle résistance de la part des combattants de la liberté. La défaite de l'armée turque a permis aux kurdes de gagner du poids sur le plan international. La victoire des guérilleros marque le début d'une nouvelle ère sur le plan politique et militaire.

Les généraux turcs ont reconnu timidement leur défaite, mais en la justifiant par les conditions climatiques. L'armée turque, qui voulait profiter des conditions atmosphériques pour porter un grand coup aux combattants kurdes, est tombée dans son propre

piège.

Les bombardement aériens, qui ont précédé, étaient destinés à préparer le terrain avant l'invasion terrestre. Les attaques aériennes n'ont pas eu les effets escomptés par les généraux turcs.

Les tentatives du gouvernement turc pour fermer la télévision kurde, avant l'opération militaire, sont tombés à l'eau. Il est évident que le gouvernement turc continuera de faire pression sur les autorités danoises et belges pour fermer la chaîne satellitaire kurde.

Plusieurs mois avant l'invasion, le gouvernement turc organisa une vaste campagne de soutien à son armée pour récolter les fonds nécessaires à l'opération terrestre. La population avait été

préparée psychologiquement à une victoire totale de son armée. Les rêves se sont transformés en cauchemars malgré les tentatives des autorités pour sauver les apparences.

L'armée turque n'était nullement préparée aux conditions climatologiques et géographiques de la région. La technologie militaire s'est inclinée devant la résistance des combattants kurdes. Cette victoire ne constitue pas seulement une victoire sur l'armée turque mais aussi une victoire sur les forces impérialistes qui ont apporté leur soutien au gouvernement turc.

La jeunesse kurde n'a pas su répondre aux attentes du parti des travailleurs du Kurdistan. Les actions des jeunes se sont limitées à immoler

des véhicules dans les métropoles. Le Parti des Travailleurs du Kurdistan doit renforcer sa présence parmi la jeunesse des métropoles et mettre sur pieds une véritable guérilla urbaine.

Le prix de l'invasion

En échange de l'invasion, l'état turc s'est engagé à envoyer des soldats dans les régions instables, notamment en Afghanistan. Les américains ont besoin des turcs pour faire face à la montée en puissance des extrémistes religieux. Les relations entre les américains et le Pakistan se sont détériorées ces derniers temps.

Les américains ont besoin du territoire turc pour une éventuelle invasion de l'Iran. Les Etats-Unis désirent isoler le régime des mollahs sur le plan

international. La Turquie semble avoir rompu les accords passés avec l'Iran avant l'invasion de l'Irak par les américains. L'Iran apporte son appui aux organisations luttant contre l'état hébreu et menace l'existence même de l'état d'Israël par son programme nucléaire. Le Grand Moyen Orient des américains est destiné à garantir l'existence de l'état hébreu. L'arrivée de Talabani en Turquie s'inscrit dans le cadre des négociations passées entre le gouvernement turc et le gouvernement américain. Il est évident que la Turquie a fait de grandes concessions aux américains au niveau économique et politique pour pouvoir envahir le Kurdistan Irakien. Les engagements pris par l'état turc vis à vis des américains et de leurs alliés se manifesteront dans un futur proche.

Le référendum, qui devait placer la ville pétrolière de Kirkouk sous l'autorité directe du gouvernement régional kurde, est tombé dans les oubliettes. Le report du référendum constitue une grande défaite pour les kurdes mais une grande victoire pour les ennemis du peuple kurde. Le report du référendum faisait parti des négociations qui ont précédé l'invasion terrestre.

En échange de la motion autorisant l'invasion du nord de l'Irak, les militaires ont accepté de fermer les yeux sur le turban. La loi concernant le port du voile dans les universités fut votée alors que les regards de la population étaient tournés vers le Kurdistan irakien.

Les conséquences de l'opération

L'armée turque paya un lourd tribut en vie humaine au cours de son opération terrestre. La retraite de l'armée turque était destinée à éviter de plus grandes pertes militaires. La retraite des troupes turques provoqua une crise politique entre l'opposition et l'armée.

Le premier ministre turc n'avait pas été informé de la retraite des troupes du nord de l'Irak. Cette situation témoigne de la crise cachée entre le gouvernement et les militaires. Les militaires ont toléré mais pas accepté la présence des islamistes modé-

rés au pouvoir.

La crise politique engendrée par la défaite militaire est annonciatrice d'une nouvelle invasion du Kurdistan irakien. L'armée turque devra renégocier le prix d'une nouvelle invasion du nord de l'Irak. Les médias turcs, qui sont à la solde de l'état, tentent de sauver l'image de leur armée en diffusant des mensonges. La censure apportée aux médias est la suite logique de la guerre psychologique menée par l'état turc.

Ces opérations militaires auront de grandes répercussions sur les élections municipales. L'échec des approches militaires dans la résolution de la question kurde poussera le gouvernement turc à développer de nouveaux concepts pour conserver les voix de ses électeurs kurdes. La procédure juridique entamée contre le AKP n'est pas le fruit du hasard mais une nouvelle manœuvre pour tromper les kurdes. Le parti de la justice et du développement est placé de nouveau dans une position de victime pour susciter de la compassion chez les électeurs kurdes.

Le AKP espère conserver les voix de ses électeurs kurdes et faire oublier l'invasion du Kurdistan par ce stratagème.

Le parti de la société démocratique (DTP) doit contrer les stratagèmes développés par le parti d'Erdogan pour

conserver les voix des électeurs kurdes. Le parti de la justice et du développement subira le même sort que ses prédécesseurs qui ont tenté de résoudre la question kurde par la force.

La sympathie envers les combattants kurdes s'est accrue, et nombreux seront les jeunes qui rejoindront les rangs de la guérilla kurde. La résistance témoignée par les guérilleros kurdes impressionnât une grande partie de la communauté internationale. La victoire de la guérilla kurde redonna aussi confiance aux dirigeants kurdes irakiens qui ont laissé agir l'armée turque. Barzani tente de redorer son image ternie parmi la population kurde, en faisant pression sur les américains pour que la Turquie retire ses forces qui se trouvent dans le nord de l'Irak depuis les années

nonante.

L'état turc et les grandes puissances ne désirent nullement résoudre la question kurde par des moyens démocratiques. Les attaques contre le peuple kurde continueront tant que l'unité du peuple kurde ne se fera pas sur le plan politique et militaire. La rivalité entre les différentes organisations kurdes et leurs leaders reste le plus grand obstacle à l'union du peuple kurde.

Les politiciens kurdes sont en grande partie responsables de la passivité des jeunes kurdes par leurs discours de paix et de fraternité. Certes, le contexte et la situation politiques nécessitaient certains discours mais ces changements idéologiques ont eu de grandes répercussions sur les individus. Les discours de paix et de fraternité ont-ils encore un sens ?

ROJÎN

I.

*Kevirên gir hilnayn destê te Rojîn;
tû piçukî, destên te piçuk...
Ez dizanim,
hêviyen sed salî diherikin nav
dilêteda,
Erê, ez dizanim,
Ji ber vê yekêye ku
kevîrên destên te
ber bi panzêran dipekîyan Rojîn...*

*(Koca taşlar sığmaz ellerine Rojîn,
sen küçüksün, ellerin küçük...
Biliyorum,
yüz yıllık umutlar çağlıyor
yüreğinde.
Evet, biliyorum,
Bu yüzdendi ellerindeki taşların
Panzerlere fırlaması Rojîn.)*

II.

*Êrd diqêlišî Rojîn
Bi bergerên kujtaran...
-û kujtar fedîye hin dibûn-
Kerh palda qelşên dilêwan
Û çîrûskên çavên te...
Şewitîn..*

*(Yer yarıldı Rojîn,
canilerin dualarıyla...
-ve caniler utanmayı öğreniyordu-
Nefret sızdı yüreklerinin
çatlaklarına
ve gözlerindeki kıvılcımlar...
Yandıılar...)*

Bedri Adanır

Efsaneyaya Bazekî - II -

Reheval

Bi vî emrî re tiliya Helîm û niqê tivingê bûne yek. Bi carekê de deng ji çekên gerîla derketin. Guleyên ku ji tivingan derdiketin, serê Albay weke seradê hûr hûr dikirin, parçên goşt li wan deran belav bû.

Di vî şerî Helîm yê yekemîn de, bi berxwedaneke mezin ji hezên dijmin, Albayek, Bînbashiyekek, du Astsubay û zêdeyî bîst leşkeran hatin kuştin. Lê belê ji hêzên ARGK jî çar hevalên mîrxas (Celal Kahraman, Abdurahman Boluk, Kadîr Ozkahraman, Mehmet Kahvecî) şehîd bûn. Ji van şehîdan sê şehîd, dema ku şer pir xurt bû, di çirandina çembera dijmin ya sêyemîn de şehîd ketin.

Piştî şer, ji ber operasyonên dijmin, grûb du rojan qet neçû gund. Di vî demê de bi av û şekir dijyan. Helîm ji ber ku nû bû, pir zor û zahmetî kişandin. Lê belê mercên zor û zahmet, birçibûn û tunebûnê jî Helîm qet bi paşde ne-

kişand. Li hember van mercan jî xortekî mîna stûnekê bû, piştî wî nedihat erdê. Kesekî di nava gerîlan de xwest ku ji ber van astengî û nexweşiyên Helîm li ser revê dudil bike.

**Helîm ji bo ku wê
biçûya herêma
Dêrsimê pir
kêfxweş bû**

“Law tu hîn zarokê duhî, here mala xwe tu çima hatî? Tê çawa wan barên giran û bi zahmet hilgiri? Tu qet li ber xwe nakevî. Te digot gerîla mirovên mezin in, ez ê jî mezin bibim. Û te îcar dît, ku te xwe xapand. Binêr nan jî tune ku em bixwin. Divê em herdem bêne kuştin jî”

Damarên rûyê Helîm, li ber teqandinê bûn. Çavên xwe vekirin û mîna fişekê ziq li çaven yê himberê xwe nêrî. Destê xwe avête çeka xwe û ber bi wî kesî ve girt û qêriya:

“Tu çi dibêji? Tu nikarî min ji vî rêyê ve gerî-nî. Ez bi her awahî bi

partî û hevalên xwe re me. Ne tu û ne tu kesekî din, nikarin min ji vî riyê û şer derxînin.”

Piştî du rojan, koma Helîm û koma ku berê ji hev veqetiya bûn hev dîtîn. Ew û 12 hevalên xwe li gora planên nû bi armanca perwerdekirinê çûne herêma Dêrsimê. Helîm ji bo ku wê biçûya herêma Dêrsimê pir kêfxweş bû. Dema ku gihîştin Dêrsime, êdî dem ber bi Zivistanê ve dihat. Hêzên partiyê yên li herêmê li ber hewldanên Payîzê bûn.

Helîm jî di nav amadekirina çend çalakiyan de bû. Koma Helîm, wê çalakiyeka dagirkerî pêk bihaniya. Li gora ku hatibû plankirin, komê navenda navçeya Mazgirdê 2 saatan îşxal kir.

Di vî demê de tabûra leşkeran hate gulebarankirin, û avahiya hukumetê bi rokêtan ruxandin. Lê belê leşkerên dijmin yên tirsonek ji hundir qet derneketin. Slogan hatin avêtin, pûl li dîwaran xistin û bangê beşdariya nava şer ji

gel re kirin. Belavok li malan belavbûn û ji komên gel re propaganda hate kirin.

Di vê çalakiya nû de Helîm, pir zindî û geş bû

Di van kuçeyên azad de bi pençeyên xwe yên mîna mengenan û weke zarokekî pir kêfxweş bû.

Ji bo pêkanîna karê xwe, bi avêtina siloganan re, bi lez û bez bi her alî de diçû:

“Bijî partiya me PKK! Bijî gelê Kurd! Bijî gerîlayên qehreman!” Bejna wî ya dirêj careke din jî bi kar hatibû. Bi vê bejn û destên xwe yên dirêj mîna makînan pûl li dîwaran dixistin.

Gerîlayên ku bi serkeftin ev çalakiyê pêkanîn, xwe bi paşde kişandin û ber bi cihê xwe ve çûn. Di rê de, li gundekî rast hatin. Li gund gundiyan ji wan re gotin ku, ev ye leşkerên dijmin jî li dibistana gund in.

Hemû birçî bûn, westiya bûn, tevî vê yekê bi moraleke mezin ku

piştî vê çalakiyê bi dest xistbûn, biryar dan ku, êrîşî leşkerên di dibistanê de bikin. Kom bi lez civiya ser hev û ber bi dibistanê ve çû. Leşkerê li derveyî dibistanê, gava ku ew gerîla dîtin, reviya.

Gerîlan bi rokêt, bombeyên destan û bi tivingan êrîş birin ser dibistanê. Dijminên ku ketibûn nava feqê êdî nikaribûn tiştek bikirana. Reçe reça çekan, dengê bomban, bizotên agirin, rengên roketên B-7'an şev kirin mîna şevên Noelan (sersal).

Helîm jî di kozika xwe de, derba herî mezin li wan dixist. Wê wextê Helîm, kesek li erdê dît ku wekî miriyekî veketiye. Gava ku çav li Helîm ket wiha got:

“Şşşt...” Helîm, pir qehirî. Di rojêke wiha de mirov çawa şer nake? Rahişt bi lingê wî mirovî girt, kişand û got:

“Rabe ser xwe rêheval. Em tev şer dikin, tu çima veketiye. Rabe ser bike”

Piştê xwe avête kozikeke din. Wê demê dît ku ew mirovê li er-

dê veketî, rabû ser xwe û bazda. Helîm nû li ber ket:

“Weyla leşkerê bê namûs yê Tirkan” Piştî ku Helîm fem kir ew leşkerê dijmin e, û di xewê de maye, dest avête tivingê û lê reşand.

Di vê çalakiya êrîşa li ser dibistanê de jî hêzên dijmin derb xwarin

Çend leşker ji tirsan re çelq bûn. Morala grûbê, li ser vê çalakiya duyemîn ya serkeftî hîn jî bilind bû.

Piştî vê çalakî jî, grûba duyemîn, girtibû ser navçeya Hozatê. Piştî van çalakiyan rewşa siyasî hatibû guhartin û şervanên nû beşdarî hêzên gerîla bûbûn, hêzên şervanan xurtir bûbûn.

Êdî jî ber hatina Zivistanê hêzên gerîla jî li hev dicivayan. Ji bo perwerdekirina dema Zivistanê çûne kampê. Lê belê ji ber îxaneta kesekî, destpêkirin û belavkirina perwerdê bû yek. Ji mecbûrî ew kamp hate berdan û li ser berfê derbasî tarzeke gerok bûn. Helîm dîsa mîna hevalên xwe, hemû zor û zehmetî derbas kir. Ev jiyana pir zor, li ser wî nebû tu sedemên gavpaşavêtinê.

Zanebûna xwe, fedakarî û berxwedana xwe hîn jî xurtir kir. Ji ber wê îxaneta ku di nava wan de çêbûbû, ew hîn bêtir bi hêrs, kîn û şewat bû.

Komê li kampeke nû perwerda xwe ya Zivistanê pêkanî. Helîm, bi berpirsiyariyeke mezin beşdarî hemû programan bû. Di demên perwerdekirinê de, bi uslûp, tarz û tîkiliyên xwe, bala hevalan di kişand ser xwe. Qet nedihat dîtin

ku wî dilê hevalên xwe şikand yan jî bû sedema nexweşiyên. Axaftinên wî, peyv û sohbetên wî tim li ser pirsgrêkên şer û şoreşê bûn. Qelpî û zexelî li ba wî qet tunebûn.

Helîm bernama leşkerî bi serkeftin qedand

Di sala nû de (1988) koma gerîla ku ji 7 kesan bû, ji bo çalakiyêke ji kampa xwe derketin. Helîm dîsa bi dilê xwe di nav grubê de cih girt. Ev grûba biçûk, di serberfa 3 m re, bi pir zehmetiyên gihîşt cihê çalakiyê. Lê belê, ji ber ku çalakiya hatibû plankirin pêk nehat, li ser çalakiyêke din rawestiyên. Di nava vê Zivistanê de, wan (7) mîlîtanên pankart li ser rîya Dêrsîm û Erzînganê li darxistin. Pira li ser rîya Dêrsîm û Ovacixê (Pira H.) bi hewa xistin. Xeta telefonê jî ji bîr nekirin.

Heval; ji ber baranê heta hestiyên xwe şil bûbûn. Bi rêwîtiyêke zor û zahmet gihîştin cihê xwe, û dîsa jî dest bi programa xwe ya perwerdebûnê kirin. Helîm bernama leşkerî bi serkeftin qedand. Piştî zor û zahmetiya zivistanê êdî bihar hatibû. Weke her sal, li Dêrsimê jî, amadekirina pîrozkirina Newrozê û çalakiyên salê yên nû dest pê kirin. Komê, li hemû gundan civîn pêkanîn. Ji bo pîrozkirina Newrozê hinek hêzên ji grûban li gundan şano lîstin. Di şano de, Helîm rola “Lawê Kawa” stand û bi awayekî herî serkeftî ew rol lîst. Wî, ew rola xwe jî weke xelatekê dinirxand û digot: “Ez ê layiqî vê rolê bim”

Piştî rêzcvîninê gundan, hêzên gerîla bi çêkirina taximan dest bi

çalakiyan kirin. Helîm di nava van çalakiyan yê mehên Adar û Nîsanê de li ser rîya Dêrsîm û Ovacixê cih girt.

Piştê ku dijmin weke har bibe, dest bi operasyonan kir...

Di 8'ê Nîsanê sala 1988'an de Helîm, bi komeka rêhevalên xwe re çû herêmeke din ku berê qewlê wan li wir bi hev re hebû. Gava ku zîvirîn, li bûyereke pir nexweş rast hatin! Hevalên wan yê mîrxas, fermandarê taxim Ulaş (Ali Musa Top) û mîlîtan Heydar (Celal Çetinkaya) şehîd ketibûn.

Helîm jî mîna hemû hevalên xwe pir pê êşiya. Lê belê wî zanibû ku, li paş şehîdan tenê liberketin, ji bo bicihanîna armanc û xebatên wan nebes e. Ji ber vê yekê hemû can û bedenê wî bi xwestina karên nû û tolhildanê tijî dibûn. Ew kesên ku di sala 1938'an de bapîrên wan qetilkirin, niha jî neviyên wan Ulaş û Heyder qetil kirin. Êdî wê çawa sebr û sebata wî bê? Loma jî, ji devê Helîm tenê “Tolhildan, em ê tola we hildin...” derdiket. Li ser tolhildana wan, rawestiyên û bi hev şewirîn.

Bi şehadeta Ulaş û Heyder valahiyeke mezin çêbûbû. Mîna rêhevalên xwe Helîm jî, ev valahî ferq dikir. Di wê demê de plansaziyên çalakiyan xurt bûbûn.

Rojên ku ew li benda wan bûn hatin. Ji arteşa faşîst subayek, 3 leşker bi sedema teqandina mayînê mirin. Gerîla ew mayîna, meha Gulanê li gunde girêdayî Dêrsim-Kaşiyên danîbûn. Piştê ku dijmin weke har bibe, dest bi operasyonan kir. Taxima gerîla bi

du koman û ji hev pir ne dûr li gundê Babaocaxê ku girêdayî Dêrsimê ye disekinî. Helîm di nava koma duyemîn de bû, ku 9 kes bûn.

Ew, qertelekî ku nedihîşt dijmin bêhna xwe bistîne

Dem 16 Gulanê 1988, saat 18.30 bû. Tîmên faşîst bi alîkariya rêberan bi ser koma Helîm de diçûn. Yekderb (bi carekê de) komê gulên tolhildanê li ser wan de reşandin. Helîm di kemîna herî pêş de bû. Ji tîmên dijmin, hinek îmha bûn, hinek jî paş de reviyên. Di vê çalakiyê de derbeke mezin li dijmin ket. Lê belê gerîlayek jî birîndar bû. Gerîlayê birîndar bi dûr xistin.

Tîmên ku hejmara wan 50 kes bûn, şaş û ji hev belav bûn, xwestin ku dîsa xwe bidin ser hev û şer bikin. Şer jinûve, di nav teht û zinaran de gur bû. Êdî dest bi dest şer berdeham bû. Tîmên dijmin, ji ber ku bi hejmar û sîlehên pir bû, xwestin ku bi pêşkevin, lê belê gerîla rê nedida wan. Êdî roja şer û şervanan bû, erd û ezman, dar û çiya tevlihev bûbû. Helîm di kozikeka qewî (saxlem) de bû û fersend nedida dijmin.

Simînof di destê wî de, bûbû mîna qilêşekî û her dem pêşî li dijmin digirt. Tîmên dijmin, her ku serê xwe ji paş zinaran radikirin û dixwestin ku bi pêşkevin, dibûn hedefa derbên Helîm.

Helîm di vir de jî îspat kir ku, ew şervanekî wisa ye ku piştê nayê erdê. Ew, qertelekî ku nedihîşt dijmin bêhna xwe bistîne.

Di demjimarên (saetê) dawî de dijmin çend kozik bi paş de xis-

tin û bi pêşketin. Femandarê ko-
ma gerîla ev tişt dît û parola paş-
vekişandinê da.

*“Dara şîn ya Çinarê, Dara şîn ya
Çinarê”*

Piştî vê parolaya bi şîfre gerîla
xwe paşve kişand. Lê belê Helîm
di nav vê gure gura çekên Lav,
bombeyên dest. MG 3, û tivingan
deng nebihîst û şer berdevam kir.
Piştîre dît ku dijmin çaralî bi ser
wî de tê. Gava ku li dora xwe nê-
rî û kesek nedît, fêm kir ku heva-
lên wî paşvekişiyane. Tîmên dij-
min jî, çaralî bi bombe û çekên
Law bi ser Helîm de dihatin. He-
lîm, xwest ku xwe paşve bikêşe û
bigihêje hevalên xwe. Tîmek ji dij-
min, mîna çûka kir çîke çîk:

*“Nereve looo..! Apocîno, hûn bi
ku ve direvin? Ka hûn mêr û qeh-
reman bûn ûlan. Heydê, metirsin,
mêr bin. Binêrin Apocî çawa dire-
vin, êrîştî ser wan bikin...”*

Helîm bihîst, kenîya û zivirî:
*“Tê niha bibînî, pêzewengê holên
vala, çima tu berê niha nedipeyivî
...”* û dest avête tivingê. Tîm mîna
kulorberfekî bi nav zinaran de
herikî.

Helîm bi tena serê xwe, herêma
şer berda û bi rê ket. Lê belê, wî
herêm baş nas nedikir. Tarî kete
erdê. Gelo wê bikaribe bi tena
serê xwe bigihêje hevalan?

Dema ku wisa radiwestiya,
çend gavan pêşde, hevalên xwe
yên birîndar û yên din dîtîn.

Helîm, alîkariya hevalê birîndar
kir. Lewra gerîlayê ku alîkariya he-
valê birîndar dikir, hîn 14-15 salî
bû. Helîm û hevalên din bi hev re,
birîndarê xwe şevê hilgirtin û
danînin cihekî bi ewle. Piştîre tîkilî bi
komê re deynin. Piştîre, taxim ko-
mek şande ba wan. Birîndar, He-

lîm û hemû gerîla bi hev
re çûn kampê.

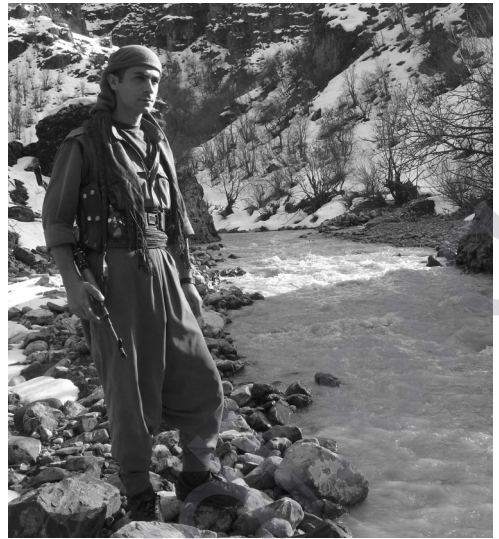
Rengê wî çemê zelal guherî

30'ê Gulana 1988'an.
Di şerê serxwebûna Kur-
distanê de meha herî bi
xwîn, meha şehîdan, me-
ha Gulanê li ber qedan-
dinê ye. Meha Gulanê di
van rojan de qet nedix-
west ku cih bide meha
Hezîranê.

30'ê Gulana 1988'an.
Ezman bi temamî weke
çarşefêke şil ku, tu ji deryayê
(behr) derxî. Mirov dibêje qey he-
mû xwedayên serfirazi û başiyê
hêsrên xwe bi carekê re dibarî-
nin. Ewr, bi renekî tarî fetisîne.
Wekî rûyê miriyan, bi poz û bê-
vil, bi şert û şurut, bê merhamet li
xwezayê dinêrin.

Nahêlin ku roj derê. Roj di paş
van ewran de bi zincîran hatiye
girêdan. Îro roj bêçare ye, roj bê
hêz, kalekî reben e. Sînga xwe
vedike û dibêje: “Min berdin, min
berdin”. Lê vala ye. Bi xwedanê
zilm û nebaşiyê ku bi hezaran tîrê
jehrê, di nava xwînê de, erd, teyr
û teba bi tevayî lal bûne. Îro miri-
na hemû başiyan e. Mirov dibêje
qey başî qir bûne. Dengê mêşa
hungiv jî tune. Kewên gozel jî îro
bêdeng in.

30'ê Gulana 1988'an. Kom he-
mû bi hev re li çiyê bi cih bûne.
Wê piştî nîvro hinek gerîla daketi-
na jêr. Mîlîtanekî hêja Musa (Ke-
mal Kuru) Helîm û gerîlayên din,
saat 14.00'de metereyên xwe yê
avê hilgirtin û berbijêr daketin.
Xwe bera ser çemê jêr dan yê ku

xume xum jê dihat

Saet gihîste 14.00'an. Yekcar
deng û qire qira gulan ji ser çemê
bi xume xum ji cihê hevalên He-
lîm û Musa hat. Dengê çekên dij-
min, bi piranî jî dengên (MG 3)
mîna rojêke “cejna wan be” de-
meke dirêj xebitîn. Wan çekan
nedixwestin ku vê fersanda bê-
bext ji dest xwe birevîn.

Rengê wî çemê zelal guherî.
Ava ku mîna camê zelal, hêdî hê-
dî sor dibû û germ dibû, êdî bû
mîna agir. Çem, bi vê sorbûna
xwe bi xuşe xuş herikî. Di ser he-
mû asteng û bendên pişya xwe re
herikî û bi nava Kurdistanê ve çû.
Tevli eş û elemên xwe, li ser erdê
nema, hîn kûr, kûr herikî.

Ew hevalê nava dilê şênîyê
Dêrsimê Musa (Kemal KURU) û
şervanekî serxwebûnê heval He-
lîm jî şehîd ketibûn. Ji wî welatî
Helîm'ekî din jî gihîştibû axa
xwe. Helîm bi rûyekî devliken li
erdê bû. Li hember ewrên tarî û
bêfedî, bi awir û nêrînen xwe yê
dîk û azad, xem û xeyalên wî li
serê çiyayên Hênê dijiyan.

(Dawî)

Arayış, Sevda ve Yarım Kalan Bir Günce: Hülya

Mücadele Arkadaşları

*"Rengarenk olur baharda
Bagok dağları, kırmızı
gelincikler açar ovaları ve
yeni bir savaşa tanıklık eder
ağaçları. Bir çölün ortasında
yeşil bir vahayı andırır
baharda Bagok dağları ve
yüreğinde saklar kendisi için
savaşan yoldaşları.
Yüreğinde baharı yaşayan ve
yeniden doğmanın sancılarını
çeken bir genç kız misafir
olur Bagok'un enginliklerine.
O, artık Hülya değildir,
Hebun olmuştur direniş
diyarında, halkının bağrında
ve yoldaşlarının yüreğinde"*

Yaşamak, her yaşayanca güzeldir, ama onurluca yaşamak, yaşatmayı kendi yaşamı uğruna seçendir. Belirsiz bir zaman dilimidir yaşam. İnsan yüreğinden geçen gizli duygular, damla damla süzülür, birikir ve damlalar bir göl oluşturur. Bazen de bir fırtınayı andırır veya uzakları yüreğinde saklayan bir ananın hüznü bakışının adı olur yaşam. Ya da beklenmedik bir ke-

lime...

Uzak ülkelerden gelen yolcuların içinde kuvvetli fırtınalar yaratır, yönünü belirirken yaşam, yüreğinde kopup gelen duygular alıp götürür seni. Birden bire ışığın toprağa kavuşmasıyla umutsuz gözlerine bir ışık dalar, bir ümit kırıldanır içinde ve usulca koynu-

na dalarsın gecenin bir saatinde kayan yıldızın ardından bakarak.

Yaşamın kalbinden bir yıldızın kayışı ve ardından bir umut bırakışı...

Yaşamla erken yaşta tanışır benim ülkemin çocukları, erken yaşlanır elleri ve erken sevdalanır yürekleri.

Dağlara sevdalanan ve yaşamının baharında yüreğini doruklara yazdıran bir can yoldaşı anlatmak istiyorum bugün.

**Hülya, çıplak
yüreğiyle tank
atışlarında vurulan
bir fidan**

Yoldaşını gömen var mı içinizde, ona bir mezar yaptırmadan, bir tabuta koymadan, uğruna canını feda ettiği toprağa gömmeden ve söylemek istediğin birçok şeyi söylemeden öylece bırakıp giden var mı içinizde?

Evet, canınızdan çok sevdiğiniz birinin vurulduğuna tanık olan var mı içinizde, son defa sarılmadan, açık kalan gözlerini yummadan ve sırtınızdaki hüznün ağırlığıyla gecenin karanlığında yol alanınız oldu mu?

Hülya, bir rüya, bir efsane ve yazılmayan tarihin bir başlangıcı. Hülya, arayış, sevda ve yarım kalan bir günce. Hülya, çıplak yüreğiyle tank atışlarında vurulan bir fidan.

1990'larda Kürdistan'ın

her yerinde kendini yaşamsallaştırmaya başlayan sıcak savaş ve serhildanlar birçok katılımı da beraberinde getirmişti. Serhildanların diyarı Nusaybin'de yaşayan ve kendince bir yaşam arayışı içinde olan Hülya arkadaşın çelişkileri, istemleri ve geleceği de yavaş yavaş belirginleşmeye başlamıştı. Yurtsever bir ailenin içinde büyüdüğünden, toplumsal sorunlara ve yaşanılanlara fazla yabancı değildi. Yaşının üstünde bir olgunlukla etrafında olup bitenleri çözmeye ve kendisince anlamlandırmaya çalışıyordu. Evlerine gelen arkadaşlardan bir şeyler öğrenmeye ve kendini yetkinleştirmeye, hatta bazen arkadaşlara kuryelik yapmaya bile başlamıştı.

Kavganın ve kendini yaratmanın tek yolunun dağlara gitmekte olduğuna inanmaktadır

1992 yılı, Kürdistan'da bir ölüm kalım savaşının başlangıcı ve özel savaşın kendini kurumsallaştırmaya başladığı acımasız bir sürecin adı olmuştu. Birçok yurtsever sokak ortasında vuruluyor, insanlar tutuklanıyor ve gözaltılar doğal bir seyir izlemeye başlıyordu. Bu süreçten en çok etkilenen ailelerden biri de Hülya arkadaşın ailesi olmuştur. Zaman artık kendileri için her gün bağrında acı bir sürpriz taşıyor, beklemedikleri yerden yaralıyor ve bir parçalarını alıp gidiyordu.

Hülya arkadaşı ilk etkileyen olay amcası Seyit Celal'in kontralarca sokak ortasında vurulmasıdır, hiçbir yasa kabullenmeyen ve öldürmeyi doğallaştıran kontra eylemleri onun çelişkilerinin artmasında bi-

rinci etken olmuştur. Bu şehadet kendisiyle sorgulama sürecinin başlangıcı olurken, en çok sevdiği ve bulunduğu köyde milislik yapan Safiye ablasının kontralarca katledilmesi O'nun katılımını netleştirmiştir.

Artık bulunduğu ortamda yaşamının anlamını yitirdiğini ve ancak kendini silahıyla var edebileceğine inanmıştır. Kendisi bu kararını verirken, ailesinde en çok sevdiği ağabeyi kendisinden önce saflara katılmıştır. Yaşamın en can alıcı noktasında durmaktadır. Artık Hülya, kavganın ve kendini yaratmanın tek yolunun dağlara gitmekte olduğuna inanmaktadır.

Bir çölün ortasında yeşil bir vahayı andırır baharda Bagok dağları

Baharı karşılayan Nusaybin sokakları Newroz'u büyük bir coşkuyla kutlarken, yaşanılan katliam Hülya'nın artık bu acılar kentinde kalmaması gerektiğinin de habercisidir. Yıllardır yüreğinde tutsak ettiği özgürlük kuşu artık kanatlanmıştır. Yıllardır yüreğini kanatan düşmana karşı yaralarını sarma zamanı gelmiştir. Yıllardır özlemini çektiği dağlara, silaha ve yoldaşlarına kavuşma günü doğmuştur.

Rengarenk olur baharda Bagok dağları, kırmızı gelincikler açar ovaları ve yeni bir savaşa tanıklık eder ağaçları. Bir çölün ortasında

yeşil bir vahayı andırır baharda Bagok dağları ve yüreğinde saklar kendisi için savaşan yoldaşları. Yüreğinde baharı yaşayan ve yeniden doğmanın sancılarını çeken bir genç kız misafir olur Bagok'un enginliklerine. O, artık Hülya değildir, Hebung olmuştur direniş diyarında, halkının bağrında ve yoldaşlarının yüreğinde.

Kısa bir süre Bagok dağlarında kalan Hebung arkadaş, eğitim alma amacıyla Haftanın alanına geçer. Yaşama ve dağlara olan bağlılığı O'nun kısa sürede adapte olmasını ve eğitimden iyi sonuç çıkarmasını beraberinde getirir.

Kürdistan'ın bağrında sürekli kara bir hançer gibi kendini konumlandıran ihanet, yine kanatmaya başlamıştır. '92 Güney Savaşına başlamış, amansız bir savaşa ve

direnîşe tanıklık etmiştir Snaht tepeleri. Hepsi yeni olmasına rağmen, iradeleriyle büyük bir direniş tarih sayfalarına nakşeden yoldaşlar arasında yer alan Hebun arkadaş, burada yaralanır. Özverisi, fedakarlığı ve kendini adama azmiyle tanınan Hebun arkadaş, savaşın ardından tedavi görmesi için Serhat eyaletinin Iğdır alanına gönderilir.

Hebun savaştıkça kendisini bulan ve aradıkça kendisine yakınlaşan bir savaşçıdır

Tedavisi bittikten sonra, başı sürekli dumanlı, dört mevsimi beraber yaşayan ve görkemiyle insanları kendine aşık eden Agiri dağlarına, özlemini çektiği yoldaşlarının arasına geri döner. Agiri’de yaşamak, savaşmak ve özgürlüğünü aramak yeni bir katılımın ve kendisiyle buluşmanın adı olmuştur Hebun arkadaş için. Eğitim boyunca öğrenmeye ve öğrendiklerini yaşama en iyi şekilde geçirmeye çalışan bir öğ-

rencidir. Yoldaşlarıyla uyumlu ve kendisiyle sürekli çatışandır.

Baharı karşılayan Kürdistan dağları yeni bir direniş tarih sayfalarına yazmaya hazırlanır. Hebun arkadaş ve 4 arkadaşı ‘93 yazında Doğubeyazıt alanında faaliyet yürütmek amacıyla görevlendirilirler. Buldukları alanda hem lojistik ihtiyacını karşılarlar, hem halkı örgütleme ve istihbarat toplama görevini bir sezon yapan grup, kışın yaklaşmasıyla geri çekilme hazırlıklarına da başlar.

Kürdistan dağları kışı karşılamaya başlarken, yeniden kendisiyle yalnız kalırken doğa ve kuşlar göç ederken, bir yıldızın kayışına daha tanık olacak insanlar. İhanet bir kez daha yaralayacak yürekleri, beyinleri ve genç bedenleri. Arkadaşların bulunduğu köyde milislik yapan biri ihanet etmiş ve onları düşmana ihbar etmişti. Köyün etrafı panzerler ve askerler tarafından sarıldığında arkadaşların çatışmaktan başka bir şansı kalmamıştı. Dire-

niş ve ihanet iç içe yaşanmıştı yıllarca Kürdistan topraklarında ve bu gece yine kanatacağı yüreğimizi en can alıcı yerinden.

Umut olur yarınlara, sevda olur geride kalanlara ve direniş olur tarih sayfalarına

Tarihi randevu: 14 Kasım 1993, karanlık bir gece, saatler 22.45.

Binlere karşı direnen 5 yürek, 5 özge can ve 5 kendini feda edecek genç kız. Köyün etrafındaki çemberi yarmaya çalışan arkadaşlar bir yandan çatışıyor, bir yandan da geri çekilme yapmaya çalışıyorlardı. Hebun arkadaş, gurubun savunmasını yaptığından geride kalıyor. Sürekli gökyüzüne ışıldak atan düşman, köyün semalarını gündüze çeviriyordu.

Bu esnada çatıştığı yer deşifre olmuştu, bir duvarın üstünden atlayıp yer değiştirme fikriyle doğrulan Hebun arkadaş, panzerden yapılan tarama ile vurulur. Gökyüzünün karanlığını yarmaya çalışan bir yıldız olur. Yeni doğacak güne bir ışık huzmesi olur. Umut olur yarınlara, sevda olur geride kalanlara ve direniş olur tarih sayfalarına.

Seni hiçbir zaman unutmayacağız, bizim Hülyamızdın, ama halkın için Hebun oldun, seni hep sevgiyle, umutla ve özlemlerle anacağız. Seni ve uğruna mücadeleye ettiğin toprağı öpüyoruz. Unutma, seni seviyoruz...

Ateşinde Seviştiğim Baharlar

Adressiz Bir Mektup;
Bugün ateşin ve güneşin çocuğuyum ben.
Yüreğimde volkanlar yanar. Ellerim zaferin
işaretini yapar lastik kokulu bir sokakta...

Bugün deli-dolu bir baharın coşkusunu yaşıyorum sende

Ve her baharda çocukluğuma dönüyorum çünkü ben...

Sevgili mektubum; yine Newroz aşkım geldi ve yine ben uzaklardayım. Uzakların diliyle yazıyorum ben sana ama kalbimin sana yakınlığıyla da özlüyorum ben seni...

Uzaklardayım/gurbetin anadilini yaşıyorum ben. Yüreğim bir yangın ülkesi...

Şimdi çocuk seslerini duyuyorum. Caddelerde koşuşturan çocuklar var ülkemin diyarında...

Hey Mavi Levha..! Hala hüznün deryalarında mısın sen?

Tüm dillerde sevdiğim tüm dinlerde taptığım beyaz güller şehrim duyuyor musun beni?

Hey mızıkacı çocuk..!

Seni sormaya zaten gerek yok "edebi seyyah Martin"...

Bugün Newroz bayramı...

Bu bayramda bu baharda da aranızda değilim; uzaklarda anıların koynunda izliyorum anımsıyorum sizleri...

Bugün ateşler yakılıyor dört bir tarafta. Zinda-

nın sağırlığında, Dağların özgürlüğünde ve karların soğukluğunda bile ateşler yakılıyor...

Bu newroz'da da öpemeyeceğim sevgilimi alnından...

Seni-sizi-oraları özledim. Kaç zamandır yalnızlığımla uğraşıyordum. Bu yalnızlık ne kadar da kalabalık bir dünyaymış be sevgilim...

Mektup yazarken ince bir hüznün geçiyor önümden. Mektubun en anlamlısı zindanda yazılıyordu. Şimdi uzağım hem sana hem zindana...

Neler yazılmalı acaba bugün ya da nasıl yazılmalı bu gün?

Uzak bir boşlukta yalın ayak sizleri özlüyorum mülteci bir parantezle...

Adressiz ve kimliksiz bir yürekle yıldızlar serpiyorum newrozlu bakışlarına...

Ne kadar da zor imiş yarım ülkenden uzak bir sürgünde newrozu göremek...

Mektubumu bitirirken herkese sevgilerimi sunuyorum.

Umarım güzel yarınlarda birlikte olacağız...

Özgür ve mutlu bir gelecekte buluşmak dileğiyle...

Hoşçakalın...

Not: Newrozunuz, Baharınız, Yeni gününüz kutlu olsun...

Aslan Aslan

Son söz

12 Eylül 98

Đendru Eylemi Şehitlerine

Gözlerindeki aydınlık yıldızlara ıçık
 O parıltı
 En derinlere kilitlemiş kederi
 Muştusu, umut
 Anahtarı zafer
 Dudaklarındaki gülümseme;
 Umudun solmayan çiçeği
 Kulaklarımdaki yankı,
 Sessiz bir slogan, özgürlüğü özleyen
 Güneş turuncu bakışıyla selama
 durmuş karşılarında
 Sarı Siyah
 Kahve saçları okşarken rüzgarı
 Oe o yiğit yürekler
 taç giyerken sonsuzluğa
 En son duyulan
 En son okunan, o gülümseyen dudaklar-
 dan
 O son söz,
 uğursuz yol arkadaşı son nefesi eriten
 her hecesinde
 "Yüreğimi dağlara verin"
 İhanetin sinsi davullarının gün-gece
 gümbürdediği
 gökyüzüne asılı güneşin aydınlatıp
 ısıtamadığı
 dikenli yoklukta bırakmayın beni!
 Zincirli karanlıkta yangınlara mah-
 kum...

Sadece güneşe yol veren, ayın yaşlı
 yüzüne
 Yıldızların uzak bakışlarına en yakın bir
 yere

atın beni!

Ki ülkemi izleyeyim yıldızlı gecelerde,
 Ayın parlak gölgesini
 Apansız düşüşünü vadilere
 Suya bakan yüzünü, kıvrımlı...
 Güneşi kucaklamak istercesine açılmış
 kolları,
 tarihe tanık sessizliğiyle gövdesinin, bir
 ağaç

köküne sunun beni!

Bombaların kurutup kopartamadığı,
 savaşa rağmen amansız büyümeye inatçı,
 her bahar, yağmura ilk gülümseyen körpe
 bir fidana...

O buz gibi berraklığıyla, yağla suyunda
 yıkayın beni,

Yıkadığı toprağa katın...

Mam Reşo'da

Rüzgara açın kanı kurumuş göğsümü

Gowende'de

halaya kaldırım taşlaşmış gövdem

En son

En son Avasin'e bırakın...

Aygün KACKAR

Ey Kavmim!

Sen ki peygamberlerini bile dinlemedin beni hiç dinlemezsin. Dönüp de bakmazsın ölülerine. Lut kavminden de değilsin sen, hazdan olmayacak mahvın.

Acıyla karıldı harcın ama acıya da yabancısın. Ağıtları sen yakarsın ama kendi kulakların duymaz kendi ağdını, Bir koyun sürüsünden çalar gibi çalarlar insanlarını ve sen bir koyun sürüsü gibi bakarsın çalınanlarına. Tanrı'ya yakarır ama firavunlara taparsın.

Musa Kızıldenizi açsa önünde, sen o denizden geçmezsin.

Ey kavmim... Sen ki peygamberlerini bile dinlemedin beni hiç dinlemezsin. Korkarsın kendinden olmayan herkesten. Ve sen kendinden bile korkarsın. Hazreti İbrahim olsun, sana gönderilen kurbanı sen pazarda satarsın.

Hazreti İsa'yı gözünün önünde çarımha gerseler, sen başka şeylere ağlarsın. Gündüzleri Maria Magdalena'yı 'fahişe' diye taşlar, geceleri koynuna girmeye çabalarsın. Zebur'u, Tevrat'ı, İncil'i, Kuran'ı bilirsin. Hazreti Davud için üzülsün ama Golyat'ı tutarsın.

Ey kavmim... Sen ki peygamberlerinin dediklerini bile dinlemedin beni hiç dinlemezsin.

Dönüp de bakmazsın ölülerine. Lut kavminden de değilsin hazdan olmayacak mahvın. Ama sen kendi acına da yabancısın. Kadınların siyah giyer, kederler solar tenleri ama onları görmezsin. Her kuytulukta bir çocuğun vurulur, aldırılmazsın.

Merhamet dilenir, şefkat dilenir, para dilenirsin. Ve nefret edersin dilencilerden. Utancı bilir ama utanmazsın. Tanrıya inanır ama firavunlara taparsın. Bütün seslerin arasında yalnızca kırbaç sesini dinlersin sen.

Ey kavmim... Sen ki peygamberlerini bile dinlemedin beni hiç dinlemezsin. Sana yapılmadıkça işkenceye karşı çıkmazsın. Senin bedenine dokunmadıkça hiçbir acıyı duymazsın. Örümcek olsun Hazreti Muhammed'in saklandığı mağaraya bir ağ örmezsin.

Her koyun gibi kendi bacağından asılır, her koyun gibi tek başına melersin. Hazreti Hüseyin'in kellesini vurmaz ama vurana alkışlarsın. Muaviye'ye kızar ama ayaklanmazsın. Hazreti Ömer'i bıçaklayan ele sen bıçak olursun.

Ey kavmim... Sen ki peygamberlerini bile dinlemedin beni hiç dinlemezsin. Ölülerine dönüp de bakmazsın. Lut kavminden de değilsin hazdan olmayacak mahvın. Ama arkana baktığın için taş kesileceksin. Ve sen kendine bile ağlamayacaksın.

Komşun aç yatarken sen tok olmaktan haya etmezsin. Musa önünde Kızıldeniz'i açsa o denizden geçemezsin. Tanrıya inanır ama firavunlara taparsın.

Ey kavmim... Sen ki peygamberlerini bile dinlemedin beni hiç dinlemezsin.

Halil CİBRAN

(: Mizah :)

Dünyanın en komik kazası:

Bir duvarcı ustasının şantiyede başına gelen kaza ile ilgili şefine yazdığı mektup:

Sayın şantiye şefim; İş kazası tutanağına planlama hatası diye yazmıştım. Bunu yeterli görmezken ayrıntılı anlatmamı istemişsiniz. Şu anda hastanede yatmama neden olan olaylar aynen aşağıda anlattığım gibi olmuştur

.Bildiğiniz gibi ben bir duvar ustasıyım. İnşaatin altıncı katındaki işimi bitirdiğim zaman biraz tuğla artmıştı. Yaklaşık 250kg kadar olduğunu tahmin ettiğim bu tuğlaları aşağıya indirmek gerekiyordu,

.Aşağı indim, bir varil buldum, ona sağlam bir ip bağladım ve ardından altıncı kata çıktım.

.İpi bir çıkırıktan geçirip ucunu aşağıya saldım.

.Tekrar aşağıya indim ve ipi çekerek varili altıncı kata çıkardım.

.İpin ucunu sağlam bir yere bağlayıp tekrar yukarı çıktım.

.Bütün tuğlaları varile doldurdum.

.Aşağı indim, bağladığım ipin ucunu çözdüm.

.İpi çözmeme birlikte birden kendimi havalarda buldum. Nasıl bulmayayım? Ben yaklaşık 70 kilogram. 250 kilogramlık varil süratle aşağıya düşerken beni yukarı çekti. Heyecan ve şaşkınlıktan ipi bırakmayı akıl edemedim.

.Ben yukarı çıkarken yolun yarısında, aşağı inmekte olan tuğla dolu varille çarpıştık. Sağ iki kaburgamın kırıldığını hissettim.

.Tam yukarı çıkınca, iki parmağım iple beraber kırığa sıkıştı; Parmaklarım da bu sırada kırıldı.

.Bu esnada yere çarpan varilin dibi çıktı ve tuğlalar etrafa saçıldı. Varil hafifleyince, bu sefer ben aşağı inmeye varil ise yukarı çıkmaya başladı ve yolun yarısında yine varille çarpıştık! Sol bacağımın kaval kemiği de bu sırada kırıldı.

.Yere inince can havli ile ipi bırakmayı akıl ettim. Bu sefer de başımı yukarı kaldırdığımda boş varilin süratle üzerime geldiğini gördüm! Kafatasımın da böyle çatladığını sanıyorum. Bayılmışım, gözümü hastanede açtım.

Adem ile Havva :-)

“5 dakika fark var”

İki sarhoş mezarlığın duvarına yaslanmış içiyorlarmış, birden karşıdan bir cenaze görünmüş.

Sarhoşlardan biri merak edip, gidip sormuş:

-”Nesi vardı? Neden öldü?”

-”Bu adam hep içerdi, hep sarhoş gezerdi, ayyaşın biriydi!” cevabı üzerine, arkadaşının yanına gidip,

-”O da bizim gibi çok içiyormuş” der. Korkan iki arkadaş içmeye ara

verirler.

Biraz sonra başka bir cenaze görünür köşeden, yine aynı sarhoş merak edip koşar cenazenin yanına ve sorar:

-”Neden öldü?”

-”Takdir-i ilahi, hiç içki içmez- sigara bilmez bir adamdı!” der beriki..

Sarhoş, koşa koşa arkadaşının yanına gelir:

-”İçelim anasını satayım! İçenle içmeyenin arasında 5 dakika fark var!”

Proje Müdürü

Adamın biri çarşıda gezinirken bir evcil hayvanlar mağazasının önünden geçer ve merak edip ne var ne yok diye içeri girip gezinmeye başlar. Maymunların olduğu yere gelince bir müşterinin maymunu alıp mağaza sahibine fiyatı sorduğunu görür. Satıcı 5.000 \$ der ve müşteri hiç itiraz etmeden ödeyip çıkar. Gezen adam merak edip satıcıya sorar. Bu maymun neden bu kadar pahalı. Satıcı:

- O maymun otocad, catia, excell, word'ü iyi bilir. Her türlü çizimi yapabilir, der.

Adam şaşırır. Ardından başka bir müşteri bir maymun alır. O da 5.000 \$'dır ve müşteri itiraz

etmeden ödeyip çıkar. Gezen adam tekrar şaşırıp satıcıya sorar. Satıcı

- O maymun herlü projenin takibini onayını yapacak kabiliyettedir, der.

Adam iyice şaşırmıştır. Ardından başka bir adam bir maymun alır ve satıcıya 25.000 \$ öder ve çıkar. Zaten şaşırılmış olan gezen adam bu kez kafayı yer ve satıcıya:

- Bu maymun neden ötekilerden pahalı, diye sorar. Satıcı:

- Valla o maymun hepsini çok iyi bildiğini iddia ediyor ama ne kadar denediysem yapmıyor. Kendisinin proje müdürü olduğunu söylüyor, der.

Kedi Testi

ABD'li otomotiv üreticileri Dünya üzerindeki otomobil fabrikalarını dolaşip yeni teknolojiler ve uygulama durumunu inceliyorlarmış.

Japonya'da Mazda fabrikasının girişinde bir çok kafes ve içinde kedi olduğunu görüp ilgili mühendise sormuşlar. Japon mühendis şöyle açıklamış:

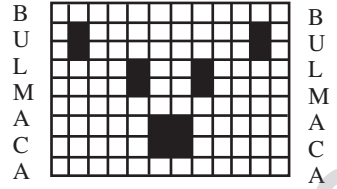
- Biz ürettiğimiz otomobillerdeki yalıtımı kontrol etmek için her 1000 otomobilden bir tanesinin içine bir kedi koyup kapılarını ve camlarını kapatıp akşam eve gideriz. Sabah geldiğimizde kedi havasızlıktan öldüyse yalıtımba bir problem yoktur, ama eğer kedi yaşıyorsa üretimde bir sorun olduğunu anlayıp tüm üretim kademelerini gözden geçiririz.

Deyince ABD'li mühendisler hayran kalmışlar. Daha sonra Türkiye'deki fabrikaları gezerlerken TOFAŞ'ın girişinde benzeri kafesleri ve içindeki kedileri görmüşler. Teknolojiyi hemen öğrenip uyguladığı için TOFAŞ'a hayran kalmışlar. Yinede Türk mühendisten açıklama istemişler. Bizim mühendis anlatmaya başlamış:

- Biz ürettiğimiz otomobillerdeki yalıtımı kontrol etmek için her 1000 otomobilden birisinin içine bir kedi koyup akşam eve gideriz. Sabah geldiğimizde kedi arabanın içinde ise bir sorun yoktur. Eğer kedi kaçtı ise üretimde bir sorun olabilir diye düşünürüz ama yinede üretime devam ederiz...

Bulmaca

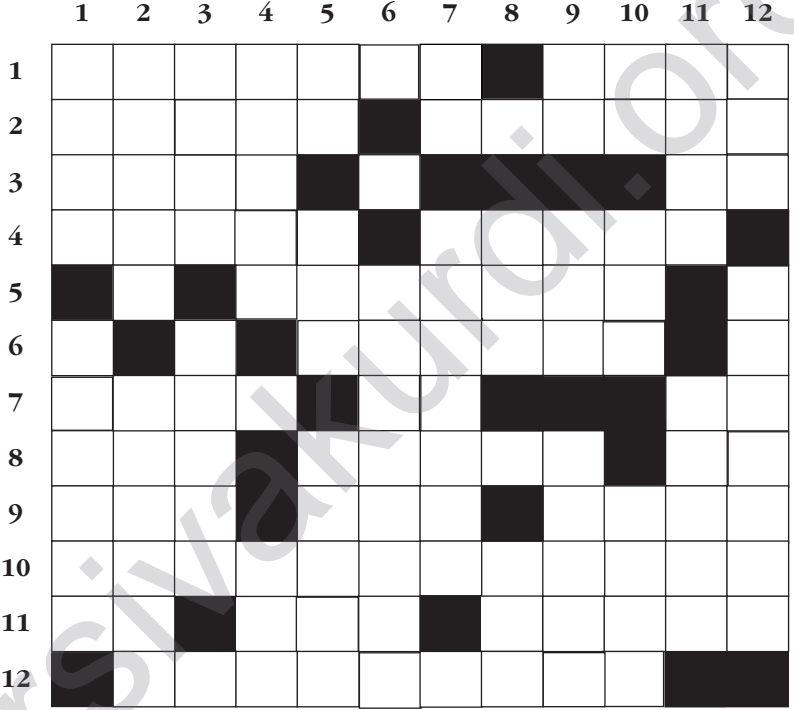
BULMACA

Soldan Sağa

- 1- KCK tarafından başlatılan bir eylemsellik hamlesi - Geometrik bir çizim
- 2- Bir erkek ismi - Osmaniye milletvekilinin soyadı "Durdu Mehmet ...
- 3- Kemiklerin iç boşluğunu dolduran yağlı madde - Eski dilde su
- 4- Bir erkek ismi - Bir kadın ismi
- 5- Bir harf - Dil bilgisinde geçmiş zamanda gelişen olaylar için söylenen bir kelime - Metrenin baş harfi
- 6- Alfabe de sondan ikinci harf - Özgün müzik sanatçısı "... Tunç
- 7- Ortadoğda bir ülke - Lityumun simgesi - En kısa zaman birimi

- 8- Dilsiz, konuşamıyan - Eski zamanlarda alışveriş şekli - Kenanın ilk iki harfi
- 9- Türkiye'de milliyetçi halk partisi - Çevik, atılgan - "Teyrenbazen Azadiyen Kurdistan" kısaltılışı
- 10- Eşşegin çıkardığı ses - KCK'nin ilk adı - Kumaşları iğne ile bir birine tutuşturma işi
- 11- Zeytin yaprağı (kısaltılışı)- Aptal, salak anlamında - Kürtçe de kadına hitap
- 12- Anadolu ezgilerini farklı bir müzik tarzı ile müzik yapan ünlü erkek ses sanatçısı

Yukarıdan Aşağıya

- 1- Ekşi bir yaz meyvesi - Zap direnişinde 9 arkadaşı ile şehit düşen "... Aydın" soy isimli gerilla
- 2- Bir iç organ - Bir kadın ismi
- 3- Ad - İnsan vücuduna kan pompalayan organ
- 4- Kürtçede alıcı - Elma, Armut gibi meyvelerin kurutulmuşu
- 5- Kürtçede biz - İnsan vücudunda ince damarlar - Allah korkusuyla gınahtan kaçınma anlamında dini bir terim
- 6- Alfabenin ilk harfi - Kürtçede ülke - En kısa zaman dilimi
- 7- İlave - Japonların bir intihar tarzı - Kürtçede yeni
- 8- Ulaşım Yolu Hattı (kısaltılışı) - Kütahyanın bir ilçesi
- 9- Kuruluş tarihinin kısaltılmışı - Ünlü bir yabancı oyuncu "Stephen .... Sherppard - İstanbul Kültür Üniversitesi
- 10- İskambilde birli kağıt - Yeme yutma- bir obez hastalığının kısaltılışı - Takımın kısaltılışı
- 11- Bir margarin markası - Kevser süresinde geçen bir isim
- 12- Bir göz rengi - 15 Şubat günü Cizrede polis tarafından öldürülen 16 yaşındaki Kürt genci Δ Yahya...